

3/09/24

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 19-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, కార్తికమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 194

సంచిక ౧౯౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు' మంచిమందు

అన్ని గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది పంచభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

శలసెప్పుల మాన్పును, బాధాపుబొట్ల బాపును,
సర్పపు నొప్పుల బారదోలును, బొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును బాపుల రూపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

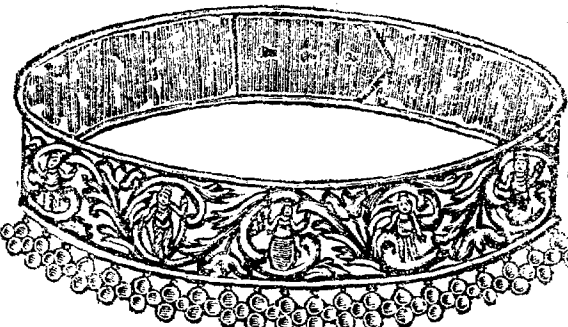
ఈమందును రుద్దగానే చెమట కట్టుటవలన శరీర
మంకలి దువ్వదాళములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసెను.
విజేతములలో కూడి వాడుచున్నారు.

వక-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

అలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శక కాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు. 1842

నాగవత్తులు

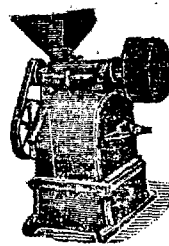
ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు
అ నెక మో సరలలో నవనాగరికమునకు తగినట్లు
తయారుచేయబడును. పాతికాపరక అంగుళము
మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వెడలునరకు
చేయవచ్చును. వీటికి తరుగుసహా మజారి ర్పు 25
లు మొదలు ర్పు 85 ల వరకు గలదు. పుష్కరా
గములు, పట్టెకంపులు, కత్తములు మొదలగునవి

చర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్యు యియ్యవలెను. అన్ని రకపు వెండిసవరములగునగు నెగలు, పామానులు పైకు
లో సిద్ధముగానున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్న ఉరువునుమావద్ద తీసిన మానవ్యము మీకు తెలియును.

మాచి తవిచిత్రపు 172 ఫుటల క్యాటలూగు 1-కి ర్పు 1.

ఉబ్బడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, వైవాబజారుకోడు, మదరాసు.

మెషిన్లు అమ్మకము

1. క్రొత్త 16 గుట్టముల పవరుగల హోరన్నబి యింజను.
2. క్రొత్త 12 గుట్టముల పవరుగల బెట్టి యింజను.
3. నుంచి నకెండుహోరు 20-25 గుట్టముపవరెగల అక్రాయుడుపైపు, హోరన్నబి యింజను.
4. బెట్టి వైకుమల్లు పాలివర్లతో సహా నెం 1 న్ను 7 న్ను.
5. క్రొత్త 18 అంగులము వేగముగల షేపింగుమెషిన్.
6. 14 అంగులము డ్రెయిమిటరుగల, వర్తికర్, పిండిమల్లు.
7. క్రొత్త 12 అడుగులు $\times 8\frac{1}{2}$ అంగులం స్క్రాప్, కట్టింగ్, లేట్సు, యింకా వుపయోగించిన 12 అడుగుల $\times$ 10 అంగులం, 12 అడుగుల $\times 10\frac{1}{2}$ అంగులం లేట్సులన్న ఉన్నవి.
8. ఉపయోగించిన 50 గుట్టము పవరుగల, బ్లాస్టింగ్, 65 గుట్టము పవరుగల, రప్తు, ప్రాప్తు, క్రూడా యిలు యింజను, (బొంబాయి స్టాపులోగలవి).
9. ఉపయోగించిన 20 గుట్టము పవరుగల, మర్షలు, డబ్బిల, సిలిండరు, పోర్టబిలు, ప్రింగ్, యింజను. (కల్ కత్తా స్టాపులోగలదు.)

మా యొక్క ధరలు మిక్కిలి తక్కువ, వచ్చిచూడుము.

“ఒక సకండాండు 82 గుట్టము పవరుగల హోరన్న బి పాతలైపు యింజను. రెండు చక్రములుగలదు.”

బి. డి. బెట్టి అంతు కంపెనీ, 8, నెంబుదానువీధి, చెన్నపురి.

కెల్లింగుటన్ సి నీ మా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

15.11.24 శనివారమునుండి 21.11.24 లేది శుక్రవారమువరకు
యూనివర్సల్ జ్యూయల్ గ్రాత్రిది 8 వ సీరీస్.

ది లెదర్ ఫుష్షర్స్ రెండవవారము
2 భాగములు

ఆరోసు గొప్పసీరియల్ 49 దినముల కథ
నేనా గర్బర్ కృత్యములు చూడతగినవి. 2 వ వారము.

విద్యార్థులు కావలెను

మోటారు బండిని నడుపుటకును, మెకానిజం
నేర్చుకొనగోరు విద్యార్థులు ఈ దిగువవిలాసమునకు
వ్రాసిన తెలుగు ప్రాస్పెక్టు యినాముగా పంప
బడును.

The Principal, Sri Ram Motar School
(Govt. Recognized)
1/28 Muker Nallamuthu Street,
G. T. Madras

క ఫ చింతామణి

వాత, పిత్త, క్లేష్మ, ఉబ్బసములు, దీర్ఘవర్ణము, క్షయ, రక్తక్షయ, క్వానకాశము, గొంతుకంపు కశ్యేకస్తేచక్రము, యాసము, ఒగ్గు, శరీరము కుష్మించుట, పిత్తవృద్ధి కరించి నోటి నీకూరుట, అజీర్ణము, అరుచి ఎన్నివిధముల, గుంజకొన్నను కఫము బయటపడకుండుట మేఘరంజని మొదలగు కఠిన బాధలను ఆమోఘముగా బాతేసి జీవితము సుఖ ప్రవహుగా జేయును. గ్యారంటీగా నెలకు సరిపడుముందు రు. 4.0.0. పక్షమునకు రు. 2.0.0. వారమునకు రు. 1.0.0. వి. పి. ఖర్చులువేరు. యూరు 100 యోగ్యతాపత్రికలు గల కేట్లూగు యివారి. యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రొవైయిటరు, రెడ్డి అండుకో గోపాలపురం, కొత్తపేట

ఇది రాను రాను మిక్కిలి ప్రబలమగుచున్నది. ఎందుకు? సుప్రసిద్ధమైన వెల్లర్సుగ్రాండు సర్కిసు

ఎస్టబ్లిష్మెంట్, మద్రాసు
SHELLAR'S GRAND CIRCUS ESPLANADE, MADRAS.

ఏలనగా సాధారణమైన వాటికంటెను కొన్ని ముఖ్యమైన ప్రదర్శనములను ప్రదర్శించుటకు తగు శ్రద్ధ వహించుచున్నాము. ఎవరుగాని మా సర్కిసునందు ఒకే హాప్టయగానే ప్రవేశించి బహువన్నదని తెలుపరు.

ప్రతిదినము రెండు ప్రదర్శనములు

సాయంత్రం గం॥ 5-30 నిమిషములకు — రాత్రి గం॥ 9-30 నిమిషములకు

రెండు ప్రదర్శనములను మిక్కిలి అపూర్వమైనవి, అద్భుతమైనవి

12 సం॥ కమలను లోబడిన బాలలకు అన్ని తరగతి లకును మాటికి మాత్రము సగముచార్జి తీసుకొనబడును.

ఆకెట్టు ధరలు:— రు. 3, 2, 1, గాలి లి. 0—8—0 సి. రామానుజం, మేనేజరు.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

1591

వైరెక్సు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినీరును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్కలేనంతమంది ఈ యోగ్యతాపత్రక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

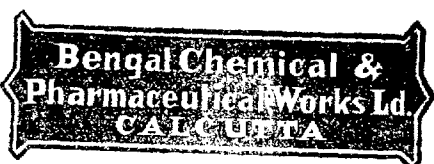
వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రసాయనమైన బొమ్మలములాకాదు. ఫారములావాసిన పంపబడును.

బుడ్డి 1-కి ధర రు. 0-18-0

సి. ఫి. చార్జి తో సహా రు. 1-2-0.

“ఇ స నా ఫె లి” ని మలేరియాకు వాడుటవలన

ప్రపంచమందున్న మలేరియాగల జిల్లాలయందు అంతయు ఆమోఘమైన గుణ మిచ్చుచున్నదను పేరు వానికి గోరియో. ఈ యావధముయొక్క నివారణకీర్తిని గుఱించి వైద్యనిపుణులే అంగీకరించి యున్నారు. క్రైస్తవ తత్కాలమునకు కొంతకాలమేయును. అట్టి జాగాలలో “ఇ స నా ఫె లి”ని వాడి పూర్తిగా గుణముకలిగినట్లు రుజువుకలుగుచున్నది. మలేరియాకు ఇది సిద్ధమధుని ప్రసిద్ధి చెందినది.

బిడ్డలకు ప్రవహపముగానన్న “ఇ స నా ఫె లి”ని వాడవలెను.

(1521)

ఇండియా, బర్మా, సింగపూరు సోల్ ఏజెంట్లు,

Gorio Ltd, Post Box 159, Fort, Bombay.

ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాపీఠము

కొత్తూరు-కళామాత్రము-గోదావరీతీరము

ప్రథమప్రచరణము

మావిద్యాపీఠమున వైఖరియేకాదశి జరుగుచుండు నేనాస్త్రపరివర్తన యథాభాగముగా జరుగగలదు. ఈసంవత్సరము ముఖ్యముగా జనవరి 1 వ తేదీ ఆయినది. పరీక్షార్థులందఱును, పుష్కలము 2 బుధవారం నాటికి రావలయును. మార్గదర్శకు ౧౫ నాటికి దరఖాస్తులు పంపవలయును. మహారాజాభిషేకమున కాల్యాణవా రందఱును సదనముగా మోక్షోక్తి రూపాయి పారితోషిక మియ్యబడును. నూటయిరువదియొక్క చుంది మాత్రమే దానికి గావలసియుండును. ముందుగా వచ్చిన వారికి మాత్రమే యందరకాము దొరకును. దశమిలో బరీక్ష లన్నియు ముగియును. ఇతరపూర్వమువలె కాదు. అంతకు మించివచ్చిన పరీక్షార్థులకు బరీక్షలు జరగవు. పరీక్షలు జరగనిది పారితోషికములు జడయనేరరు. పారితోషికము లన్నియు ద్వాదశిలోనే పరిసమాప్తమగును. వేదవిద్యార్థులందరిని దశమి నాడే పరీక్షింతురు. ఆనాడుదయమున కీయధ్యాపకు లందరును దమతమ విద్యార్థులను తీసికొని రావలసియుండును. పరీక్షా ప్రణాళికయు, పరీక్షవర్గమును డెలుపు పుస్తక మచ్చువేయబడి నది. ఎలయువారు వ్రాసిన బడయగలరు. ఈసంవత్సరము సంస్కృతపరీక్షలలో మిహంసకాస్త్రమునకు గూడా ప్రాక్తిగా బరీక్ష కేర్పాటు చేయబడినది.

ఆంధ్రపరీక్షలు

ఆంధ్ర సాహిత్య సుధానిధి, చక్రవర్తి పరీక్షలుగాక ఇతరకాస్త్రమునగూడ సుధానిధిపరీక్షయొక కేర్పాటుచేయబడి నది. హిందూధర్మప్రచారమునకై సామర్థ్యము స్వయించు పరీక్షకుడా యొక్కటి తెలుగుననే నిర్ణయింపబడినది. దానికి ధృవసింహపరీక్షయని పేరు. ఆంధ్ర పరీక్షార్థు లందరునుగూడ వై మార్గదర్శకు ౧౫ నాటికి దరఖాస్తులు పంపవలయును. ఆంధ్రపరీక్ష నీయదలచువా రందరును దరఖాస్తుతో నొక రూపాయి రుసుము పంపవలయును.

నిజమితమైన పరీక్షా గ్రంథము లన్నిటియందుననుగృతార్థులైనవారు మాత్రమే పారితోషికమున కర్హులుగా మందురు. తప్పిపోయినవారు తా మేయేగ్రంథములయందు పరీక్షలో తప్పిపోయి, యాగ్రంథములలో మాత్రమే మరల పరీక్ష నీయవలసియుండును.

తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు.

కురుగంటి సీతారామయ్య.

బీహారుదేశపు గవర్నరుగారు

గింధి నగరపాలిశుధ్యసంఘము ననాన్యానవత్ర ముసించెను

లాహోరు, నవంబరు 17:—గింధినగరమందు మునిసి పాలిటీవారు బీహారురాష్ట్రపు గవర్నరుగారకు సర్ పాన్ రి వీలరుగారికి సన్మానపత్రమర్పించిరి స్వేతాంబర, డిగంబర జైను మతగుఱులు పరున్ వాధమందు గవర్నరుగారికి సన్మానపత్రముల నర్పించిరి. స్వేతాంబర జైనుసంఘమువారికి సమాధానము చ్చుచు గవర్నరుగారు రిట్లు ప్రసంగించిరి. స్వేతాంబర జైనుల సంఘము చెదర్చిగాకపోయినను ప్రభుత్వమునందు వారికి పలుకుబడి లోబడులేదు. ఎల్లజీవరాసుల యొనంఘమువారుజూపు కృపయు, ప్రేమయు, సానుభూతియు ప్రకంపార్జ మైనది. సాంఘిక పోరాటములు, అంతర్వైనుసంఘములు వారిమతభేదములు, అంతరంగిక భేదములే దేశముపీడింప బడుచున్న యీ దేశము స్వేతాంబరులు నిరాడంబరమై నట్టియు, సంత్సృష్టికరమై నట్టియు జీవనముగడుపు రాష్ట్రీయమునం దల్లకల్లోలము జేయకుండెదరని గవర్నరుగారు చెల్పిరి. ఉభయజైను శాఖల వానిని విభేదములను పాటింపక నుండవలయునని గవర్నరుగారు దివ్యీధించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

పంజాబుగవర్నరుగారు

విందుపకు వచ్చుట

లాహోరు, నవంబరు 17:—తన కుమారుని వివాహ మహోత్సవమునను బీయూకారియోజ్ శిక్షితు అహమద్ ఖానుగారిచే నీయబడిన విందునకు పంజాబుగవర్నరుగారువచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

గోదావరిజిల్లాకాంగ్రెసుసంఘము

గాంధీ.దాసు ఒడంబడిక నిరాకరింపబడెను

16 వ సవరణ:—గోదావరి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము నిన్న మధ్యాహ్నమునను జేరి ఉదయమానను మాపట్టణస్థానము నొద్దనున్న మ్యూనిసిపల్ గ్రూండులో జరిగెను. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారి ప్రధానత్వమున వహించిరి. వంగదేశనిర్భంధములు ఖండింపబడెను. కాంగ్రెసునకు ప్రతినిధియొన్నికలు జరిగినవి. గాంధీ.దాసు ఒడంబడిక సంగీకరింపవలెనను తీర్మానము పేరి పోయెను.

ప్రతినిధులయొన్నికలు

ప్రతినిధులుగా నుండగోరువారిసంఖ్య నియమితసంఖ్య 29 కంటె నెక్కువగా నున్నందున తాలూకా లవారిగా నెన్నుకొనిరి. పంచమప్రచారకులగు శ్రీ దున్నాకమలనాథంగారిని ప్రతినిధిగా నెన్నుకొని జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రయాణాధిభర్తల నిమిత్తము రెండు గ్రాంట్లు చేసియుండిరి. బ్రహ్మజ్యోతుల లక్ష్మీనరసింహుగారును దువ్వూరి నువ్వుమ్మగారును ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడిరి. గజరాజీవర్తను శ్రీయ్యత జీవలాలుగారినికూడ నెన్నుకొనబడు గమనార్హము. శ్రీయ్యతులు లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావు శేత్రకంటి శ్రీనివాసకొనేటిరావుగారుకూడ నెన్నుకొనబడిరి.

బెంగాలునిర్భంధములు

జిల్లాకాంగ్రెసుకార్యదర్శి యగు శ్రీయ్యత కళా వెంకట్రావుగారి క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి.

“వంగరాష్ట్రమునందు ప్రభుత్వమువారు సాగించుచున్న నిర్బంధవిధానమునకు తగిన అవసరముకాని ఆధారముకాని లేదని నమ్ముచు అట్టివాడి ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యపక్షప్రాయము నణచుటకుగాను చేయు ప్రయత్నము నివీకరింపబడుచు ఈ ప్రభుత్వచర్యల సీసభవారు గర్హించుచున్నారు.”

శ్రీ గోపాల్ కృష్ణకృష్ణగారు తీర్మానమునకు ప్రతిపాదనగా మాట్లాడుచు ప్రభుత్వవిధానమునెడలనే మన యసమృద్ధి మనము ప్రపంచమునకు వెల్లడిచేసినప్పుడు ప్రభుత్వము వారియొక్క ప్రత్యేకనిరంకుశచర్యలను ఖండించుటలో సర్థము లేదని చెప్పిరి. ఇద్దరుతప్ప తీర్మానమును మిగిలినవారెల్లరు అంగీకరించినందున తీర్మానము నెగ్గెను.

గాంధీ.దాసు ఒడంబడిక

గాంధీదాసు ఒడంబడిక సంగీకరించుచు అవసరముగు స్వల్పవార్తలు చేసిన చేయవచ్చునని శ్రీమాచిమంచి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానముపై చర్య అనవసరమని శ్రీకళా వెంకట్రావుగారు ప్రతిపాదించినది అధికసంఖ్యకులచే త్రోసివేయబడెను. పిమ్మట తీర్మానమునకు శ్రీయ్యత కళా వెంకట్రావుగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. సవరణయొక్క సారాంశ మేమన:—

ఒడంబడికను సామాన్యముగా సంగీకరించుచు ప్రత్యేక సమయముల మాత్రమేగాక యెల్లవేళల ఖద్దరు ధరింపవలెననియు, హిందూదేశపుట్టుకు బదులు ఖద్దరు అని యుండవలయుననియు చందాగా స్వయముగా వడికినవూలునే నిర్ణయింపవలెననియు అభిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిశ్చితముగా ప్రకటింపవలెను.

సవరణకు శ్రీయ్యత అంకరాజు శంకరరావుగారు బలపరచిరి. శ్రీభవిషిపాటి సత్యనారాయణగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. శ్రీమొసలికంటి తిమ్మలగారు తీర్మానమును సవరణకు త్రోసివేయవలెననిరి. శ్రీయ్యత మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు కొలది నిమిషము లుపసన్నునిరి. కాంగ్రెసుపక్షమున నెరవేర్చినపుడు మాత్రమే ఖద్దరును ధరింపవలెనని యనుటలో ప్రస్తుతము ఖద్దరునే నిత్యము ధరించనివారిని కొన్ని సమయములందు కట్టునట్లుచేయుటకు తోడ్పడునని నెలవిచ్చిరి. శ్రీయ్యత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు తీర్మానమునకు సవరణకు వ్యతిరేకముగా ప్రసంగించుచు గవర్నమెంటు వారు మనవారలను నిర్బంధించి అణచివేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నపుడు సజావు నిరాకరణమును విరమింపవలెనని చెప్పటలో మనము క్రతను వెల్లడించుట యగుననియు, సిద్ధాంతములలో తీవ్రభేదము లున్నప్పుడు రాజీవకుట అసంభవమనియు చెప్పిరి.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు అలహాబాదు రాజీనామీ తోడిన రాజీనామీ గాయముల రాజీవకుటయే కాని సర్వస్వమును సమర్పించి ప్రాజాన్తరియమైన తీర్మానము సంగీకరింపవలెనని ధాటితో సరియగు లేదనియు, కాను మహాత్మాగాంధీ

రాజమహేంద్రవరం

తాలూకా బోర్డు

విద్యాశాఖ జమాఖర్చులు

(స్వకీయ విలేఖరి)

ధవిశేష్యరము, నవంబరు 15:— రాజమహేంద్రవరము తాలూకాబోర్డు ప్రాథమికవిద్యావిషయమున 1923-24 సం. లో యావత్తుజమయిన రూ 1,96,455-4-5 యావత్తు ఖర్చులను రూ. 1,71,275-11-6 అయి 1924-25 సం. ప్రారంభమునకు రూ 25,179-8-11 నిలవయుండెను. ఇందు 1922-23 1923-24 సం. బాపతు వసూలైన విద్యపన్ను రూ 52,212 లు. 1923-24 సం. ప్రారంభమున నిల్వ రూ 478. కేవలమైన దంతయు గవర్నమెంటువారు సబ్సిడీలుగాను, ఉపాధ్యాయల అల్లవెన్నులుగాను, గ్రాంట్లుగాను, బిల్డింగులకు యిచ్చినది. ఆ సంవత్సరములో ఉపాధ్యాయల జీతములు అల్లవెన్నులు ప్రయిమెంట్లు పీనీకి ఖర్చు అయిన మొత్తము రూ 183,818-12-10. బిల్డింగుల మరమ్మత్తులకు రూ 4,998 లు. బిల్డింగుల కొత్తపనులకు రూ 3,885-12-0 లను ఖర్చు అయ్యెను.

1924-25 సం.పు రివెన్యూ బడ్జెటు

ప్రకారము రూ 2,19,561-8-4 మొత్తము జమక్రింద రూ 2,9,318 లు మొత్తము ఖర్చులక్రిందను వేయబడి రూ 3,5,427-12-8 సంవత్సరాంతమునకు నిల్వమాపింపబడెను. గత సం. బాపతు రూ 8,918-7-2 లను యీ సం. బాపతు రూ 47,055-14-1 మొత్తము రూ 55,974-5-3 విద్యాపన్నుగా జమకట్టబడెను. బోర్డువారు జనరల్ రివిన్యూ నండి యిచ్చెడిది రూ 19,786 లు. కేవలమైనది గవర్నమెంటు వారు యిచ్చే వివిధ గ్రాంట్లు.

ఖర్చులు:—ఉపాధ్యాయల జీతములకు రూ 1,21,228. ఇతర అల్లవెన్నులు ప్రయిమెంట్లు రూ 53,864. కొత్తబిల్డింగులకు రూ 4,000.

1925 - 26 సం. బడ్జెటు.

ప్రకారము విద్యాపన్ను రూ 47,056, గవర్నమెంటు వారు సమానంగా యిచ్చెడిది రూ 47,056, 11 వారు యేపేట యిచ్చెడిది రూ 70,165, అయిదు XII బాలికాపాఠశాలలకు రూ 6,222, గవర్నమెంటు సబ్సిడీ రూ 3,918, XII వారి వలన టెంపరరీ అల్లవెన్నులకు రూ 17,184, బోర్డువారు జనరల్ రివిన్యూనండి విద్యాపనులకు యిచ్చెడిది రూ 19,786, సం. ప్రారంభపు నిల్వ రూ 25,427-12-8, మొత్తము రూ 2,46,814-12-8 జమగాను, రూ 2,20,586 లు ఖర్చుగాను అంచనా వేయబడి సం. అంతవఱకు నిల రూ 26,228-12-3 లు చూపింపబడెను.

ఖర్చులు:—మాస్టర్ జీతములు రూ 1,21,228; కాపిక్లెక్ షన్ మొ. అల్లవెన్నులు రూ 49,64 (ప్రైమెంట్లు 30 మందిని ట్రైనింగుకు పంపుటకు రూ 5,244; ప్రయాణములకు 200 రూ. గ్రాంటుయిటి రూ 500; బహుమతులు రూ 350) కొత్త స్కూళ్లు 36 ము జీతములు, అద్దెలు, సామానులు వగైరా రూ 11,000 ఇంటి అద్దెలు, (కొత్తబిల్డింగుల కట్టట మరమ్మత్తులు, మనిఅర్జర్లకు విషయ సామానులు వగైరా రూ 38,794.

ఈ బడ్జెటు నేటి మధ్యాహ్నము ధవిశేష్యరములో జరిగిన బోర్డు మీటింగులో అంగీకరింపబడెను.

ఈ తాలూకాబోర్డు క్రింద మొత్తము 268 పాఠశాలలు స్పవి. అందు 199 బాలికలకు, 25 బాలికలకు, 15 మహిమ్యుదీయలకు, 28 అడింగులకు, 6 రాత్రి పాఠశాలలు.

గారికప్పులలో నొకరినియు, అయినను ప్రస్తుత గాంధీ.దాసు ఒడంబడిక తనకు సమ్మతము కాదనియు, తీర్మానమునకును, సవరణకును వ్యతిరేకము మనియు నెలవిచ్చిరి.

కోటుకు పెట్టగా సత్యధికసంఖ్యకులచే తీర్మానము, సవరణ రెండును త్రోసివేయబడెను.

బియ్యమ్మగారు

బియ్యమ్మగారి మరణమునకు సభనాథు విషాదమును తెలియజేయు తీర్మానించిరి. అధ్యక్షు ధీతీర్మానమును పెట్టగా సభ్యులందరు నిలబడి ఏకగ్రీవముగా వాదించిరి.

సుబ్రహ్మణ్యంగారి రాజీనామా

సభ్యు లేకగ్రీవముగా కొరవడున శ్రీయ్యత సుబ్రహ్మణ్యంగారు తమ యధ్యక్షతవని కిచ్చిన రాజీనామా నుపపాదించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

వీరబ్రహ్మణ్యులు. ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య 785 గురు. అందు 126 గురు బ్రెయినింగు కా లేదు.

వైద్య సహాయము

17.10.24 తేదీని కాననగళవారు వైద్యసహాయము నిమిత్తము రూ 50,564 లు గవర్నమెంటు ఖర్చుపెట్టటకు మంజూరజేసిరి. ఆసామ్యులోనుండి ఖర్చుపెట్టటకు 220 గ్రాను. ములలో కొత్తగా చికిత్సలయములు ప్రైవేటు మెడికల్ ప్రాక్టీసనర్లచేత స్థాపింపజేయించి వారిద్యాగా అవసరముగు రీతులకు ఉచితముగా చికిత్సజేయించుచు వైద్యులకు కొంతభన సహాయముచేయు నిశ్చయింపుచు తాలూకాబోర్డుయొక్క సలహాపై 22-10-1924 తేదీగల సె 1522 రుగల జి. ఓ. జ్యు చేయబడెను. జిల్లామెడికల్ ఆఫీసరుగారు రాజమహేంద్రవరము తాలూకాలో సీతాగరమునందును రాజగరమునందును, రాజోలు తాలూకాలో ఆత్రేయపురము, గోపాలపురము, గవ్వవరము, మోరీగ్రామములందును చికిత్సలయములు స్థాపింపవలసినదని సలహాల పంపించిరి. మ-రా-రా-శ్రీ దువ్వూరి వెంకటేశ్వరుగారు అనులాపురము తాలూకాలో ఆసలే మాన్యము చేయుట న్యాయముకాదనియు బాగుండలేదనియు, అనులాపురము తాలూకాలో అయిలంగు పోలవరములోను ఉప్పలన ప్రములోను రెండు చికిత్సలయములను స్థాపింపవలసినదనియు, తీర్మానమును పెట్టిరి. చాల సర్దుయైన పిదప రాజోలు తాలూకాలో అంతర్వేదిపాలెమునందును ఆత్రేయపురమునందును రెండుచికిత్సలయములను, మెడికల్ ఆఫీసరు సలహాప్రకారము రాజమహేంద్రవరము తాలూకాలో రెండు చికిత్సలయములను, అనులాపురము తాలూకాలో నిలందు పోలవరము ఉప్పలన ప్రము గ్రామములలో రెండు చికిత్సలయములను ఈ ఆరు గుగా క మ రి యొ క టి కూడ కాంక్ష చేయవలసినదని కోరుచు, అట్లు అంగీకరించినయెడల రాజోలుతాలూకాలోని గోపాలపురమునం దొకటి స్థాపించుమని ప్రభుత్వమును కోరవలసినదనియు ఉన్న తీర్మానమును బోర్డువారు అంగీకరించిరి.

కావలెను

ఒక గొప్ప ఇండియన్ కంపెనీకి పెట్రోలియం ట్యాక్స్ భాగములు కావలెను. మూలభనము పూర్తిగానే కరించబడును. నెల 1 కి రూ. 1000 ల లాభము తప్పక దొరకును. మర్యాదగల క్లితివంతులవాత్రమే దరఖాస్తులకు పంపునవలెను. C/o Andhrapatrika Post Box NO. 212 MADRAS

అతిసరముల బలహీనతచే గలిగిన మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులకు అత్యద్భుత నివారణ

విదేశములందు ఉద్యోగము చేయుటచే గలిగిన అతిసరముల బలహీనతచే నాకుండిన మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధిని ప్రస్తుతము మద్రాసు, బారిచాచు, అర్రీనియన్ షిగో, నెం 72 గృహము సంఘంను పండిత స్వామి శ్రీనివాసాయ్యంగారు అతి స్వల్పకాలములోనే బాగుచేసిరి. చికిత్స పొందినతరువాత నాకు కొత్తపుష్టి, వటుత్వము గలిగినది. పండితులవారికి అనేక వందనములు. వారు మిక్కిలి చతురతతోను, జయముతోను భగ్యసించుచున్న ఆయుర్వేదవైద్యమునకు గొప్ప తీర్తి, ప్రతిష్ఠలు గలిగినది.

ఇతర వైద్యులచే కుదరదని వదలివేయబడిన అతిమూత్రవ్యాధిచే కలిగిన కఠినమైన రాచకురుపును పండితులవారు మిక్కిలి జయప్రదముగా బాగుచేయుటను నేను స్వయముగా చూచితిని. వ్యాధులచే పీడించబడుచున్న ప్రజలకు సహాయము చేయుటకై పండితులవారికి దీరాయువు నొసంగవలెనని భగవంతుని ప్రార్థించెదను.

డీ. ఓ. ప్రకాశం,

డీ. సి. ఎ. డి. పి. సి. ఆర్. పి. ఎఫ్. సి. ఇంకా మిక్కిలి అధీను, మద్రాసు. 17-11-24.

నారి సలహాకట్టుము రూ 15-0-0

[illegible]

మహారాష్ట్ర శాసనసభ

ఇరిగేషన్ బిల్లుచేరవ్వ

నిబంధనల నిర్ణయ సభికారము

నిన్న ఘోషారానంతరము మహారాష్ట్ర శాసనసభ్యులు 1081 శమాచేతమై ఇరిగేషన్ బిల్లుచేరవ్వసారంభించిరి.

88వ క్లాజు

విధింపబడగలట్టి సామాన్యమయిన లేదా ప్రత్యేకమయిన విధులకు లోబడి, రెండు లేక ఎక్కువ పంచాయతీలను లేదా ఒకటికంటె ఎక్కువ గ్రామములకు నీటిపారుదలచేయు ఒక నీటి పారుదలపని విషయమున వాటి ప్రత్యేకమయిన నుండి ప్రతినిధులను కలిగియుండు నీటి పారుదల (ఇరిగేషన్) బిల్లును డిప్యూటీ కలెక్టరు నిర్ణయించవచ్చును.

పైక్లాజునందు బోర్డు అనుపదములకుమారు యూనియన్ అనుపదము చేర్చవలెనని వి. సి. వెల్లింగ్రి గొండుగా రుపపాదించిరి.

సి. వి. వెంకట రమణయ్యగారు బలపరచినమీదట సవరణ చర్చలేకయే అంగీకరింప బడెను.

పైమార్చిలో 88 వ క్లాజు తీర్మానింపబడినది.

89వ క్లాజు

(1) ఈ విషయమై లోకము గవర్నమెంటువారు చేసిన గలట్టి విషయములోబడి పంచాయతీయొక్క లేక బోర్డుయొక్క [మొబదు]—

సి. వి. కామస్వామి అయ్యగారు ఇరిగేషన్ బోర్డులు అనుపదమునకు మారు 'ఇరిగేషన్ యూనియనులు' అను సవరణ నుపపాదించిరి.

సవరణ బలపరచబడి అంగీకరింపబడినది.

పిదప 89 వ క్లాజుపై సవరణతో వోటుకుపెట్టబడి తీర్మానింపబడినది.

87, 88, 89 క్లాజులు వోటుకు పెట్టబడి తీర్మానింపబడినవి.

పంచాయతీ అధికారములు విధులు

(1) 87 వ క్లాజు ననుసరించి ఒక ఇరిగేషన్ పంచాయతీ నిర్మింపబడినతర్వాత, జిల్లా కలెక్టరు, పంచాయతీవాచే నిర్వహింపబడుటకు కనిపిన తాను తలచు ఏదైన ఇరిగేషన్ పనులను గాని లేదా దానిలో నే భాగమునైనగాని, అట్టి పనిని కలెక్టరు తృప్తియగుటగా ఆ పంచాయతీ సరిహద్దు ముందుండవలసినదగు లోబడిన, నిర్ణయింపబడగలట్టి ఇతర పనులకు లోబడిన పంచాయతీవారి అధికారముక్రింద నుండునవచ్చును.

జి. ఎ. సబ్బానాగారు:—క్రిందిసవరణ నుపపాదించిరి. "అట్టి పంచాయతీగాని, అట్టిపంచాయతీలేని పక్షమందు గ్రామపంచాయతీగాని ఇరిగేషన్ పనులయొక్క సరిహద్దు లేక నిర్వహణముగాని, తనకు తృప్తికరముగ పంచాయతీపనిని నిర్వహించినపుడు తనకు యుక్తమని తోచిన ఇరిగేషన్ పనులయొక్క ఏభాగముగాని జిల్లా కలెక్టరు పంచాయతీ వశము చేయవచ్చును."

సవరణపై మాట్లాడుచు సబ్బానాగారు స్వల్పపనులకు పంచాయతీవశము చేయుటకు సవరణ యుద్దేశింపబడినదనియు, స్వయంసహాయశాస్త్ర మిందువలన బహుపడగలదనియు, ఈమాత్రము స్వల్పసహాయము గ్రామపంచాయతీల కొరతగలదనెననియు అందుచే ప్రభుత్వమువారి కను శ్రమవృత్తము ఏమియు లేదనిరి.

సి. శివరావుగారు:—సవరణ బలపరచుచు ఇట్టిస్వల్ప ఇరిగేషన్ పనులు గ్రామపంచాయతీలవశము చేయబడిన వాకు వానిని తృప్తికరముగ నిర్వహించగలరనియు, అందుచే ధనమును మిగుల్ప వచ్చుననియు పలికిరి.

లా మెంబరుగారు:—సవరణ వాడేమియును సవరణ యందలి ఉద్దేశ్యము (యన్) బిల్లులో వివరింపబడినది గావున ఉపపాదన అనవసరమని చెప్పి ఖర్చునందలి "ఇరిగేషన్ పనులు" అనుపదము పిదప "గాని మరి ఏ క్రాంతి పనులుగాని" అనుమాటలను చేర్చునట్లుపపాదన పెట్టిరి.

సబ్బానాగారు తమ సవరణ నుపసంహరించుకొనగ లా మెంబరు గారిసవరణ వోటుకు పెట్టబడి అంగీకరింపబడినది.

పిదప 90, మొదలు 94 క్లాజు వరకు అన్నిక్లాజులు అంగీకరింపబడి బిల్లునందలి భాగములుగ తేర్చబడినవి.

పంచాయతీ రద్దుపరచుట

95 క్లాజు (2) సబ్ క్లాజునందు

(2) అట్లు ఎక్కువకాని పంచాయతీపాద పతకచే తప్పిదమునుచేయు, లేదా దాని అధికారములను అతిక్రమించు లేదా దుర్వినియోగముచేయు సందర్భములో, కలెక్టరు పంచాయతీ మెంబర్లు తమకొకటే సమర్థించుకొనుచు చెప్పి దానిని వినివలరువారే, ఆ పంచాయతీ రద్దు చేయబడవలెనని ఉత్తరువు చేసి, వారి చేతులలోనుండు ఏ వయకములనైన (తన) అధీనములో నుండుకొనవచ్చును, మరియు అతడు వానిని నిర్ణయింపబడగలట్టి కార్యములకు, అట్టివిధమున వినియోగపరచవలెను.

జి. జల్లియం. లీగూరు:—పై సబ్ క్లాజునకు బదులు క్రిందిసవరణ చేర్చునట్లుపపాదించిరి.

పంచాయతీ రద్దు చేయుటకు ఉత్తర వాసంగుడిన పిమ్మట, ఆ ఉత్తరవంధిన లేదనిండి సభ్యులు లుపపదవుల భారీచేయవలెను. జిల్లా కలెక్టరు నుతన పంచాయతీ ఏర్పరచుటకు ప్రాతపంచాయతీ వారివశమున నుండుధనమును తన ఆధీనమున ఉంచుకొని వానిని నిర్ణయింపబడగలట్టి కార్యములకు, అట్టివిధమున వినియోగపరచవలెను.

సవరణ బలపరచబడినపిదప చర్చ లేకయే అంగీకరింపబడినది.

పిమ్మట 95, 96, 97, 98, క్లాజులు తీర్మానింపబడి బిల్లునందలి భాగములుగ చేయబడినవి.

ఇంజంక్షన్లు బారీచేయుట

99 వ క్లాజు

ఇతర విధమున నిబంధింపబడినయెడల తప్ప లేదా ఒక ఉత్తరువు లేక తీర్పు కడపటికిగా ప్రతిధ్వనిచే [సప్రమ] తప్ప యీ ఆర్డరు ననుసరించి చేయబడిన తేలివిషయముననైనను దేవుడు యాత్రు వాచాను సినియో బోర్డులను విచారింపబడవచ్చును. కాని యీ ఆర్డరులను లోకము గవర్నమెంటువారికి గాని యే మనిషికి లేక మనుష్యుల సంఘమునకుగాని లేదా యే ఆధీనముగాని ఇవ్వబడిన యే అధికారములయిన చలాయించుటకు నిర్బంధపరచుటకు గాన ఒక యంజంక్షన్ ను వారి చేయుటకొకయిన వ్యాజ్యమును గాని దరఖాస్తునుగాని అట్టి బోర్డువారలకు పట్టుకొడదు.

సి. వెల్లింగ్రి గారు:—పై క్లాజు చివర ప్రత్యేకముల హక్కులను కాస్త్రీయముగ నిర్ణయించుట అట్టి అధికారము చలాయించుట చేత వసఫలము విజ్ఞప్తి ఫలములందుతప్ప అను సవరణ నుపపాదించు అందు ప్రభుత్వమువారిహక్కుల కేమియు అడ్డులేదని నుడిచిరి.

సి. ఆంజనేయులు గారు సవరణను బలపరిచిరి.

గా|| లా మెంబరు గారు:—ప్రత్యేకముల వ్యాజ్యములయందుగాని, హక్కులయందుగాని ప్రభుత్వమువారి కట్టి తోక్తము కలుగజేసికొన నుద్దేశింపరు. కాని ఇంజంక్షన్లను ననుమతించుటలన బహుసంఖ్యాకులు గొరునట్టి పని ఆర్డరుల చేయుటకు గాన ఇంజంక్షన్ల నొసగువలయుమై ఆతరుత గను పరుప నక్కరలేదు.

లా మెంబరుగారి సమాధానముపై వెల్లింగ్రి గారు తమ సవరణ నుపసంహరించుకొనిరి.

యన్. సత్తెనూర్ గారు:—ఉపపాదకులు తమసవరణ నుపసంహరించుకొనినందుల కాశ్చర్యమును తెలుపుచు మిక్కిలి నవ్వుముగాను సమయములందు ఇంజంక్షన్లతప్ప గత్యంతరము లేని యవకాశము లోకములు గలరనియు, ప్రత్యేకముల హక్కులు కార్యనిర్వాహకుల ఆజ్ఞలచే భంగపడుటకుడగుదనియు, ఇంజంక్షన్ల తత్వపరమనియు నుడిచిరి.

బి. మునిస్వామినాయుడుగారు ప్రత్యేకముల కట్టి అధికారముపంజులలో ప్రభుత్వమువారి కట్టికట్టముండవలసి.

సి. వి. యన్. సరిసింహరాజుగారు బిల్లునందలిలో ప్రత్యేకముల హక్కులలో తోక్తము గలుగజేసికొననట్టి భాగము లేదనియు, సవరణకు అవసరము గన్పట్టుటలేదని నుడిచిరి.

బి. మునిస్వామినాయుడుగారు:—"అట్టి అధికారమును చలాయించుటచే నగు ఫలితము ప్రత్యేకముల హక్కులను కాస్త్రీయముగ నిర్ణయించుటతప్ప వేరేమియు గానట్టి ఫలములందు మినహా."

అనుసవరణ నుపపాదించ, సభ్యులచే అంగీకరింపబడినది.

పిదప 99, 100, 101 క్లాజులు తీర్మానింపబడి బిల్లు నందలి భాగములుగ తేర్చబడినవి.

102 వ క్లాజునందలి చివర సెరా మినహాయింపవలెనని అడ్డొకేటు జేసరలుగారితే ఉపపాదించబడి బలపరచబడిన పిమ్మట సభ్యులచే అంగీకరింపబడినది.

102 వ క్లాజు తీర్మానింపబడి బిల్లులో భాగముగ తేర్చబడినది.

నేరములు శిక్షలగురించి

103 వ క్లాజు ఈ చట్టముక్రింద చర్చ నేరములను గురించి తెలుపును. సినిమాలోనుండు నలయుత్పాదకులు గలవుగాన ఈ క్లాజును తీసివేయవలసినదని యన్. ముత్తియ్యమొదలియాయగా రుపపాదించిరి.

యన్. కత్తెనూర్ గారు సవరణను బలపరిచిరి.

గా||బి|| టి.ఎస్. సరిసింహరాజు గారు:—ఉపపాదన వాడేమియును ఈ చట్టము ప్రత్యేకముగ దీనికొరకై ఏర్పరచబడినది గాన సీనియోకుకంటె నుత్పాదనదనియు సీనియోకుకు నందు ఈ క్లాజును పట్టి అవకాశ మొసంగబడలేదనియు శిక్షల నొసగుటలో మ్యాజిస్ట్రేటులు చాల జాగ్రత్తముగా గనుబ రచయించునదియు ఈ క్లాజు ఉండవలెనని పలికిరి.

సి. శివరావుగారు:—ఉపపాదన వాడేమింపిరి.

పిదప సవరణ వోటుకుపెట్టబడి పోషాయెను.

శిక్ష విధించుట

ఒక మాజిస్ట్రేటునెడల సేవాపన చేయబడినమీదట (1) నుండి (4) వరకు ప్రారంభముగా చేరియున్న క్లాజుల క్రింది నేరముల విషయములో ఒక మారుమాటానుటకు మించని జాల్మానాకును [అజాల్మానాను చెల్లించుటకు తప్పిపోవుటకు ముందు] రెండునెలలకు మించని కాలమునకు [విడి ఖయ్యము] (5) నుండి (8) వరకుగల [క్లాజుల] క్రింది నేరముల విషయములో ఏది రూపాయలకు మించని జాల్మానాకుగాని ఒకనెలకు మించని విడిఖయ్యముగాని పాత్రుడు కావలెను.

"(5) నుండి (8) వరకుగల పాశ్చాత్య గానలెను" అను భాగమునకుమలు "(5) నుండి (7) వరకుగల (క్లాజుల) క్రింది నేరముల విషయములో రు 50లకు అధికముగాని జాల్మానాకుగాని జాల్మానా చెల్లించనవలయున ఒకనెలకు మించని విడిఖయ్యముగాని పాత్రుడుగావలెను. (8) వ క్లాజు క్రిందవచ్చు నేరములకు నిర్ణయింపబడిన శిక్షకు పాత్రుడగును."

టి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు పై సవరణ నుపపాదించిరి.

లా మెంబరుగారు బలపరచిన పిమ్మట సవరణ అంగీకరింపబడినది.

పిమ్మట 104, 105 క్లాజులు తీర్మానింపబడి బిల్లు నందలి భాగములుగ తేర్చబడినవి. 105, 106 క్లాజులు పదములందలి స్వల్పమార్పుతో అంగీకరింపబడినవి.

అక్రమనీటి పారుదలపై అధనపు నీటితీరున

107 వ క్లాజు:—"20 వ క్లాజు వ్యతిరేకముగాని, 109 క్లాజుక్రింద జేయబడిన నియమునకు వ్యతిరేకముగాని ఇరిగేషన్ లేక మురుగునీటి వచ్చుకొనిన నీరు గ్రహించినటులు విచారణపై కలెక్టరు కనుగొనినచో, నిర్ణయింపబడు నియముల ననుసరించి, పన్నుకు అదనముగ, ఈ చట్టము క్రింద విధింపబడినట్టి, అనీటిచేసిన మొదటిపంటయొక్కపన్నుకు విధితల మించుకుండనుండు పన్నును విధించుటకు కలెక్టరుకు చట్టసమృత్తమై యుండును."

కాని ఒకమనిషి యీ క్లాజు ననుసరించి హెచ్చుచేయబడిన నీటిపన్ను చెల్లించుటకు బాధ్యుడైయున్నపుడును అతడుచేసిన కార్యము 108 వ క్లాజు ననుసరించి హెచ్చునీటిపన్ను విధింపబడుటకును, ఆ నేరమునకై ఫిర్యాదు శిర్యజనపల దుటకునుగూడా పాత్రుడై యుండుకొడదు.

(2) ఒక నీటిపారుదల లేక మురుగునీటి పనికిచేయబడిన పక్షము, మార్పు, పెంపు, లేదా అటంకము ప్రతితమగా కొన్ని భూములలాభముమితము నీరు తీసికొనబడిన సందర్భములో [అట్లు] లాభముపొందిన భూముల అనుభవవారలందఱుండి అట్టి నీటివిషయమున నీరుపారుదల చేయబడిన మొదటి పంటకు సాధారణముగా చెల్లింపబడవలసియుండు నీటిపన్నుకు [అయిదు] రెట్లకు మించని హెచ్చుచేయబడినపన్నును కలెక్టరు రాజుటచచ్చును.

కలెక్టరు ఉత్తరువువిషయ డిస్క్రిట్ కలెక్టరుకు ఒక అప్పీలు ఉండవలెను? మరియు డిస్క్రిట్ కలెక్టరుతీర్పు కడపటికిగా ఉండవలెను.

(3) ఈ క్లాజులో ఏర్పాటు చేయబడిన హెచ్చుచేయబడిన నీటిపన్ను సాధారణముగా పీజికొరకు వేరే పన్నును మున్వనక్కరలేకుండ మినహాయింపబడిన భూములమీద విధింపబడతగి యుండవలెను.

వినియోగము:—ఈ క్లాజుయొక్క కార్యముల నిమిత్తము "సాధారణముగా చెల్లింపబడినవినియుండు నీటిపన్ను" అనుమాటలకు గవర్నమెంటుకు పట్టపు తెలు ఆ సెన్సెమెంటు (పన్ను విధింపు)ను చెల్లించుచున్న భూమి విషయములో, అదే వివరమును, తరహాయనగల మార్పులకొరకు నుండు భూముల మీద విధింపబడిన] నీటిపన్ను కేము కాని అధము.

యి. జల్లియం. లీగూరు:—ఈ క్లాజులో అనుపదమును 'విము'అను పదమునకు బదులుగ చేర్చవలసినదని సవరణ పెట్టిరి.

లామెంబరుగారు బలపరచినవిషయము సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు సవరణనామకమున సెల్యులమిల్లో నీవిషయము పూర్వముగ విచారణచేయబడినందున ప్రస్తుతము సూతనముగ మార్చుమియు జేయ సవరణములేదనిరి.

రా|| బ|| సరసింహారాజుగారు సవరణను ఆమోదించిరి. పిదప సవరణ వోటుకు పెట్టబడి మీటిపోయెను.

యస్. ముత్తయ్యమొదలియారుగారు 2 వ కట్టాజును తీసివేయవలెనని ఉపపాదించుచు అందువింధించిన అదనపుపన్ను అనవసరమనిరి.

పెద్దిరాజుగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు దీనికలన బీదజనులు చాలకష్టములపాలగుదునని నడిచిరి.

తీగు గారు సవరణనామకమును ఆయధికారములు తీసి వేయరాదని తెప్పినవిషయము సవరణ వోటుకు పెట్టబడి మీటిపోయెను.

పోలు తీసివేయడక 36 వ్యతిరేకులు 21 అనుకూలుగు లెక్కింపబడిరి. సవరణ మీటిపోయెను.

107 వ కట్టా మార్పుబడినది అంగీకరింపబడి బిల్లు లోనిభాగముగ జేర్చబడెను.

పన్నులురాలబట్టు

108 వ కట్టా

[ఈ ఆక్ట్ ననుసరించి ఏమనిపించేనైన ఏభూమి విషయ మునైన చెల్లింపవలసిన రేటు లేదా పన్ను మొత్తము ఆ భూమిలో వానికెగల హక్కుమీద ప్రభుత్వాధ్యక్షుగా నుండవలెను.] [గవర్నరు మెంటువారిచే రాబట్టుకొనబడవలసిన] యాచర్లు [రేటు], పన్నులు [లేదా] సహాయప్రవృత్తులను ముగిసి [నా] కమిషన్ చేయబడవలసిన యాచర్లు జాబ్బానాలు, ఆపకా ధ్యములు [లేదా] యివర ప్రైములును భూమిసేతువాక్యికగా రాబట్టుకొనబడవలసినవిగా ఉండవలెను.

టి. ఆర్. వెంకటరామకృష్ణగారు క్రింది సవరణను 108 కట్టాకు మార్గక ఉపపాదించిరి.

"(1) ఈ చట్టముక్రింద ఏభూమి విషయమైనా ఆభూమి మందు లేక గయకు చెల్లింపవలసిన రేటు లేక పన్ను మొత్తము భూమిలో ఆదేశికగల హక్కుమీద ప్రభుత్వాధ్యక్షుగ నుండును.

రిజిస్ట్రారుగావడిన భూమందు చెల్లింపవలసిన రేటు మొత్తము లేక పన్ను ఆభూమిలో వానికిగల హక్కుమీద ప్రభుత్వాధ్యక్షుగ నుండును.

(2) ఈ చట్టముక్రింద వచ్చు అన్ని జాబ్బానాలు, శిక్షలు అన్ని రేటులు, శిక్షలు, విరాళములు లేక ఈ చట్టముక్రింద వచ్చునట్టిన్ని ప్రభుత్వమువారిచే రాబట్టుకొనబడవలసిన మరియు ముగిసి మొత్తములైన ను భూమిశిస్తుపై పాతవాక్యీలకు రాబట్టుకొనబడును.

ఏ. రామస్వామిమొదలిగారు బలపరచినవిషయ సవరణ చర్చలేకయే అంగీకరింపబడెను.

నిబంధనల చేయుటకు అధికారము

109 కట్టా

(1) లోకాలు గవర్నరు మెంటువారు అప్పటప్పటికి, ఈ యాక్టుయొక్క నిబంధనలను సరేజేర్చుటకుగాను ముందుగా ప్రకటించిన విషయము విధులను చేయవచ్చును. మరియు అట్లు చేయబడిన యేవిధులనుగాని మార్పువచ్చును లేదా రద్దుచేయ వచ్చును.

(2) పని చేపట్టబడిన నిబంధనల సామాన్యస్వభావము నకు భంగములేకుండ ముఖ్యముగా—

(ఎ) ఈ యాక్టుయొక్క యే నిబంధన ప్రకారమయిన ఏవిషయమునైనను పనిచేయుటకు కొరబడియుండునట్టి లేక అధికారము ఈ యాక్టుబడియుండునట్టి యే ఆఫీసుయొక్కయైన చర్యలవిషయమై;

(బి) ఈ ఆక్టుయొక్క యేదేనినిబంధన ననుసరించియో యబడినట్టి ఉత్తరువులమీదను తీర్మానములమీదను, ఈ యాక్టులో ఇతరవిధమున స్పష్టముగ నిబంధించబడియున్న లేక తప్ప ఏకేసులవిషయములో, ఏ యాఫీసులకు ఏవరతులలోబడి అమీని చేసికొనబడ వలయుండవలెనో ఆ విషయములను విధించుచు;

(సి) చేయుటకు ఈ యాక్టులో ఏర్పాటుచేయబడియున్న దానిని చేసినైనను, ఏమనుష్యులు ఏకామున ఏప్రభుత్వమున లేదా ఏవిధముగా చేయవలెనో నిర్దేశించుచు;

(డి) ఈ యాక్టులన కలుగజేయబడిన లేదా విధింపబడిన అధికారములయిన చేయవలసిన పనులయినను అన్నిగాని యేదైనగాని యే యాఫీసులవలన ఏ ప్రదేశపార్లమెంటులో చ లామెంబరుగారు చేయవలసిన లేదా చేయవలసినయినో నిర్దేశించుచు;

(ఇ) ఒక ఇన్ఫర్మేషన్ లేదా డ్రెయినేజి వర్క్ నుండి నీటిసరఫరాలు ఏవరతుల ప్రకారము చేయబడవలెనో నిర్దేశించుచు, ఏభూమికిగాని నీటిపారుదల ఆధారములు ఏవిధమున నిర్వహించవలెనో ప్రస్తావించుచు;

టి. ఆదిరాజుగారు తెట్టిగారు పై (1) సభకట్టాలో

నేటి కార్యక్రమము

దేశీయాంగసభ్యుడు తుమావణను గోరుట

మలబారు, దక్షిణకనరాలకు పన్నుల

ముజరా యొనగుట

భిలాపతుద్యమములో పాల్గొనినవారికి తిరిగి

పెన్నుల నొసగుట

ఈదినమున శాసనసభ అధికారతర కార్యక్రమమును చర్చించుటకు తిరిగి సమావేశమయ్యెను.

ప్రశ్నోత్తరముల యనంతరము, అధ్యక్షుడు, నిన్న సభ్యులమీద దేశీయాంగసభ్యుడు తన్ను నిండించెనని దెచ్చిక కృష్ణమూర్తిగారు తన్నునుగించి ఈదినమున తీర్పుచేప్పడ ననితెలిపి, అట్టిప్రశ్నను వ్రాతమూలముగ నొసగవలెనని సభ్యులమీద గోరిరి. సభ్యులమీద ప్రశ్నోత్తరమొసగుచు, పునరాలోచనమీద ఆప్రశ్నను జేకుండుటకు నిశ్చయించింజి నని నడిచిరి. అంతట పర్ ఆర్డరు న్యాయుగారు గత దినమున తాను సభ్యులమీదగిరి తనను వొప్పించుమాటల నుపయోగించినందులకు మనఃపూర్వకముగ చింతించుచున్నాననియు ఆ పదముల నుపసంహరించు కొనుమంటిననియు సభవారు పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయముల నేర్పించుకొన నెత్తించుమంటిగాన అందులకు తోడ్పడు నుదేశముతో నిల్లు జేయుమంటిననియు నుడిచెను. (పార్లమెంటు)

ఇరిగేషను బిల్లు

లామెంబరుగారు—ఈదినము కార్యక్రమ పట్టికయందు గల రెండు సబ్జెక్టులమీద గ్రాంటులను ఈదినమున నుపపాదించవలసియు, డిజెంబరు సమావేశమునం దుపపాదించెదననియు నుడిచెను. అంతట ఇరిగేషను బిల్లునందు మొన్నటిదినమున ఎదురీతయబడిన పెద్దిరాజుగారి సవరణ చర్చకు తచ్చెను. లామెంబరు ప్రశ్నోత్తర మొసగుచు, నిన్నటిదినమున, పన్నుల నొసగు సభికారము శాసనసభవారికి సగుచు సవరణ ఆమోదింపబడెనుగాన పెద్దిరాజుగారి సవరణ అనవసరమనియు, సవరణ యందు రెండవభాగమున జమీందారులకును జమీందారీ రైతులకును నుండవలసిన సంబంధములగలసి చెబుచుండె ననియు ఈ విషయము స్టేటుల్యాండు ఆక్టుసవరణబిల్లునందు దేవచ్చుననియు నుడిచిరి అందుపై పెద్దిరాజుగారు తమసవరణ నుపసంహరించుకొనిరి. అంతట లామెంబరుగారు ఇరిగేషను బిల్లుకు శాసనముగా నొసర్చవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. రా||బ|| సి. వి. ఎస్. సరసింహారాజుగారుపై ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి. అందుపై నీటిల్లును మూడవవారు చదువుటను డిజెంబరు సమావేశమునకు నిలిపియుంచబడెను.

ఇతర బిల్లులు

డి. బి. ఆ. కృష్ణరావుగారి లోకలబోర్డుఆక్టు సవరణచట్ట

"ముందుగ ప్రకటించినవిషయము" అను పదములకు మార్గ "శాసనసభ్యుల ఆమోదముపై" అని మార్చగోరిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు సవరణ బలపరచిరి.

లామెంబరుగారు సవరణ నామకమును ప్రస్తుతము ఇరిగేషను రిజిస్ట్రారు కౌలుకు జేదినదనియు, అందుచే ఈకౌలుపైని పరిపాలనాధికారమునకు తమకు బాధ్యతగలదనియు, కావున సవరణ అంగీకరింపబడు కష్టమనిరి.

డి|| బ|| కృష్ణన్ నాయుడు పి. శివరావుగారు సవరణను బలపరచుచు సవరణ ఆక్టుసరమైనదని నడిచిరి.

రా|| బ|| సి. వి. ఎస్. సరసింహారాజుగారు సవరణ నామోదించుచు ఈబిల్లునందలి అన్ని నియమములు కాన్సిలువారి ఆమోదమును బడయునని నెలెత్తుమిటియును ఒప్పుకొనబడెను. లామెంబరుగారి సమాధానము యంతయుగ లేదని తెల్పిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు సవరణనామోదించుచు ప్రభుత్వమువారు నియమముల తయారుజేసినను శాసనసభ్యులు తిరిగి వానిని విచారించుట కవకాశముండవలెననియు; తేలము కార్య నిర్వాహక వర్గమునకే శాసననిర్వాహాధికారము వదిలిపెట్టబడవలదనియు నుడిచిరి.

యస్. సభ్యులమీద సవరణ బలపరచుచు లామెంబరుగారు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు స్టేటు సెక్రటరీకి రిజిస్ట్రారు కౌలుపాలనలో బాధ్యుడైయున్నను ప్రజాప్రతినిధులకు శాసనసభ్యులు తమహక్కులను కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమునకు వదిలిపెట్టజాల మనిరి.

పిదప సవరణవోటుకు పెట్టబడి అధికసంఖ్యకులచే నామోదంపబడెను.

5.30 గంటలకు నేటిదినకార్యక్రమము ముగింపబడి సభ చాలింపబడినది.

మును జిల్లామునీపాలిటి అట్ల సవరణబిల్లును కార్యక్రమపట్టికలో మొదట గలదు. కాని ఈ బిల్లుపై చర్చను డిజెంబరు సమావేశమునకు నిలిపి యుంచవలసినదని కొంతమంది సభ్యులు గోరుటచే నట్లే యుగర్చబడెను.

మలబారు భూములకు పన్నుల ముజరా

పాల్గొనగారు—ఈక్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి.

"ఇటీవల వర్షపాతములవలన దక్షిణ కనరా మలబారు జిల్లాలందు పైరుల కపారముగ నష్టము గలుగుటచే వరదలచే పైరులు నాశనమొనర్చబడిన ఒంటిపంట ప్రదేశముల సందర్భమునను మొదటిపైరు నాశనమగుటచే రెండవపంట కుపయోగపడని భూములసందర్భమునను పన్నులు పూర్తిగా ముజరా యిచ్చివేయబడవలె ననియు మొదటపంట నాశనమయిన తరువాత రెండవపంట పండింపబడిన ప్రదేశముల సందర్భమున 3/4 వంతులపన్నును ముజరా యొసగవలెననియు వీనికి ఈ ముజరాలు జోడ్డుపాడింగు ఆర్డరు నొం 14 (10) (3) లోని వరతులవిధింపరాదనియు ఈసభగారు గోరుచున్నారు"

పై తీర్మానము నుపపాదించుచు కాలానాగారు ఇటీవల వర్షములవలన మలబారు దక్షిణకనరాయందు పైరులకు గలిగిన అపారముగ నష్టమును వివరించిరి. గత వత్సరము గడిగిన వరదలవలననే భూములకు నుగ్గు హములకు ను చాలనష్టము గలిగెను. అందుచే ప్రజలు చాల బీదస్థితియందున్నారు. తీర్మానమునందలి మొదటిభాగమునందు జరిపిన విధానమును అవలంబించుటకు ప్రభుత్వమువారిదివరకే నిర్ణయించుకొనినట్లు చెలియుచున్నది. సామాన్యముగా రెండవపంట మొదటిపంటలో సగముండును. ప్రభుత్వమువారి విషయమును మునింపవలెను. రెండవ పంటకును మొదటిపంటకును ప్రభుత్వమువారికి రేటుమీద పన్ను విధించుచున్నారు. అందుచే రెండవ భాగములోని భూములపైన, పీరువిధించుచున్నపన్ను నందు 3/4 వంతును ముజరా యొసగి, 1/4 వంతు పన్నునుమాత్రమే వసూలుచేయవలెను.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి.

లేగారు—ప్రభుత్వముతరపున ప్రశ్నోత్తర మొసగుచు, రెండవపంట లింకను మిగిలిన లేదనియు అందుచే నాపంట యొక్క ఫలాఫలముల గురించి సరియగు వివరములు దొరకవనియు, అందుచే నీవిషయమున ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతమెట్టి వాగ్దానమును గావించబాలమని నుడిచిరి. కొంతవర్ష జరిగిన పిదప,

తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడి సభవారిచే నామోదంపబడెను.

డా. పి. నరేశమొదలియారుగారు క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి—కర్ణాటక నవాబుచే వంశపారంపర్యముగా పెన్నును లాసగుబడుచున్నవారిలో, భిలాపతుద్యమమునందు చుుకుగా పాల్గొనినవారి పై పెండలను ప్రభుత్వమువారు నిలిపివేసిరి. అట్లు నిలిపివేయబడిన పై పెండలను వెనుకటినుండియు గూడ తిరిగియొసగవలెనని ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు."

మొదలియారుగారు తీర్మానము నుపపాదించుచు కర్ణాటక నవాబులకును బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారికిని మొదట మైత్రి గలుగుటయు తరువాత నవాబు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి సామంతరాజుగటయు, తరువాత వాతని రాజ్యాధికారమును తొలగించి భరణము. నొసగుచున్న చారిత్రకవిషయముల వివరించి, ప్రస్తుతము తీర్మానములో వివరింపబడిన వార లొసర్చిన నేపథ్యము వంశపారంపర్యముగా కొంత ఆచారమును మట్టజేప్పటకు గాను కర్ణాటక నవాబు కొంత ఆస్థిని వేరుగనుంచెను. కర్ణాటక నవాబులు రాజ్యమేలుచున్న కాలమున గూడ వారీవ్యవహారమునందు జోక్యము పుచ్చుకొనలేదు. ఆ ఆస్థి ఇప్పుడు బ్రిటిషువారి అధికారముక్రిందకు వచ్చెను. దానికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ధర్మకర్తలేగాని అంతకంటే సభ్యముగాయ ఆ ఆస్థి, నవాబు వారాజుగారు తన కుటుంబమునందలి సభ్యులకు భరణముగా నొసగియుండెను. ఈ గ్రాంటులను ఈస్టిండియా కంపెనీవారు పూర్తిగా అంగీకరించి, వానిని నిర్వహింపవచ్చు. తరువాత భారతప్రభుత్వమువారి ఆస్థిని వశపరుచుకొని, నవాబు కుటుంబమునకు ధనరూపమున భరణము నొసగునట్లేర్పరుచుకొనిరి. తరువాత కర్ణాటక నవాబు, ఆతనితో ఆతని కుటుంబమువారునుగూడ సామాన్య బ్రిటిషు పౌరులలో నొకరిగ గలిసి పోయిరి. ప్రభుత్వము వారి రాజకీయ విధానము నేటికి భింపించుక పోయినంత మాత్రమున ఎట్టివిచారణయు లేకయే వారభరణముల నాపివేయుట న్యాయమా! అట్లుచూడ ఈసభయందు ప్రతిపాదన తుమున నున్నవారికి గూడ నట్టిస్థితియందే యున్నారు. వారికి గూడ సామాన్యపౌరుని కుండలసిన వాక్యాన్విత్యము, బావనాస్వాతంత్ర్యము నుండవలెను. ప్రభుత్వముపై కత్తికట్టి పోరాడుట తప్ప మిగిలినయన్నివిషయములందును ప్రతివారికిని స్వాతంత్ర్యముండవలెను.

కార్యదర్శి.

స్థానిక వార్తలు

తంలివార్త లాలస్యముగ పోవుచున్నవి:

కలకత్తా తంలివార్తలు సరిగా పోవుటలేదు అనగా ఆలస్యముగా పోవుచున్నవి ఆ ప్రదేశముల నుండిగూడ ఆలస్యముగనే చేరుచున్నవి క్రింది అధికారాలు తెలుపుచున్నాము.

బెంగళూరు వార్తలు:— బెంగళూరు కలెటర్

అయ్యలవంధునివారు శ్రీధర్వంశజయంత్యుత్సవసందర్భమున 9 రోజులు 18 తేదీ బుధులు 24 తేదీవరకు వైఖ్యపహ్లాసముల జరిపింతురు.

జైకెత్ దంపతుల సంతారము:— గాంపసయ్య

లకు సర్ జేసర్ జైకెత్ గారు (యండియా ప్రభుత్వము ఆర్థిక సభ్యుడు) డిసెంబరు 1 తేదీ మదరాసుకు భార్యతో సహా వచ్చి కొద్దిరోజులుండి ఇటకండి బెంగళూరు వెళ్లి మరల ఇటకండి 8 తేదీ వచ్చి ఆరాత్రియే మరల ఢిల్లీ వెళ్తునని తెలియుచున్నది.

ఉబ్బనపు దగ్గునందు:— 59 ప్రాత్య, టిప్పి

కేసులో, (మద్రాసు) నున్న ఎ. నరసింహం కెట్టిగారు తమ తల్లి 15 ఏండ్లనుండి ఉబ్బనపు దగ్గుచే చాలబాధ పడుచుండెననియు ఎన్నిచందులు ఇచ్చినను మదరలేదనియు తుదకు డాక్టరు పాలకోడేటి వెంకటకృష్ణారావుగారు (చింతాడ్రేపేట) ఇంగ్లీషుచుందును, ఆయుర్వేదచుందులను చేర్చి ఇచ్చి నివారణజేసి రనియు మరల తిరగబెట్టలేదనియు వ్రాయుచున్నారు.

తుపానుచే ఓడల రాకపోకలకుయుబ్బందులు:— ౪౦

గూన్ నుంచి బయలుదేరిన ఎకానాటీ మురు మవారము నాటికి మదరాసు రావలసియుండెను. కాని తుపానుచే మధ్యలంగరు జేసి ఈ రోజు సాయంత్రం 8 గంటలకు చేరినది. కలకత్తాకు బయలుదేరిన బొంబే విశాఖపట్నం కాకినాడలమధ్యకుపాను వున్నదని తిరిగి మదరాసు వచ్చినది. మరునాడు అను ఓడ కలకత్తాకు కొలంబోనుంచి బయలుదేరి ఎన్నడు ఆగనిచోట మదరాసులో ఆగి కలకత్తాకు నిన్న బయలుదేరినది. ఇట్లు తుపానభయము మూలముననే జరిగినది.

మావరాను - రాకపోకలు:— రెక్కా కల్. కైపు

ఖిజంజ్ బహద్దర్ (నేపాళ మహారాజు అబ్దుల్) గారు నిన్న రాత్రి తిరిగివచ్చి వెళ్లిరి.

8|| పాన్డే, ఎం. సి. ఏ. గారు మధురకు, పి. సి. దత్తుగారు కలకత్తాకు వెళ్లిరి. రివీల్ ప్రా|| మాఫట్, ఏ. ఎస్. వుద్దార్, ఎస్. ఎస్. నుబ్బారావుగారు మైసూరు వెళ్లిరి.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు బొంబాయిసభకు వెళ్లిరి.

బారిష్టరు నరసింహంగారు ఏడెన్ జేసుకోరకు నిన్న వెళ్లిరి. మేజర్ మనీగారు బొంబాయికి, బొంబాయి బెంగళూరుకు వెళ్లిరి.

సి. డబ్ల్యు. యి. కాటన్, రాఘవయ్యంగార్, కెప్టెన్ అంగర్, గార్లు నేడువచ్చిరి. చార్లెస్ మేగ్నాయ్ గారు కుక్ వారము ప్రార్థన వచ్చెదరు.

ప్రావిన్షియల్ టీచర్స్ మేనేజర్స్ అసోసియేషన్:—

ప్రెసిడెంట్ అసోసియేషన్ వారు 15 తేదీ సభలో యాక్రిండి తీర్మానముల గావించిరి. క్రిందటి సభ కార్యక్రమము చదువబడెను. రెక్కల సరిమాడబడెను. ఉత్తరములు చదువబడెను. రికార్డు లన్నియు కమిటీవారు పిచ్చుకొనిరి. తిరువనాపల్లిలో 761 వాకరాలు మూసివేసినందుకు పిచ్చారెందు అందులకు కాగణములు విద్యాధికారులు తెలుపవలెననియు అహ్మద సంగూర్వతుని కేర్మనలయు, అందుకు తిరుగ 22 తేదీ సభాపతిచెట్టి పాతకాలలో (వాల్టాన్స్ కోసు) కూడవలెననియు, ఈ సంఘమువారి అభిప్రాయార్థము విద్యాశాఖ మంత్రిగారు శ్రోత విద్యాచట్టము పంపకపోవుట వాచగాలేదనియు, తీర్మానము లన్ని రాష్ట్రములోని సంఘములు త్వరలో పంపవలెననియు, కార్యదర్శిగారి శ్రమకు కృతజ్ఞులమనియు తీర్మానించిరి.

నూలుప పినవారు - ఒకసవరణ

అంగ. కూరపాటి ఆనందవల్లి, అంగ. శేకుమర్ల సీతమ్మ, అంగ. ఓగుగంటి రుక్మిణమ్మ. ఈ ముగ్గురు గోదావరిజిల్లా వాసులని ౧౩-౧౧-౨౪ తేదీని ప్రకటించబడినదియై వెల్లూరు జిల్లా వాస్తవ్యులు. కన్నూరిజేపి బాతీయపాతకాలలోని బాలికుల గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

దక్షిణహిందూదేశమున నీటిపారుదల వసతులు

సుహాసనభూ మండలమున ఎం. కె. ఆచార్యగారి అధ్యక్షత క్రింద ఎస్. రాజగోపాలాచారిగారు దక్షిణ హిందూదేశమున నీటిపారుదల వసతులను గూర్చి డింక్ వ్యాసమానచదివిరి.

వ్యాససంగ్రహము

“కాననభూ” యిరిగేమకచట్టము చర్చింపబడుచున్నదన్న సంగతి ఎల్లఁకును తెలియును. ఈవిషయములో ప్రముఖుల అభిప్రాయముల తెలుపవలసి నదిగా స్థానికసంఘముల వారి కందరభుజ వ్రాసితిని. సేం, దక్షిణారాగ్ను, తిరుచినాపల్లిలోని స్థానికసంఘముల యిరిగేమక వసతులను గూర్చి జరుపుపనుల సూచించితిని చెప్పయవారి సాంకేయముల నుదాహరణముగాగొనివచ్చి అందరి సారవంతమై భూమికాంతి ఎంత అపారవంతమైనది ఇరిగేమక ఎవట అవసరమో చెప్పిరి. ఆ ప్రకారమే యోచించిన ఎంత భూమిక యిరిగేమక సాయము కావలయునో తేలును కొనియోతును నివర్తనముగా తీసికొనుదు. ఇదివెల్లూరునది వొడ్డున నున్నది. వెల్లూరునది కొండవారు. దీనికి పెక్కుచోట్ల తూములుకలవు. కొనుసేల పనులద్రుమ్మువెన్నుది కాజేరినది మొన్న ప్రపహించినట్టి ఇదిగూడ అప్పుడప్పు ప్రపహించి పాలముల పాడుచేయును. అందుచే పాలముల స్థితి బాగుగలేదు. గ్రామస్థులున్ను తమ పరిస్థితులబట్టి నీరు కావలెనని గోలపెట్టుచుందురు. ఇరిగేమక అధికారుల దగ్గరకుపోయి మాటలాడునేమి, చొరవ, అలవాటులు వారికిలేవు. వారికి నీటివసతులు కావలెను. కొంతమంది దొరువు లుపయోగింతురు. కాని చాటిలో నీరుండదు. కొన్ని కొన్నిచోట్ల కాలవల తెగగట్టి నచో మెట్టభూములుకూడ మాగానీయగునని వాడు చెప్పదురు. తంజావూరు తిరుచినాపల్లి జిల్లాలలో 10 లక్షల ఎకరాల సాగుచేయుటకు మెట్టవారు, ప్రాజెక్టు కట్టబడుచున్నది. మిగత జిల్లాలు ప్రభుత్వమువారి తీరికకు ఎదురు చూడబాలవు. ప్రతి జిల్లాకు ముక్తివార్త ముండవలెను. ఏజిల్లా కాజిల్లాకు నీటిపారుదలవసతులు బాగుగా నుండవలెను. నూరు సంవత్సరాలనుండి ప్రభుత్వమువారు సర్వేచేస్తూ స్త్రీములు చేస్తూనే యున్నారు. కాని డబ్బుకోసం పనినిసాగించుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రతి జిల్లాలోను భూసంఘాల (లాండ్ కంపెనీలు)ను ఏర్పరచవలెను. వానికి యిద్దరుముగ్గురు ప్రభుత్వసేవకులు సాయపడవలెను. ఈ సంఘములు లాభము మాసికొనేవిగా ఉండకూడదు. కాని వచ్చినలాభము పంచుకొనవలయును. ఈరీతిగా ప్రతితాలూకాగూడా ఏర్పాటు చేయవలయును. పూర్వము నుండి ప్రభుత్వమువారు రిజర్వాయిర్ల నుంచుచున్నారు. అందులో పెరియార్, ప్రాజెక్టు, తోమూరు ప్రాజెక్టు, వీటిలో అప్పుడప్పుడు నీరు లేకుండపోవును. వానలు తొరుగా నున్నప్పుడు ఇవి నిండియుండును. కనుక అడవులనుంచి జనులకు సాయము చేసినచో వానలకురియుట తరుచును. మైసూరు ప్రభుత్వముతరపున దివాన్ గారు భూమితాకట్టుపెట్టే బ్యాంకులకు డబ్బు సహాయముచేయుదు మని చెప్పియున్నారు. అంతేగాక అభివృద్ధిమంత్రిగారు గుంటూరులో ఉపన్యసించుచు తాకట్టుభూముల వదిలించుకొనుటకు 10 ఏండ్లలో తీర్పుకొను వసతులూడ డబ్బు బునిమియబడునని చెప్పియున్నాడు. ఇట్లుచో వీటికి స్థానికసంఘములు తోడ్పడి బ్యాంకులపని సభివృద్ధిచేయుట నాశివము. రో-ఆపరేటివు పద్ధతి ఇందులకు మూలము. ఈపద్ధతి నొప్పుకొని డాక్టరు కడపిగారుగూడ మైసూరు సహకారసమాజేశములో చెప్పియున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు స్వచ్ఛందనిర్మాణములకు ప్రోత్సాహమునకవలయును. పరిశ్రమలగుర్చినతగాదాలకుగూడపంచాయతీలుండవలయును. ఇందులో చాలావరకు స్థానిక సంఘములపని కల్పించుకొనవలయును. ప్రాత్ర బ్రిటిషు మంత్రియగు మక్ డొనల్డుగారు కాననభూ కన్నగూడా స్థానిక సంఘములు ప్రాముఖ్యతను కలిగియున్నవని వికాశించియున్నారు. కనుక పల్లెటూరి ప్రజల అభివృద్ధికి యిరిగేమక వసతులకు స్థానిక సంఘములు ముందుచేయువనిపై నాధారపడియుండునని ప్రతివిషయమును సోదాహరణముగ చర్చించుచు వ్యాసమును విపులముగా చదివిరి.

తరువాత యా విషయముమీద చర్చజరిగినది. అందులో జి. ఎన్. రామశాస్త్రిగారు ప్రజల తమ కష్టముల గవర్నమెంటుకు తెలుపవలెననియు, గవర్నమెంటు ప్రజాభిప్రాయమును త్రోసివేయబోదనియు, ప్రస్తుతము వచ్చేయిరిగేమక బిల్లు రైతుల కనుకూలముగనుండునట్లు పరిష్కరింపబడుననియు చెప్పిరి.

వీక్కుట అధ్యక్షులు ఇండియా వ్యవసాయముపై నాధారపడియుండే దేశమనియు, ప్రభుత్వము చర్చింపబడే బిల్లులవలన లాభము కలుగుననే, నమ్మకము తమకులేదనియు, ప్రజల పోకర్మములకు ప్రభుత్వమున విల్లును లేదనియు, దక్షిణ హిందూ

వెల్లూరు గ్రాండు సర్క్లస్

కంపెనీవారు తమ ప్రదర్శనములను ఈపురమున దివ్యముగ ప్రదర్శించుచున్నారు. ముఖ్యముగ ఒక్క కాలతోడనే (రెండవ కాల పోయినది) రింగులమీద జూపు వ్యక్తి ప్రదర్శనము అత్యద్భుతము. అతని కండపుష్టి నరముల బలమును క్యాండ్లో కున్నటుల కన్నించును. దీనిని చూచితీరవలెను. ‘గ్రాండ్ రిలగ్లం’ మీదగూడ ఉయ్యలలూగు పాశ్చాత్యుని ప్రదర్శనము గూడ ఆశ్చర్యమనే శిష్యవలెను. ‘ఆక బ్యాటు’ ప్రదర్శనములు వాయి మొగ్గులు, మరితర ప్రదర్శనములు చాల ప్రశంసార్హములు. ఈ ప్రదర్శనముల పేర్లు సాంకేతికపదములతో గూడుకొనుటచే సవిస్తరముగ వ్రాయుటకు మిలులేదు. స్వయముగ చూచిన తెలియగలవు. ఈ ప్రదర్శనమున శ్రోత్ర విషయములు ముఖ్యముగ, పిల్లి, నీమకుంచేయ ఒకే పల్లెములో పాలుద్రావుట, దున్నపోతు, మేకపోతు, సింహము గలిసి నీరుద్రావుట, కోడిపుంజు కోతిని బండిగోలారట, కోతి రిక్ హను లాగుట, కత్తులను మనిషిచుట్టును అపాయము లేకుండ గంతులు కట్టుకొని, చూచియు మనిషికి అపాయము లేకుండ దూరమునుండి బుమిద గ్రుమ్ముట గలవు, తీగమీద నడుచువాని కక్తిచాలగొప్పది.

అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారి రాజీనామా:

అన్వసతయే కారణము

ఈ కింది లేఖ మాకు ప్రకటనార్థ మంపబడినది

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి సముఖమునకు విధేయుడు అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు వ్రాసికొన్నవిజ్ఞాపన:-

నన్ను తమరు జులై నెలలో కార్యదర్శిగా నియమించినారు. తక్షణి నీటివరకును నేను ఆలోచ్యపీఠాపదనై ఏదనియు నిర్వర్తింపలేకపోతిని. ఇందుకు మిగుల చింతిల్లుచున్నాను. ఇంకను కొన్ని నెలలు విశ్రాంతిపొందినగాని నాశరీరము స్వస్థతచెందని వైద్యులుచెప్పినారు. కావున నారాజీనామాను అంగీకరించి తగినవారిని మరయొకరిని కార్యదర్శిగా నాస్థానమున నియమించవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. నాశరీరము సంపూర్ణముగ స్వస్థతచెందినతరువాత తమయాజ్ఞానుసారముగా కాంగ్రెసుపనులలో నిమగ్నుడనై యుండెదను.

అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు కార్యదర్శి.

గ్లీసన్ దొమ్మిశేసు

విచారణ మోక్షోర్ధులో ప్రారంభమయ్యెను

రంగూను, నవంబరు 12:— న్యాయమూర్తి హిల్టగారి యెదుట రంగూను మోక్షోర్ధు నెవన్నునందు గ్లీసన్ శంపతులను నల్లరు పొంగేలును నొకగృహస్థునుగొట్టినందులకు విచారణ నేడు ప్రారంభమయ్యెను. తొమ్మిడుగురు ఐరోపావారు పంచాయతీచార్టుగా నియమింపబడిరి. పంచాయతీచార్టుతో నశికసంఖ్యకులు బర్మాదేశీయులుగ నుండవలయునని మద్దాయాలు గోరుచున్నారని మద్దాయాల న్యాయవాది నొక్కొకెప్పెను. నెవన్నుకు కమెంటుచేసిన మేజిస్ట్రేటుగారియొద్దనే యాకోరి కోరబడవలసియుండెనని న్యాయమూర్తి చెల్లి న్యాయవాది అధ్యంతరమును ద్రోసివేసెను. అపీలుదారుల న్యాయవాది కేసును గురించి సంగ్రహముగ చెల్లినపిమ్మట సాక్షులుదీసికొనబడెను. క్రిందికోర్టులో నిచ్చినసాక్ష్యమునే గ్లీసన్, కార్పొరేట్ బ్యాంకు, పోలీసుకమిషనరు, మెజిస్ట్రేట్, మెగ్గెట్టుపండితుడు తిరిగి చెల్లిరి. కొట్టుకునచ్చినవారిందరును కాపాయప్రయత్నములకు ధరించి నట్లు జ్ఞాపకమున్నదని గ్లీసన్ గారు నొకప్రశ్నిత సమాధానముగ చెల్లిరి. విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె)

కనలు నిక్కువ యిరిగేమక పనులు అవసరమేలేదనియు, చిల్లర మరమ్మత్తులు మాత్రమవసరమనియు వాటికెంతో డబ్బుకాదనియు, ఆయా ప్రదేశములందలి యిరిగేమక స్థితుల పరిష్కరించు అధికారము స్థానిక సంఘములకుండవలెనని ను ఈ విషయమున ప్రజల జాగ్రత్త పడవలెననియు హెచ్చరించిరి. అంతటి తో సభ ముగిసెను.

మంత్ర శాస్త్రము

గురుశిష్యగౌరవాభివర్ణనము

కళ్యాణానంద భారతీస్వామివారి
ద్వితీయావస్థానము

16 వ శ్రీ ఆదివారము సాయంకాలము మైలాపూరు సంస్కృతికళాశాలయందు శ్రీవిద్యాశంకర జగద్గురు శ్రీకళ్యాణానంద భారతీమాంతాచార్య స్వామివారు (శ్రీ శృంగేరి, విరూపాక్ష పీఠాధిపతులు) మంత్రశాస్త్రముపై అంగీకరణ తమ రెండవయావస్థాన మొనంగిరి.

దీక్ష

“నిన్నటిదిని మనుబంధచతుష్టయమును గురించి ముచ్చటించియుంటిని. దీక్ష ఉపాసనకు ప్రాధాన్యమును ద్వారము నందితి. ప్రతితేగకు ఉపనయనము విధిగ నియమింపబడినది. కడకు రెండుదీక్షలు (సన్యాస, కాశీదీక్షలు) వేర్వేరుతేగల విధిగములై యున్నవి. శైవుల కైదుదీక్షలు గలవు. దానిని పంచరమ మందురు. స్మార్తలకు పంచాయతనపూజ మిగుల ప్రాముఖ్యము. ఈదీక్ష నెలల బడియడగను? ఎవరి నుండి వేర్పూరిన నగును? సామాన్యముగ గురువునుండియే ఎవరైనను దీక్షను బడయగలడు.

గురుసాంప్రదాయములు

అనాదినుండి భారతదేశమును క్రమముగ కచ్చుచునే యున్నవి. మనయందనేకసాంప్రదాయములు గలవు. అన్ని సాంప్రదాయములును తమపుట్టుక ప్రభువున దేవదేవుడగు పరబ్రహ్మనునుండియే కలిగినదని చెప్పెదరు. ఎల్లరును శ్రీమన్నారాయణునే ఆదిగురువుగ నంగీకరించెదరు. రెండవ గురునిర్ణయమునందు భేదించెదరు. స్మార్తలకు శంకరాచార్యుడు, శ్రీవైష్ణవులకు నాద, యామున లేక యామునాచార్యుడు (రామానుజ డీక్షనిష్ఠియశిష్యుడు).

శైవులు, శాక్తీయులు “సదాశివ సమారంభం” అనియెదరు. వారాయుడైనను, గదాశివుడైనను నామమాత్ర భేదమే గాని వేర్వేరుదేవతలు గారు. అన్నియు పరమాత్మయొక్క వివిధస్వరూపములు.

వేదవ్యాసుడు కలియుగమునకు గురువుగ నెన్న బడి యున్నాడు. ప్రస్తుతపరిపాలనాదేశత కృష్ణదైవాయనుడే. శైవుడుగాని, స్మార్తుడుగాని, వైష్ణవుడుగాని వ్యాసపురాణములను, శిక్షాస్మృతులను ప్రమాణములుగ నై కొనెదరు. వేదవ్యాసుడు బోధించినమార్గమునే శంకర, రామానుజ, మధ్వాచార్యులు అనుసరించి ప్రబోధము గావించిరి. కావున అదిగురువు, మధ్యమగురువుల నెల్లరు ఒక్కనిగానే అంగీకరించెదరు. ఇక శంకర, రామానుజ, మధ్వాచార్యులు ఆ స్మృతాచార్యులు వేర్వేరు మతాభిప్రాయస్థాపకులు.

ఆయా గురుపరంపరచే ప్రబోధితులైనవారు తమనియమములను కట్టుబాటులు నెంతవరకు పొషించుచున్నారనుచు గ్రహింపవలెను. ప్రతిశాఖయందును ఆచార్యపురుషులు గలరు. వారు గౌరవింపబడవలెను. నిజమను గురు నిర్ణయము చాలకష్టము.

అందువలననే గురువుయొక్క అవలోకనమందు శాస్త్రము కఠిననియమములు నియమించినది. అనాదినుండియు సద్గురు పరంపరతో బాటు అసద్గురుపరంపరయు నచ్చుచున్నది. మంచిచెడ్డ లొండొరల ననుసరించి యుండును. సద్గురుపరంపరచే సాధుపరిత్రాణము, దుష్కృతవివాళనము, ధర్మసంస్థాపనమును విధిత్రయము నెరవేర్చబడవలెను. సువర్ణము దక్కప్రపంచమందు వేరులోహము లేనపుడు సువర్ణ మందలిగుణములు తెలియబడనియట్లు దుష్టచేతనులగు అసద్గురువులు లేనిచో సద్గురుపరంపరయొక్క గుగుతాళిశయము నెల్లడి గాజాలదు. వైశిష్ట్యులై పుట్టెదమ యుక్తియుక్త వివేకులే కొరనుగాని కన్నులుమాసికొని అనుసరించెడి వారిని చాఢిందరు. “అసద్గురు స్వయంనప్తుః, యననట్లు అసద్గురువు తనకు తాదాగుపడజాలడు. కాన పరులను బాగుజేయుజాలడు.

సద్గురువు

నీ సంపూర్ణాభివృద్ధిని ఎవరియందు గాంచెదవో యాశ్చర్యదగువు.

గురుసమానుడు గావలెనని ప్రతిశిష్యుడును కాంక్షింపవలెను. అదియే కాని ఏకాశయముగ నుండవలెను. అట్టిపూనిక

యొందినచో తదాశయసాఫల్యమునుగాంచి కృతార్థత జెందగలడు. ఈతి నేర్పనివాడు నీటియందు మునుగువాని నెట్లుదరికి జేర్చగలడు? అటులే అసద్గురువు పరులను రక్షింపజాలడు.

“విశ్వోపక గజైశ్చక్రస్స గురుః”

(1) అత్యుత్కృష్టతను, (2) సాముదీకలక్షణములు (3) శుద్ధవేదము (4) మనోహరత్వము, (5) సర్వమంత్రార్థగ్రహణము, (6) మనోహరత్వము, (7) బాహ్య బాహ్యములనే గాక అంతఃకరణీయబాహ్యముల నివారించుకృత్తి గలిగి యుండవలెను) 7. శాస్త్రవిహిత కర్మాచరణము, 8. దుర్గనసాంగత్యవిస్తరము, 9. అంతర్యుఖత 10. బహిర్లప్తి. అంతర్లప్తియన దాతేమణి, భవేమణి, పుత్రేమణి మను ఈమణిత్రయమును జయించుట బహిర్లప్తి మతివిషయమందుగాని శాస్త్రీయ విషయమందుగాని పరులకు చేయవలయును.)

(11) సర్వజ్ఞత్వము:— “సర్వం జానాతి సర్వజ్ఞః” యుక్తాయుక్తవిచక్షణ వేదవిహితజ్ఞానమును శ్రోత్రియమును, బ్రహ్మనిష్ఠ గలిగియుండుట ప్రస్థానత్రయమును తెలిసికొనుట కశోపాసనలజ్ఞానమే సర్వజ్ఞత్వము. బ్రహ్మైక్యసంధానమే సర్వజ్ఞత్వము.

(12) దేశకాలపరిజ్ఞానము:— ఉదాహరణము:— విత్తవములు నాటుటకు కాలము నెరింగి యుండవలెను. తేత్ర విచారణ జేయవలెను. సకాలమునందును నుత్తేత్రములోను నాటుబడిన విత్తవమే వృద్ధిపొంది ఫలమగును.”

(13) అజ్ఞానీతి:— తనయాజ్ఞాపరచే పాలింపబడటం. (14) భూతదయ, (15) శాంతము (16) వేదవేదాంగపరిజ్ఞానము. (17) నిత్యవైమిత్తికవాంఛాహీనత. (18) అజ్ఞాన పత్యము:— ప్రాపంచికములకు లోలరతుడు గాకుండుట, (19) అహింస, (20) పక్షపాతరాహిత్యము అను నిరుపది గుణములు గలిగినవాడు సద్గురు పనబరగును.

గురువుశిష్యుని నిర్ణయించుటయందును శాస్త్రము కొన్ని నియమములను నిర్ణయించినది. “పరీక్షేతగురు శిష్యం, విద్య ద్విగ్రత్తు జైర్గుతం, ద్వాదశాబ్ది తదగ్రంవా, తదగ్రంవా అతః. గురువు శిష్యుని పరీక్షించి విద్యావంతునిగ ఎన్నుకొనవలెను. 12 సం॥ గాని 6 సం॥ గాని 3 సం॥ గాని యుండవలెను.

శిష్యుని కుండదగుగుణములు

(1) గుర్వాజ్ఞప్రమాణము:— గురువునకు విధేయత, గురువుయొక్క జ్ఞానిత్వమందతి విశ్వాసము గలిగియుండవలెను.

(2) గురుశుశ్రూష:— (అ) ప్రణేపాతిము అనగ నాకంటె మూత్కృష్టులనియునేను అపకృష్టుడననియు ననుస్మారముతెలుపును (ఆ) కలిపక్ష:— వాంఛితములను పుచ్చించుట, గురువుశిష్యులయొక్క హృదయస్థమగుప్రేమ శిష్యునిశుశ్రూషచే బంధింపబడును. భక్తికీర్తనలతోడనేగాని ధనఖడ్గములచే గురుని ప్రసన్నునిగ జేయజాలరు.

(3) లజ్జ, అభిమానముగర్వమును విసర్జించుట, (4) వంశనాయకుడుగనుండుట, (5) గురుద్రవ్యాపేక్ష లేకుండుట, (6) జప, ధ్యాననిరతుడైయుండుట, (7) అత్యున్నతాశయమును మోక్ష కామియైయుండుట, ఎల్లరును దేవతానామమునకై పాటుబడవలెను. గురువులనుజ్ఞానము మోక్షపథముమాత్రమే కొరదగినది. గర్వాధానముమొదలు ఉపనయనము వరకు గల 15 సం॥ స్మారములను పొందియుండవలెను.

(8) ధర్మకీర్తి:— ద్విజునకు వేదప్రామాణ్యము ముఖ్యము. వేదమును సందేహించువాడు దూరుడు.

(9) దృఢప్రతిజ్ఞ:— చేపట్టినపనిని మనోరథసిద్ధియగు వరకు వదలనివాడు దృఢపంకల్యుడు. (10) సదాచారము. (11) శ్రద్ధాభక్తులు:— శ్రద్ధ యన గురువాకృత్యవిశ్వాసము. (12) సత్యవచనము. (13) మితభాషిత్యము. (14) దీనసాధుసహృద్యము (15) అనుకులవతియగు ధర్మపత్నిగలిగియుండుట. వైగుణములు గలిగియుండువానిని గురువు శిష్యునిగ గ్రహింపవలెను.

చైతన్యగ్రహణము

హస్తము ప్రకసయోగముచే గురువుశిష్యుని తనలో జేర్చుకొనును. ఉపనయన కాలమందు తండ్రియొక్క శక్తిపాతము కుమారునందు ప్రవేశించునట్లును, వివాహకాలమందు భర్తయొక్క చైతన్యము భార్యయందు ప్రవేశించునట్లును గురువునందలి చైతన్యము హస్తము ప్రకసయోగముచే శిష్యునిలో ప్రవేశించి అజ్ఞానతిమరుమును తారదోలి జ్ఞానాంజనమును గలుగజేయును. దేవతాత్మప్రకారకే గురువు శిష్యుని వృద్ధిపొందించుచున్నాడు. గురువు లోభపరుడైన దేవతాశాపమునకు పాత్రుడగును. పిదప సభముగి నెను.

3 వ వాయిదా

6000 గజములకు పైన పంపినవారి పేర్లు
సభ్యులు

	గజములు
1 జోన్నల రామచంద్రరావుగారు	8600
2 బెజవాడ కుందరరామిరెడ్డి	8400
3 కారంచేటి మల్లిఖార్జునశర్మ	6725
4 కప్పగంటల రామేశం	6626
5 భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య	6000
6 మండవ రత్నయ్య	6000

సభ్యేతరులు

1 ఫ్యామిన్ రిటైర్మెంట్	12,000
2 మాసి సుబ్బారావు	11,880
3 మిస్. పసుమర్తి కృష్ణమూర్తి	11,144
4 సి. గోపాలరామలియా	11,000
5 బి. యస్. రంగశాయి	10,000
6 జయంతి బ్రహ్మనందం	9,298
7 మాధవరెడ్డి ఆన్నపూర్ణమ్మ	8,974
8 కొత్త సత్యనారాయణమూర్తి	7,888
9 చిలుకూరు సుబ్బయ్య	7,628
10 దామెర్ల భ్రమరాంబ	7,579
11 చిలుకూరు నూర్యనారాయణ	7,412
12 ధరణీప్రగడ శేషగిరిరావు	7,188
18 ఆక్కిరాజు కామేశ్వరమ్మ	7,045
14 త్రిపురమల్లు శ్రీరాములు	6,720
15 మునుగంటి వెంకట్రావు	6,660
16 ఇమ్మిడిరెడ్డి కృష్ణయ్య రెడ్డి	6,640
17 చాలిపర్తి దుర్గాంబదేవి	6,600
18 కొండ విజయలక్ష్మీబాయిమ్మ	6,598
19 చిలుకూరు చల్లమ్మ	6,306
20 ,, త్రిపురనందరమ్మ	6,396
21 భానుభేల నాగభూషణం	6,000
22 వేమూరి రామకృష్ణరావు	6,000

* * * * *
50 నెంబరుకు పైన నూలుపంపినవారి పేర్లు

సభ్యులు

1 చైతా సుబ్బారావుగారు	68
2 ఘడియారం చివంబరయ్య	68
3 కొమ్మల వెంకట్రాజు	68
4 కొలగిరి వెంకటకృష్ణరావు	66
5 కళా వెంకట్రావు	59
6 పయిడిపాటి వెంకటనారాయణ	57
7 మొవ్వ వీరభద్రరావు	54
8 కొలగిరి గోపాలరావు	53
9 పేట బాపయ్య	53
10 శేవులపల్లి సత్యనరమ్మ	51
11 మనపాక కమలమ్మ	51
12 పెండ్యాల సోమయాజులు	50

సభ్యేతరులు

1 జి. వి. కమలామణిగారు	200, 300, 500, 100, 500
2 పాటిబు శేషబాయిమ్మ	188
3 యెర్నేని లీలావతి	127
4 ,, శేషమ్మ	79
5 గోనర్లన అప్పలాచార్యులు	78
6 బొమ్మగంటి వెంకటనరసింహం	76
7 జయంతి చినసుబ్బయ్య	69
8 జలనూత్రం ఆంజనేయులు	66
9 కొమ్మల సత్యనారాయణమూర్తి	66
10 టంగల కృష్ణమూర్తి	64
11 జీబు రామచంద్రరావు	60
12 జి. పున్నయ్య	60
13 మాసి సుబ్బారావు	60
14 కొలగిరి నూర్యప్రకాశరావు	59
15 వేలూరు వెంకటరత్నం	59
16 ఆయలూరు వెంకట్రామయ్య	59
17 మాధవరెడ్డి గోపాలకృష్ణయ్య	58
18 పువ్వాడ మాధవరావు	57
19 కె. అశ్వనాథాచార్యులు	55
20 బొబ్బి సరస్వతమ్మ	54
21 దేవిరాజు సాంబశివరావు	54
22 రూపావతారం మునిశర్మ	54
23 సత్యవోలు సత్యనారాయణ	50
24 గెంబలి లక్ష్మీగంగామ్మ	50

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం॥ నవంబరు నెల 19-వ తేది

బుధవారము

ఇరిగేషను చట్టము : ప్రభుత్వ బాధ్యత

ఇరిగేషను చట్టమునందు, ప్రభుత్వ బాధ్యత సాధ్యమగునంతవరకు లేకుండకేయటకు, ప్రయత్నము గనుపించును. అట్టి సందర్భ మొకటినిన్నటి దినము బయల్పడెను. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి చట్ట నిబంధనలను తేసికొని ఆధికారము 109 వ క్లాజు ప్రసాదించుచున్నది. అట్టి నిబంధనలను ప్రభుత్వమువారు మార్చుచున్న, రద్దుజేయవచ్చును. శాసనసభవారి యంగీకారముతో మాత్రమే ప్రభుత్వమువారికి పనులకు గడంగి వలయునని, టి. ఆదినారాయణచెట్టిగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారి సవరణ నంగీకరించి, శాసన సభవల్ల తమకుగల గౌరవమును జూపుట న్యాయమైయుండెను. లామెంబరుగారుందుకు సమ్మతించక సవరణ నెదిరించిరి. వీరు చూపిన కారణమేమి? ఇరిగేషను శాఖ రిజర్వుడు శాఖ యనియు, దీని పనులు మన ఇండియామెంట్రీకి ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులగుదురు, మద్రాసు శాసనసభకు వారు బాధ్యులుగ నుండజాలరనియు, లామెంబరుగారు వాదించిరి. అటులగుచో రిజర్వుడు శాఖల గూర్చి శాసనసభ వారు వాదులాడియే ప్రయోజనలేదు. ఇరిగేషను చట్ట నిర్మాణము విషయమై శాసనసభవారి యంగీకారము గోరుచు, నిబంధనల నేర్పరుచు విషయమున మాత్రము, ఏల గౌరవగూడదు? ఇట్టి సందర్భములలో నయిన, శాసనసభకు బాధ్యతవహించి ఆచారమును ప్రభుత్వమువారి చేర్చుచుకొనవచ్చును.

ఇరిగేషను చట్ట నిబంధనలకు సంబంధించిన పూర్ణాధికారము ప్రభుత్వమువారి వాస్తవమగుచో ప్రజలకు నివారణోపాయము గనుపించదు. ఇంతయిగాక ప్రజలు స్వదేశీపాలనముగోరుచున్నారు. సంస్కరణ శాసనము మార్పు జేందునెడల ఇరిగేషను శాఖ ప్రజాయత్రము గాకమానదు. అట్టితరీయారీతి చట్టమును ముందుగ నిర్మించి నిరంకుశాధికారమున కవకాశమిచ్చుట వాడియా? అసాధికారనభ్యులు ఎలుపురు ఆదినారాయణ చెట్టిగారి పవరణ కనుకూలముగ ప్రసంగించిరి. ప్రభుత్వమువారు శాసనసభకు బాధ్యతను వహించనిచో శాసనసభ వారుమాత్రము తమహక్కులను వదలుకొనజాలరనియు నిబంధన నిర్మాణాధికారము కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమునకు వదిలివెట్టగూడదనియు సత్యముగా ముగిసినట్లొచ్చింది. ఆదినారాయణ చెట్టిగారి సవరణ తుదకు శాసనసభవారిచే నంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వమువారి పుడేమి జేసెదరు? చెట్టిగారి సవరణ నంగీకరించుట భావ్యముగ నుండును. ఏలనన నిర్బంధము లేకున్నను శాసనసభను గౌరవించిన ఆచారమును వీరు ప్రవేశపెట్టెదరు.

కాని అంత విశాలభావమును మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు జూపెదరని దోచదు. లామెంబరుగారు తమ వాదమును నేరీరునయినను సమర్థింప జూనుకొనవచ్చును.

ప్రభుత్వమువారు చెట్టిగారి సవరణ నంగీకరింపనిచో, నేమిజరుగునో యూహింపవచ్చును. వారికి రెండుమార్గములు గలవు. సంస్కరణ శాసనము 72 (ఇ) క్లాజు ప్రకారము, గవర్నరుగారు సర్టిఫికేట్టును ప్రయోగించి తమయభీష్టమును నెఱవేర్చుకొనవచ్చును. లేనియెడల, 81 క్లాజు ప్రకారము, శాసనసభవారి పునర్విచారణకు ఇరిగేషను బిల్లును పంపవచ్చును. లేక గవర్నరుజనరలుగారి యంగీకారమునకై రిజర్వుజేయవచ్చును. గవర్నరుజనరలుగారు ఆరు మాసములలోపల బిల్లు నంగీకరింపగలరు. అటులగా విఫలమైతే, చట్టము అసలే నిలిచిపోవును. ఇరిగేషను చట్టమును మరియొకమారు కోర్టుకు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించెదరా? నిజమేమనిన, ప్రభుత్వమువారి సవరణ నంగీకరించిన, వాకి గలిగెడి ప్రజలనప్ప మేదియులేదు. కాని శాసనసభాధికారము విస్తరించునేమో నని భయపడెడి కన్సర్వేటివు ఇండియామెంట్రీ మండలియనవును, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి టెలుపెలగెదరో డెలుప నక్కరలేదు. ఇరిగేషను చట్టవిమర్శనమునందు, మేరుదివరకు పెక్కుమార్లు తెలిపినట్లు, బాధ్యత ప్రజలపైన నిలిచియుండగ, ప్రభుత్వమువారు హక్కుల ననుభవించి బాధ్యతనుండి తప్పించుకొనెదరు.

ఇందుకో నిదర్శనము జూడవచ్చును. పశ్చిమాంధ్ర దేశము తరుచుగ టౌమబాధితయై యుండునను సంగతిని ప్రభుత్వమువారు టౌమ నివేదికములలో నంగీకరించి యుండిరి. అన్ని ప్రదేశములకన్నను ఇరిగేషను సౌకర్యములను పశ్చిమాంధ్ర దేశమునకు ముందుగ నేర్పరుచుట యవసరము. తొత్త ఇరిగేషను ప్రాజెక్టుల నేర్పరుచుటవలన పశ్చిమాంధ్ర దేశమున పెంటనేలాభము రావచ్చును, రాకజూపవచ్చును. లాభనష్టములను పాటింపక టౌమబాధితల కుపశాంతి గలిగించుట ప్రభుత్వధర్మమని డెలుపనక్కరలేదు. పశ్చిమాంధ్ర దేశము విషయమై ఇతర ప్రాంతములవా రెవరును అభ్యంతర పెట్టజాలరు. తరుచుగ టౌమములు సంభవించెడిచోటులందు ధనలాభ మున్నను లేకున్నను ప్రభుత్వమువారు నీటి సప్లయని చేయవలసినబాధ్యతను వహించవలెనని టి. యం. నరసింహాచార్యులు గారు సవరణ చెప్పిరి. ఈ సవరణ లామెంబరుగారు రెడిరించుచు ప్రభుత్వమువారికి బాధ్యతను వహించజాలరని నుడిచిరి. ప్రజలపై ననేక బాధ్యతల మోపెడి ప్రభుత్వమువారి మాత్రము బాధ్యత నయినను వహించజాలరా? బాధ్యతయను పదమును తొలగించి అవసరమగునపుడు ఇరిగేషను వర్కుల నట్టి ప్రదేశములందు నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారము గలదను సవరణను మాత్రము ప్రభుత్వము వారి రంగీకరించిరి. ఇట్టి సవరణవలన కలిగెడి లాభముండదు. నిర్బంధ పరిక్రమ నాగరికాభిప్రాయములకు విరుద్ధమని జెప్ప నక్కరలేదు. ఐనను దానిని చట్టమునందు నిలిపియుంచినది, నిన్నటిదినము

నూచించియుంటిమి. శాసనసభవారియినను, యిట్టి పర్యాటకును తొలగించుటకు తీర్మానింపరయిరి. ఇందుకుదోడుగ, 81 క్లాజు ప్రకారము నిర్బంధ పరిక్రమకు సంబంధించిన వ్యవహారములగూర్చి విచారించుటకు సివిలుకోర్టుల కధికారములేదు. నిర్బంధముగ పనిజేయవలసిన కూలీలు నోరెత్తుటకే వీలుండదు. ప్రజల హక్కుల కీతీరున భూముకలుగుట ఎంత కష్టమో యూహింపవచ్చును. 84 వ క్లాజును దీసివేయవలయునని స్యామూర్తిగారు తెచ్చిన సవరణ శాసనసభవారిచే నంగీకరింపబడెను. మొత్తముమీద ఇరిగేషను చట్టపు సంకుచిత స్వభావమును గ్రహించుట కష్టముగాదు.

ఆంధ్ర చిత్రకళ

ఆంధ్రచిత్రకళ వెంబీ ప్రదర్శనమునందు కొనియాడబడెనని వినుట కెంతయు సంతసించెదము. దామెల్ల రామారావు, వి. వే. కటరత్నం, సి. భాష్యకాగారు చిత్రపటముల బంపిరి. రామారావు, వేంకటరత్నంగార, పటములు బహుమతిని బడసినవి. ఆంధ్రుల నైపుణ్యము గుర్తింపబడుట గొప్పవిశేషము. శంఖునబోసినగాని తీర్థముగాదను నెలల, పాశ్చాత్యులు మెచ్చుకొనినగాని ప్రాచ్యకళలకు విలువ ఏర్పడుటలేదు. ఆంధ్రవ్యక్తిత్వము ఇప్పుడప్పుడే మరల పునరుద్ధారణ యగుచున్నది. చిత్రకళయందుగూడ ఆంధ్రుల ప్రత్యేకత్వము గోచరించుచున్నది. భావప్రదర్శనావశ్యకతను వైచిత్ర్యములు కనపెట్టకపోలేదు. ఈ విషయమునందు బెంగాలుస్థులుతో వీరేకేభవింపెదరు కాని, చిత్రపటపు విలువ యతిశయించుటకు భావరూపమున మృగీకరము చక్కగ నుండవలెను. ఆంధ్రనిపుణు లీ తీరునతమ ప్రత్యేక ప్రతీకలను కనుబడిచిరి. రూపప్రాధాన్యమును వీరుగుర్తించుటకు, పాశ్చాత్యుల అదర్శములే కారణములని చెప్ప వీలులేదు. హైందవ మానసము, అందు ముఖ్యముగ దక్షిణదేశ దృక్పథము, భావసౌందర్యముతో బాటు రూపసౌందర్యములు గూడ ఆకాంక్షించును. బెంగాలునందు, ప్రసిద్ధికీన పురాతన దేవాలయములు లేకుండుటచేతను, ప్రాచీన శిల్పకళా నైపుణ్యము దక్షిణదేశమునందువలె గానరాదు. దక్షిణ దేవాలయముల గాంచిన, ప్రాచీనకళానైపుణ్యమును, అదృశ్యరూప సౌందర్యమును గనుపట్టును. అజుతా చిత్రములు రూపసౌందర్యము సాధికముగ గనుపలుచున్నవి. కొన్ని చిత్రములు, నిన్న నేడు నిర్మింపబడెనాయను భ్రమదోషజేయును. ఉత్తర హిందూదేశమున వ్యాపించిన పర్షియనుకళ మహమ్మదీయ మత సాంప్రదాయముల ననుసరించుచున్నది. విగ్రహారాధన నంగీకరింపనివారు దేవతాచిత్రములను తయారుజేయజోరు. అంతియగాక, బెంగాలులో బ్రాహ్మసమాజ ప్రేరేతులయిన నవీన కళాకావీదులు, ప్రాచీన దేవతారూపములకు తగిన ప్రాధాన్యమియ్యకుండుట వింతగాదు. కాని దక్షిణదేశమునందు బావరూప సమ్మేళనము అనుశృతముగ వచ్చుచుండెను. పాశ్చాత్య దేశకళ ననుసరింపక, జాతీయ కళను పెంచి పోషించిన గౌరవము బెంగాలుకు దక్కియుండగ, ప్రాచీన హైందవ సాంప్రదాయముల నెక్కుడు నిర్దుష్టముగ ననుకరించి వ్యతర్క

నిర్మాణమునకు దారిజూపిన గౌరవము ఆంధ్ర ప్రదేశ్మునకు డక్కుగాకయని కోరెదము. గ్రాంథిక గ్రామ్య వివాదములవలె, చిత్రకళలను కరణమూ సృష్టియూ యను వివాదములతో పని లేదు. సృష్టి యనినను యనుకరణమయినను చిత్రపు శ్రేష్ఠత కళాకోవిదుని ప్రతిభావిశేషముపై నాధారము. కేవల సృష్టికాని కేవలము కరణముగాని అసంభవము. అనుకరణమునకై ప్రయత్నించువారు సయితము స్వంతియూహలను పలుములందు జొప్పించుకొని నడుచుచున్నట్లు. అందుచే సృష్టికొంత వరకయినను కరుచుండును. ఎదుట నెట్లరూపమునుంచుకొనిన డౌహజునితి విశేషములను సృజించువారియినను అనుకరణమునకు బూసక మానరు. అందుచే విష్ణురూపమును చిత్రించువారు పురుషాకృతినీ, లక్ష్మీరూపమును చిత్రించువారు స్త్రీరూపమును వివరింపకలేవుదు. కాన, ప్రతిచిత్రము నందను, సృష్ట్యనుకరణములు రెండును మిళితమగుచుండును. అయాభిగములు ప్రాధాన్యము పొందుట చిత్రకళా కోవిదుని దృక్పథము ననుసరించి యుండును. అవిషయ మటుండ ప్రాచ్య కళాధిశ్యమును కాపాడవలసిన బాధ్యత ఆంధ్రులపై నిలిచియున్నది. గాంధీమహాత్ముడు చిత్రించుటల సత్యమే సజనాందర్యము. సత్యమునకు దూరములే, భగవద్భావమునకు దారిజూపినకళి, శిలానేరదు. కేవల మహాతీరకమను, ఇంద్రియత్వ పీన గలగం, శిశ్వుతానందము న సగజాలసంశయ, ఆంధ్రులు ప్రాతస్సహృదయములరు. ఆంధ్రులలో కళాభివృద్ధి దిగ్భ్రమప్రారంభమయినందులకు సంతస మగుచున్నను, ఇంకను అభివృద్ధి చాల జరుగవలసి యున్నది. ప్రవీణులు బయలుదేరి, శిలానేరమును కాపాడవలయును. లగనప్రాతస్సహృదయము గాని ఇక్కార్యము సజనాందర్యము. ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, వ్యాప్తికళికు ప్రాతస్సహృదయమునగుచున్నది. అక్కడక్కడకొలదిమంది చిత్రకారులు, చేతిగుప్పయిత్తి ముల సలపుచున్నారు. కాన, ఆంధ్రకళ సత్విరాళి వృద్ధిగాంచి, వ్యాప్తి జందవలయుననిన, ఆంధ్రప్రముఖు లక్కడు శిల్పవిహారములను. ఆంధ్రసభలు కొద్దిమంది బూసకొనవలయును. లిగుప్రయత్నములు జరుగుచో, బెంగాలువలె ఆంధ్రదేశమును సవాజ ప్రతిభావిశేషమును గనుపరచక మానదు.

బెంగాలు నిర్బంధములు : టైముస్ సంతిము
ఈవారముందన లండను టైముస్ పత్రిక బెంగాలు నిర్బంధములపట్టి, మిగుల సంతసము గనుపరచుచున్నది. తొదకు టైముస్ మనోరథ మీదేరెను. రాజప్రతినిధియ, బెంగాలు గవర్నరుగారును మిగుల బలహీనముగ ప్రవరించుచున్నారని, టైముస్ పత్రిక కొంతకాలము నుండియు వెగచుచుండెను. లేబరుప్రభుత్వ పరిపాలనముమూలమున హిందూదేశమున కుపద్రవము వాటిల్లుననుభూతి చూపవలెను. కాని, టైముస్ పత్రిక కీపుడు భయము తీరినది. రాజప్రతినిధియ బెంగాలు గవర్నరుగారును దృఢచర్య నవలంబించి నందులకు, యావత్రిక వారి సభినందించు చున్నది. ఏబదిమందికి టైగన్యరాజ్యపక్ష ప్రముఖులు నిర్బంధించబడినందుల కీ పత్రిక సంతసించుచున్నది.

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని వుజానిధి
ఆంధ్రుల
లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను
యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

చరదాలు	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వర	కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను
ఇదివఱకు 50374-12-8	రావు పంతులుగారికి చేసిన వసూలు 21539-1-8	వసూలు మొత్తము 24594-1-8
విశాఖపట్టణము జిల్లా పాలకొండ తాలూకాదార్ గాంధీదాసు కాళిక్పూరు కృష్ణమూర్తి పంతులుగారి బాలితాపరకారము 50-2-0 (వివరములు కలెక్షన్ మాడుము)	గాంధీదాసు కాళిక్పూరు కృష్ణమూర్తి గారిద్వారా రాజులలో దీపావళి సందర్భమున పింగళి సుందర రామయ్య, సోమయాజుల సూర్యనారాయణ రావుగార్ల సహాయప్రతాపము వలన వసూలైన బాజులు 10 0-0	కోశాధిపతివద్ద 10-0-0
మొత్తం 50414-14-8	మొత్తం 21549-1-8	మొత్తం 24604-1-8

పూజానిధికి సామునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం.7, తంబు శెట్టిగిరి, మద్రాసు.

స్వరాజ్యపక్షమునట్లు యావత్రికకు గల విముఖత కిది నిదర్శనము ఇంకొక రహస్యమును గూడ యీ పత్రిక తెలుపుచున్నది. హిందూవాదికారులు యిట్టి చర్య నిజవరకే తీసికొనియుండెడివారట. ఇండియా మంత్రియ్యయి తకాలమునుండియు నిరోధించుచుండుటచే, నిర్బంధము లాగియుండెడుట. ఇందును టిపిమీలేను? లేదని ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధములకు మొదట సమ్మతించలేదనియు, తుట్టుకుదకు ప్రతిపక్షములను సమాధానపరచుటకై యిందు కంగీకరించినందు, గ్రహించవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధములను వలంబించినపుడెల్ల భారతీయులుగగ్గోలు బెట్టుట యాచారమైనదట. జన్మస్వాతంత్ర్యము లకు భంగము కలుగుచున్నపుడు ఏదేశమయినను సమ్మతించునా? ఇంగ్లండులో నిట్టి దుస్థితి చేకూరుచో అందరికన్నను ముందుగ టైముస్ పత్రిక గగ్గోలుపెట్టదా? అడీ నెన్నునలన ప్రజల కెట్టిసవ్వము గలుగదని యావత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. లిట్టును రీసింగుప్రభువులు తప్పక యెరని యావత్రిక ఆభయ మొనగుచున్నది. టైముస్ పత్రిక గనుబజుచెడి సంతృప్తికి రాజోవు బొంబాయి సమావేశము తగిన జవాబు చెప్పవలసియున్నది. నిర్బంధముల నికమీద ప్రయోగించుటకు నాధ్యపక్షదని జాహవలసియున్నది.

కలకత్తా కార్యరేషను : సుభాష్ చంద్ర బోసు
సుభాష్ చంద్రబోసుగారికి బదులుగా మరెయొకరిని నియమించుకుండుటకు కలకత్తా కార్యరేషనువారు నిశ్చయించి తమ ఆత్మ సారవమును నిలుపుకొనిరి. బోసుగారు లేకున్నను మిగిలిన ఉద్యోగులు పట్టుకొన గలరనియు క్రొత్తవారిని నియమించ ననసరములేదనియు కార్యరేషను ఉప సంఘమువారు అభిప్రాయపడిరి. బోసుగారు జయ లులో నుండియు కార్యరేషనునని జూచుచున్నారు. ఏకారణముచే నయినను వారిని మరెయొక ప్రజేశ మొనకు గొంబొయినచో ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధ్యక్షి ఆకార్యములను నిర్వహింపగలదు. బోసుగారు నిర్బంధ విముక్తులగువరకు వారికి

సెలవీయవలయునని, కోహెనుగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. మామూలు సందర్భములలో నిట్టి ఏర్పాటుకేయట భవ్యమయినను, ప్రభుత్వము వారికి ప్రత్యుతర మొనగవలసిన సందర్భమున, నయ్యక పాడి గాజాలదు. దానుగారికిని, కోహెను గారికిని చాలసేపు వాదోపవాదములు జరిగెను. మరి కొందరు యూరపీయును సభ్యులు కోహెనుగారిని బలపరచిరిగాని, తుదకు కోహెనుగారే తమ సవరణ నుపసంహరించుకొని, విశాలభావమును జూపినందు లకు సంతసి చెదము. ప్రభుత్వమువారు బోసుగారిని నిర్బంధించినను, కార్యరేషనువారు అట్టి నిర్బంధమును గుర్తింపలేదు. బోసుగారు సెలవుకు దరఖాస్తు పెట్టలేదు. వారిపై నెట్టి నేర మారోపించ బడెనో ప్రజలకు తెలియదు. న్యాయస్థానములలో వారిని విచారించజోరు. బోసుగారిని నిందింపసపును, కార్యరేషను వారు బలవంతముగా సెలవు నిప్పించుట, ధర్మముగాదని, దానుగారు ఖండితముగ బలికిరి. అటులవేయచో, బోసుగారిని పనిలో నుండి తీసివేసినటు లగును. నిర్బంధనిధానఫలితము సంగీకరించినటులగును. ప్రభుత్వమువా రెటుల మెలగి నను, బోసుగారిపై కార్యరేషనుకు పూర్తి విశ్వాసముగలదు. వారు నేర స్థులని కార్యరేషనువారెంచజాలరు. కలకత్తా కార్యరేషనువారు స్వీయ గౌరవము నీరీతి రక్షించుకొనుట, మిగుల ప్రశంసా వాలము.

భారతకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి
17 వ తేదీ ప్రకటనము
“ఈనెల 20 వ తేదీ గురువారమునాడు ఉదయమున బొంబాయిలో గ్రాంబురోడులో ముఖ్యరాజాదుహోదాలో భారతకాంగ్రెసుసంఘసభకును నాయకులసభకును డిక్టేట్టుయొ య్యబడును. సభలు 21 వ తేదీన ముఖ్యరాజాదు హోదాలోనే ప్రారంభమగునుగాని కృష్ణాబిల్డింగులో జరుగవు. భోజనమునకు బలహీను ఏర్పాటులకొరవారు ముందుగా బొంబాయి రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శికి ప్రాయశచిన్ అన్ని ప్రతిక జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు ప్రకటించిరి.

గాంధీపూజానిధి

“స్వరాజ్యభవనం” పాలకొండ

విగ్రహస్థానం నువ్వోయ్యలు	
నడిమిపట్ల సెంట్రల్ న్యాయాధిపతిగారు	1 0 0
గొల్ల గోపీనాథాయుడుగారు	1 0 0
బొంబాయి న్యాయవాదాధికారి నాయుడుగారు	1 0 0
సామంతరాజు సత్యాగ్రహి చౌదరిగారు	1 0 0
వాణిగిపల్లి రామమూర్తి పంతులుగారు	0 6 0
తెలంగా ఆప్పలస్వామిగారు	0 4 0
గొల్లకొట్ల రామమూర్తి శ్రేష్ఠిగారు	0 4 0
చీపురుపల్లి	
కన్యవం చూడరావు నాయుడుగారు 2-వ వర్గా	0 8 0
దేశభక్త	1 0 0
యలమంచిలి	
యేదేవ సత్యాగ్రహి పంతులుగారు	1 0 0
దేశభక్త	1 0 0
పిగడాం	
పల్లె జగ్గయ్యగారు	1 0 0
పువ్వుల పాలకాలరావు గారు	1 0 0
నూనాపాళ్ళం అప్పయ్యగారి నారాయణస్వామిగారు	1 0 0
చదువుల సోమన్నగారు	1 0 0
దువ్వాల చిట్టి అప్పయ్యగారు	1 0 0
తెల్లూరు వెంకటరంగప్పయ్యగారు	1 0 0
బల్లెరి అప్పలస్వామిగారు	0 6 0
దేశభక్తులు	0 12 0
దువ్వాల లక్ష్మీనారాయణగారు	0 8 0
సిగడాం నాయుడుగారు	0 4 0
బుడేపు రామమూర్తిగారు	0 4 0
చేకల రంగప్పడుగారు	0 4 0
దున్నా సత్యాగ్రహిగారు	0 4 0
చేకల న్యాయరంగప్పడుగారు	0 4 0
చెండ్రయ్యపేట	
చదువుల మల్లిఖార్జునరావుగారు	2 0 0
అల్లంకెట్టి సుబ్బారావుగారు	1 0 0
నరేడ్ల వరహస్పతిపంతులుగారు	1 0 0
మాడుగుల కళ్యాణమ్మగారు	0 8 0
కైలాసం, చిన్న అప్పడుగార్లు	0 6 0
దండా బండారిగారు	0 4 0
యెళ్ళిన మూలప్పడుగారు	0 4 0
అల్లంకెట్టి వెంకటప్పడుగారు	0 4 0
మంగిపూడి ముఖిం గోళ్ళరావుగారు	0 4 0
గుంటుకు శ్రీరాములుగారు	0 2 0
మాడుగుల వెంకటపాటింగంగారు	0 2 0
కొండేటి అప్పడుగారు	0 2 0
అల్ల పాపన్నగారు	0 2 0
దండా కన్నప్పడుగారు	0 1 0
ఆనూరు రాజమన్నగారు	0 1 0
మల్లాల వెంకటేశ్వరరావు పంతులుగారు శేటు భిమవరం	1 0 0
నక్కా వైరాగి నాయుడుగారు గెడ్డకంచరాం	10 0 0
యెందువ	
చేమనూపూపు శివారామయ్యగారు	1.0-0
కింజరాపు మూరపునాయుడుగారు	0.8-0
కింజరాపు రామమూర్తి నాయుడుగారు	0.8-0
చదువుల మూరన్నగారు	0.8-0
డిటో వికేతలింగంగారు	0.8-0
డిటో కైలాసంగారు	0.8-0
డిటో ప్రకాశంగారు	0.4-0
గొల్లంగి చిన్న అప్పడుగారు	0.4-0
అల్ల రామనాయుడుగారు	0.4-0
గొల్లపాటి పార్థన్నాయుడుగారు	0.8-0
డిటో హరినాథయ్యగారు	0.2-0
కొండేటి మూరప్పడుగారు	0.2-0
దేవరకెట్టి అప్పన్నగారు	0.2-0
చదువుల అప్పన్నగారు	0.2-0
కామింపల్లి బసప్పగారు	0.2-0
చేకల పాపారావుగారు	0.1-0
రాజాపంతుల రామన్నగారు	0.2-0

విదేశవార్తలు

బ్రిటిషురాజకీయములు

ప్రభుత్వ కర్తవ్యము

జీవనవ్యయ విచారణ

లీఫ్టు, నవంబరు 17:— బుధవారము మంత్రివర్గము వారు మరల సమావేశమయ్యారు. జనీవీపుగారిలేఖను విచారించు సభ్యులు వారి నివేదికను, సోవియటు ప్రభుత్వముతో పరిష్కారము గావలసిన ఇంకొక ముస్యము అనాటికి తేలవని తెలియుచున్నది. రషియా గ్రేటు బ్రిటనుల సంబంధములను అభివృద్ధి చేయుటకు మున్దానాలుగా జేసిన పనిని ఎంతమాత్రము కస్పర్చే టీపు ప్రభుత్వమువారు నాశనమొక్కదలంబుకొనలేదు. యథార్థముగ సోవియటు గ్రేటు బ్రిటనులకు సుహృద్భావము వర్తక నాణీజ్యము మరింత చూపుటకు ఇదనరలో సోవియటుపాలన మును గుర్తించుట మంచిదినున్నది. సోవియటుపాలనమును గుర్తించుటచే గలుగునని ఆశించిన లాభములకు ఆశయములకు భంగములేకుండ గోరుచో అంతప్రమాద మేమియు నుండు రాదని ఆపేక్షించుచో గ్రేటు బ్రిటనులో రషియనుల ప్రతికూల ప్రచారమునంతను ఆపుజేయుటలెని సోవియటు ప్రభుత్వమునకు స్పష్టముగ తెలియజేయబడినది.

జీవనవ్యయము

ప్రభుత్వమువారు విచారించెదమని అభయమిచ్చిన జీవన వ్యయము, ఆహారధరలనుగూర్చి బుధవారము మంత్రివర్గము వారు ఆలోచించెదరు.

నర్ ఫిలిప్ లాయిడ్ గ్రీముగా రఫుడే అంతయు ఇదివరకే తయారుజేసిరియని ఏమిచేయవలసినది మంత్రివర్గమునకు తెలియ జేసెదరట.

విచారణసంఘము

ను తక్షణము ప్రభుత్వమువారు రేర్వాటుజేసెదరు. త్వరలోనే వీరి నివేదికమును బహిరుటకు ప్రయత్నించెదరు. మీరు విచారించవలసిన అసలుసంగతి ఆహారపదార్థముల ధరలు వ్యయముగ పెరిగెనా లేక అన్యాయముగ లాభములను దీయుచున్నారా యను విషయమే.

బ్రిటిషు ప్యాసుపోర్టులు

కాలదోషము పట్టుచో వాటిని మరల 5 వేండ్లవరకు తిరిగి అమలులో పెట్టవలెను. డిశంబరు 1 తేదీనుండి ప్యాసు పోర్టులబంధము క్రొత్తివి 5 వేండ్లవరకు అమలులో నుండును. ఇదివరకు ఇంగ్లండునట్టి కాలదోషముపట్టినచో అప్పటినుండి మరల క్రొత్త ప్యాసును 5 వేండ్లవరకు జేసికొనవచ్చును.

భారతదేశమిత్రుడు

శ్రీ శ్రీ మాంటాగూగారు

సానుక్రొశనభలు, వార్తలు

లండన్, నవంబరు 17:— వెస్టుమిన్స్టరు గెజటు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. మాంటేగుగారు మారదృష్టి గలవాడనియు, వివక్ష గల దక్షిణదేశీయు భారతీయులు ఎటుగడుదు. మాంటు గుడ్డు సంస్కరణములలో ఏదోపము లున్నను భారతదేశము హోమురూలును సంపాదించుటకు ఎంతయు సహాయభూతముగ నుండును. గొప్పవిషయము భారతీయుల ఆనయములను త్రికరణార్థిగ నెరవేర్చు నుద్దేశ్యముతో సంస్కరణములు ప్రకటపెట్టబడెను. సంస్కరణముల గతి ఇట్లు పరిణమించినను తిబర్లన్యాయక్కు ముఖ్యోద్దేశ్యమును తెలుపుచున్నది.

రాజాం దీపావళి

శ్రీ యు తే, పింగళ సుందరరామయ్య పంతులు, సోమయాజుల న్యాయవాదాధికారి రావు గార్ల సహాయ ప్రోత్సహమునల్ల.

అంతా మొత్తం 50.2-0

గాంధీదాసు, కాళికూరు కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు, పాలకొండతాలూకాదార్, “స్వరాజ్యభవనం” పాలకొండ, విశాఖపట్టణంజిల్లా. 14-11-24

విదేశాంగములు

లీఫ్టు, నవంబరు 17:— స్వాంతియాగో డివిల్లి మంత్రి, సర్ థామస్ హాల, ఎర్నెస్టు స్టోవెన్సాల్డు, మాంటినిగో మంత్రిగ నియమింపబడిరి.

డచ్చి వైమానికులు

బ్యాంకాకు జేరిరి. జానాను బోవును ఇటుకు వచ్చిరి.

మత్తుపదార్థముల సభ

అమెరికనుల వరతులు

జనీవా, నవంబరు 18:— నల్లమందుసభ స్తంభించెను. ఏతీర్యాచములు లేకనే ఆగిపోయెను. ఈసమస్యలో ప్రత్యేక ముగ సంబంధమున్న జాతిసమితిసభ్యులు మాత్రమే జోక్యము గలుగజేసికొనుచున్నారు. మత్తుపదార్థములను తయారు చేయుట, విక్రయించుటనుగూర్చి ఆలోచించు సభ నేడు సమావేశమైనది. జాతిసమితిసభ్యులు, సభ్యులు గానివారుగూడ వచ్చిరి. యునైటెడ్ స్టేటుస్, జర్మను ప్రతినిధులు గూడ వచ్చిరి. మొదటిసభలోనే ప్రతిష్టంభనము గల్గుట విచారకరమని అమెరికను ప్రతినిధి తెలియజేసెను. మొదటిసభ పండిన నల్లమందు వర్తకమును ఆపుజేయుటకుగాని, ఒకపరిశీలన జేసి కొనుటకుగాని నిశ్చయించుచో కార్యక్రమమున సవరణలు గావించుటకు అమెరికను ప్రతినిధి హక్కు గలదని ఆతడు తెలియజేసెను. ఇష్టము వచ్చినపుడు చేసెదమనిరి. దీనిని సభనాథు గుర్తించిరి.

ఇండియాలో వైద్యచికిత్స

వైద్యులభాగ్యోదయము

నర్. జ. జి. గిఫర్డుగారి యభిప్రాయము

లండన్, నవంబరు 17:— మేజరుజనరలు గిఫర్డుగారు భారతదేశములో వైద్యచికిత్సనుగూర్చి ఇట్లు తెలియజేసిరి: ప్రజాభాగ్యమునకు సంబంధించిన (పబ్లిక్ హెల్త్) ఉద్యోగులను తప్ప ఇతరవైద్యులులేని వైద్యస్థాని ఇండియాలో ప్రవేశపెట్టవలెను. ఇండియాలో సాధారణముగ వైద్యస్థానిలోనున్న వైద్యులు ఆస్పత్రులను స్వాధీనముజేసికొన్నచో యూరపియనులు వారిదగ్గరకు వెళ్లెదరు. ప్రస్తుతసందర్భములందు వారు ఉద్యోగములో ప్రవేశింపరు. భారతదేశ వైద్యచికిత్సాభాగ్యోదయము భారతదేశముమీదనే ఆధారపడియున్నది. ఇంతవరకు యూరపులోచేసిన వైద్యపరిశ్రమ, పరిశోధనలమీద ఆధారపడియున్నది.

యూరపియనుల

కు యూరపియను డాక్టరులే యుండవలెననియు, ఇండియా చాలవరకు యూరపియను డాక్టరులసంఖ్య బలముగనుండునలెననియు బ్రిటిషు వైద్యములు ఇండియాలో ఉన్నంతవరకు ఇండియాలో మంచియూరపియను వైద్యులు ఉండవలెననియు, మాంటేగుగారు ఇండియాకార్యాలయముననే యున్నచో ఈసమస్యయే బయలుదేర కుండెడిననియు గిఫర్డుగారియభిప్రాయము కథ్యక్షతనపంపించిన హామీలుగారు తెలియజేసిరి.

శ్రీ శ్రీ మాంటేగుగారిని నుతించుట

ఏటుగారు మాంటేగుగారినిగూర్చి ప్రశంసించిరి. ఇండియాకు స్వపరిపాలనముగూడదని మాంటేగుగారిని ఆపేక్షించిన ప్రతిపక్షులలో తానొకడననియు కాని తమదగ్గరకు స్వేచ్ఛామెన్నడును వెడలేదనియు నుడివిరి. ఇండియాలో బ్రిటిషు ఉద్యోగులనుగూర్చి వందలకొలది ప్రశ్నలను వేసినను అతిగౌరవముగ ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. మాంటేగుగారు పరమపరిపూర్ణ చాల విచారకరమనిరి.

భారతదేశపరిస్థితులు

సిడన్ హోప్రభుని భయము

లండన్, నవంబరు 17:— ఇండియాలో బ్రిటిషువారుజేసిన పనులనుగూర్చి తెలుపుచు సిడన్ హోప్రభువు ఇట్లు తెలియజేసెను.

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులు ఇండియాలో చాలభయంకరముగ నున్నవి. దీనికంతకును కారణము ఈ ప్రస్తుతసంస్కారం ప్రభుత్వవిధానమే.

కుష్ఠరోగ నివారణము

సామ్రాజ్యములో 200,000 కుష్ఠరోగులుండుటచే ఈ సమస్య చాల ముఖ్యమైనదనియు యూరపులో చాలవరకు తగ్గుటకు కారణము ప్రజలకు క్యాసకాసరోగము బయటపడకుండుటయనియు ఈరోగము కష్టరోగమును రాకుండజేయు కత్తిగలదనియు, కుష్ఠరోగులను ప్రత్యేకముగ ఒకచోట ఉంచుటచే నివారణ గాజాలదనియు మంచిపద్ధతులను కొన్నిటిని మరలగనిపెట్టవలె ననియు ఇండియాలో రాజ్యపరినిధిసహాయంతో కొంతలాభముగ పని జరుగుచున్నదనియు తెలుపుట ఆఫీసర్లు ఈరోగము నిర్మూలకులుగుట కొన్ని సంవత్సరములు, చాలకాశీముపట్టినను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో మహా రూపుమాపుచున్నదియు సర్ లియనార్డు రోజర్సుగారు నుడివీరి. కాని ఈ పనిని నిర్వహించుటకు సామ్రాజ్యమంతయు శ్రద్ధవహించవలెనని ప్రేముపత్రిక తెలుపుచున్నది. ఈవిషయమై చాలవరకు మంచి చూపుగల్గె ననుచున్నది.

పాఠశాల దేశ పరిస్థితులు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

తెహరా, నవంబరు 17:—యొద్దమంత్రి ఇట్లు ప్రకటించెను. వైస్రాయుల్ వామపక్షమువారు డిబ్బులు, హిండియన్ నాక్రమించుకొనెను. డిబ్బులువరకు విప్లవకారులు గలవందు జాలినవారు పాఠశాలిరి. అక్కడనుండి అంతటను పేకులు, ఆ తెగలవారును సర్దారు ఆగడాసీగారిపై తిరుగబడిరి. హిందీలో నున్న ఆగడాసీగారిభవమును తగులబెట్టిరి. విప్లవకారులు చాల భయపడిరి. సర్దారు ఆగడాసీగారు పారిపోవుటకు సిద్ధమగుచున్నారు.

పాఠశాల ఆధికారిని ప్రభుత్వమువారికిని చాలా నష్టము కలిగెను. అందుచే ఉద్యోగమును మానుకొనరు.

తెరచాప తెడ్డు లేకుండనే

పడవలు నడపుట

అత్యధిక శ్రాంతి పరిశోధనము

తెరచాప, తెడ్డు లేకుండనే గాలిచే పడవలను నడిపించు శ్రాంతిమంత్రమును పుట్టించు అనునాశ్రయ శ్రాంతి కనిపెట్టెను. దీనివలన మాయాజానకముకంటె ఎక్కువ వేగముతో పోయెను. గాలి బాగున్నచో చాల వేగముతో పోవుననుచున్నారు.

చీనాలో ఒడంబడికలు

క్రొత్త చీనామంత్రిగారువారు ఇతర ప్రభుత్వమువారు చీనాలో జేసికొన్న ఒడంబడికను మన్నించవలెనని ప్రెంచి, బ్రిటిషు, ఇటలీ, బెల్జియం, అమెరికను, జపాను ప్రభుత్వముల వారదుగుచున్నారు.

హెరియట్టుగారు

వైస్రాయులును తగ్గించుట

కాంతిభావనార్థము జీనీవాలో తాము చేసినవలె ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు చేసెదరని హెరియట్టుగారిని. ఉప ప్రభుత్వమువారు మనము వైస్రాయులును తగ్గించవలెను. వైస్రాయులును తగ్గించుటకు జేసిన ఒడంబడికను ఆచరింపదలచుకొన్నవారికిని హెరియట్టుగారు మండరారు. మరల ప్రెంచి, బెల్జియం, లక్సెంబర్గు అనుభవించిన ప్రయత్నములు రాకుండ జేయవలెను.

ఇండియాకు ఇంగ్లండునుండి

వైమానిక ప్రయాణము

ఇంగ్లండునుండి ఇండియాకు విమానములలో పయన మగుటకు విమానములను నిర్మించుచున్నారనియు ప్రభుత్వము వారికి విమానమును, (వెయిజేటు) (ప్రజలు) విమాన మొకదానిని తయారుచేయుచున్నారనియు 100 మంది పోషకముననియు, రేటును బదువు చేయవచ్చుననియు తెలుపగూడ గొంపోబడుననియు 80 గంటల ప్రయాణముననియు ఇండియాకు వచ్చువారిలో ఒక్కచోటనే ఆగవలసివచ్చుననియు సర్ విలియం బ్యాంక్ రుగారు తెలియజేసిరి.

వెంట్రివిందు

భారతవత్రికలవ్యాఖ్యలను ఖండించుట

స్వపరిపాలనము-ఇండియనుకమిషనరు

లండన్, నవం 17:—1925 లో మరల వెంట్రి ప్రచురణము జరుగు గాకయని డెన్కొమైరు ప్రభువనెను. కొన్నికష్టములున్నను అవన్నియు సంక్షిప్తీకరణగ పరిష్కార మగు ననిరి. ఈ ప్రచురణములను సామ్రాజ్య మన్న ప్రత్యేకము తోకయర్థ మేర్పడినది. భారతమునుపయచుగూర్చి భారతదేశవత్రికలు చేసిన ఆక్షేపణలు నిజము గాననిరి. భారతదేశభవనము భారతదేశమును నూచించుచున్నదనిరి ఈభవనమును జూచినవారందరూ భారతదేశవ్యాఖ్యలకు విచారించెద రనిరి.

భారతదేశపరిస్థితులు

న్యూజిలండు, డక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రదేశములు సామ్రాజ్యమును జూచి మరియొకటిగా చేసే మురియుచున్నాడను. సామ్రాజ్యము లో నున్న ఇతరుల మన్నులే సమాన స్వత్వములు నాకున్నవి. తగిన కాలములో ఇండియాకు స్వపరిపాలనము నిచ్చుటకు అందరూ అంగీకరించిరి. భారతదేశమును పరాధీనముగ నుంచుట కెవరికిని ఇష్టములేదు. ఆలోచింపలేదు. ఎవరును సంస్కరణములకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించవలెననిలేదు. సామ్రాజ్యమంతయు సామంతరాజ్యములకంటె బలమైనది. మునుపటికంటె సామ్రాజ్యవ్యక్తిగత ఎక్కువైనది. దీనికి కారణము వెంట్రి ప్రచురణమే. నిరుత్సాహవద్ద నవసరములేదు. ప్రస్తుతకాలము ఆనుకొన్నంత ఉత్సాహముగ నుండకపోవచ్చును. కాని ఆపకాళ్ళములంతరింపలేదు. ఉత్సాహము గల్గుటకు మార్గములున్నవి. మేము నిరుత్సాహములు గా లేదని విజ్ఞాన రాసువాచారిగారనిరి.

1925 లో ప్రచురణము మరల జరుగుననియు ప్రభుత్వమువారు మరింతపహకార మున దురనియు కర్నూలు ఆమెరిగా ననిరి.

బోలిషివికు మోసమును

బయల్పెట్టుట

లండన్, నవం 18:—రషియాలో పరిస్థితులను గూర్చి 'రెడ్ ఎమ్మా' అనుపేరుతో బరగుచున్న ఎమ్మాగోల్డ్సువా ఆనునామె ఇట్లు తెలుపుచున్నది. రషియాలో జనసామాన్యము బోలిషివిజమే ఆదగియున్నది. జారుపరిపాలనములోగూడ ఇంతగలేదు. ప్రస్తుతరషియా ప్రభుత్వము రషియాకాల్మికులతో గూఢకొత్తుదనువాదముమధ్య ప్రస్తుతము కాజ్యముచేయుచున్నవారు విప్లవకారులను అంతరించుదులకు కొంతగూడ జేసిరి. రషియా యభ్యుదయమున కుపకరించు మంచినంగతులన్నిటిని మంటగల్పుచున్నారు.

నేను ఇంగ్లండులో ఉన్నంతకాలము బోలిషివిజమనుండి రషియా జనసామాన్యము నుద్ధరించుటకు యావచ్చుకొని భారవోసెదను.

హంగేరియా రాజ్య పరినిధిని

బంపుటకు కుట్ర

నె ఆస్ట్రియాలో లిబెర్టినీయులలో బమ్మచున్నారనియు వారి ప్రార్థనలనుచే తాను ప్రయత్నించిననియు తనకు ఇద్దరు స్నేహితులున్నారనియు, తుపాకిని, చేకోశములను ఆస్ట్రియా రాజకాళువారిచ్చిననియు నేరస్తుడు తెలియజేసెను. ఈవిషయమును పోలీసువారికి తెలియజేసిరి.

జగులులు పాపాగారు

రాజీనామా నుపసంహరించుకొంటిని పార్లమెంటులో ప్రకటించెను. రాజ్యాంగవిధానము రాజాక్రిందనే యున్నది. జగులులు పాపాగారు నేరమేద ననిరి. (పార్లమెంట్) ఎందుకు జగులులుగారు రాజీనామా నిచ్చికో ఇరికనులేలేదు. తులదారులకు పోతమునర్పడని (ప్రజలు, జగులులు) గారు రాజాతో మాట్లాడుచున్నపుడు, ఆవలీనుండి అరచిరి. కాని ఎవరో మాట్లాడుటలను గుర్తించలేనన్నారు. అందరకును రాజీనామా నుపసంహరించుకొనిరి తెలియుటచే హాయిగ నున్నది.

వెంట్రి ప్రచురణము

వస్తువుల విక్రయము

లండన్, నవంబరు 18:—నిన్నటిదినము వెంట్రి వస్తువుల విక్రయము ప్రారంభమైనది. భారతమునుపయచునకు మొదలలో వానలో 100 మందివచ్చిరి. భారతీయులు చాలమంది పాడిరి. ఇందులో ఒకరు ఇతడి సిగరెట్టుపెట్టిరి 82 పానుల 6 సిగరెట్లను లకు కొనిరి. విగ్రహములకు ప్రిల్లిగలకే ఇచ్చిరి. కత్తులు, ఈటిలు, ఊరకనే ఇచ్చివేయబడె ననవచ్చును.

విక్రించినముద్రితేకు ద్వారబంధమునకు 55 పానులు వచ్చెను. రక్తిన సరకులకు మూడుపానులభరియక కొంచెము ఎక్కువగ వచ్చెను.

ట్రాప్స్-గారు జినిప్ గారిని

దూరుట

బెర్లిన్, నవంబరు 18:—1917 నవంబరు విప్లవపాపములను గ్రంథములన్నిటిని సోవియటు రాజకీయసంఘమువారు లోబరుచుకొనిరిని స్వచ్ఛముగ తెలియచున్నది.

ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన పుస్తకమునే ప్రభుత్వ పోలీసువారు పట్టుకొనుటచే మాస్కోలో సంచలనము బయలుదేరెను.

జినిప్ గారు ఆయనమిత్రులు చాల తప్పునుజేసిరినిట్రాప్స్-గారు దూరిరి. అందుచే జినిప్ లో కమ్యూనిస్టువిప్లవమును, విప్లవపరిస్థితు లనుమాలముగ నున్నను, ప్రచురణకేకపోయిరి. రషియాలో కమ్యూనిస్టు విప్లవము జయప్రదముగ నున్నపుడు జినిప్ గారు అందులో జేరి ఊరకుండుట తప్పనిది.

ఇస్లాము-కథలు

నగూర్చి సర్ థామస్ ఆర్నోల్డు గారు టెలు నుడివిరి:—నూనకరూపముగ పూజించుట ముసల్మానుల మతముగాదు. శిష్టిశాస్త్రము, అలంకారమును చిత్రకళలు, వారికిష్టము. మత చారిత్రమున వీటికి తావున్నది. కొరాను క్రైస్తవమతగ్రంథము వంటిదేయని నిదర్శనములను జూపిరి.

లీనినేదికము

పార్లమెంటుకొనన మనసరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

లండన్, నవంబరు 19:—ఇండియా స్టేటుసెక్రటరీగారి చే నామోదింపబడిన లీక మిషను నిజేదికను పూర్తిగా అమలు జరుపుటకు పార్లమెంటులో కాసమయండు గావించబడవలెనని తెలియచున్నది. అట్టి కాసన మీ సమావేశమునందు జరుగదు.

సర్ రాబర్టు మార్షి గారు

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుదేశములుజూచుటకు నవంబరు 27 న రేడిన మార్షిగారు నావపై పయనమయ్యెదరు. వారిని ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు, కనడా దేశములు పోయి రమ్మని కొందరు కొరుచున్నారు.

నల్లమందునద

పెర్షియామరతు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

జినిప్, నవంబరు 19:—ఇంగ్లండును గూర్చి విచారించుమావేశము జినిప్ లో రెండవసారి జరిగెను. పెర్షియాను ప్రతినిధి తమదేశమునకు :ల్లమందు ప్రప్రథమును ఇండియా నుండి వచ్చినదని తెలిపెను. పెర్షియాలో నల్లమందు వ్యాపారము వాడుక లేగిండుటకు యీ సభవారు, జారిసమితి వారు తోడ్పడినచో హెరు ఒడంబడికయందలి 8 వ నిబంధనకు పెర్షియా అంగీకరించునని తెలిపెను.

ప్రథమ సభయందులెనే యీసభయందుగూడ మానవ నేప, ఆరోగ్యము న్యాయవిషయముల ననుసరించి నిబంధనల నిశ్చయించుకొనవలెనని జపానుప్రతినిధి తెలిపెను. గ్రీకు, పోలిష్ ప్రతినిధులు మాట్లాడినపిదప సభనాటికి ముగిసెను.

బొంబాయి సభలు

నాయకుల ఆగమనము

గాంధీమహాత్ముడు నిన్న బయలుదేరెను

మహాత్ముడును, మాలానామహమ్మదాల్, హాకీంఅబ్దుల్ హుసేన్, డాక్టరు అన్నాగౌర్లును నిన్న 18తేదీరాత్రి డిల్లీనుండి బొంబాయికి బయలుదేరిరి. మాలానామహమ్మదాల్ గాఢిగాస్టిట్యూను ఆనుచున్న ధిప్రబలముగా కలిగినది, చాలరక్తము వెక్కిరిపించినది. డాక్టరు అన్నాగౌర్లు చికిత్సచేసిరి. కదలగూడదని తెలిపిరిగాని బొంబాయిసభలు ముఖ్యవసరముగలచే మహమ్మదాల్ గారుగూడ బయలుదేరిరి. చాలమందినాయకులు బొంబాయిచేరెదరని తెలిసినది.

(అ. ప్రె.)

చాలమంది వచ్చెదరు

భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులు 850 మందిలోను 800 మందికి తక్కువలేకుండ బొంబాయి వచ్చెదరు. నేవనలు హామీరూల లీగు అధ్యక్షురాలగు డాక్టరు విసెంటు గారు వచ్చియున్నారు. దేశబంధు వాసుగారును వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షమువారును 20 వ తేదీకి బొంబాయి చేరెదరు. సి. జై. చింతామణి పండిత జీవహరలాలు నెహ్రూ, పురషోత్తమదాసు టాండన్ గార్లు మున్నగు సంయుక్త రాష్ట్రముల నాయకులుగూడ 20 వ తేదీనే వచ్చెదరు.

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

20 వ తేదీని కార్యసంఘసభ జరుగును.

మితవాదుల స్థాయిసంఘసభ

20 వ తేదీని బొంబాయిలో సర్వెంటు ఆఫ్ యిండియా సోసైటీవారి భవనమున భారత మితవాద స్థాయిసంఘసభ జరుగును. ఆసభకు రై. వాల్. శ్రీనివాసాస్వామి, పండిత గోక్షి వాధ మిత్రగార్లు మున్నగు మితవాదనాయకులు వచ్చెదరు.

(అ. ప్రె.)

ముకుందలాలుగారు (ఎం. ఎల్. సి.)

గౌరవోలుమండలము

బొంబాయిసభలనుగూర్చిన లేఖ

నేను బొంబాయి సభలనుచెల్ల జాలనందులకు చింతిలుచున్నాను. నూలువంపవలెనను నిమమమును స్థిరపరచినచో కాంగ్రెసుసభ్యులసంఖ్య చాలగ్గిపోవును. మాగౌరవము మండలములో 1800 మంది కాంగ్రెసుసభ్యులున్నారు. వారిలో యితర స్థలములనుండి నూలుకొనివంపించువారైన చాలకొద్దిమంది యుందురు. స్వయముగావడకపంపురావెవరు నుండకు. ఇచ్చట ఖద్దరుబట్టలను నేయుచున్నారగాని నూలును కొనితెచ్చియే నేయుచున్నారు. ఇచ్చట ప్రతియను, వడకునూలునుకూడ దొరకవు. చాలమంది రైతులు నూలువడకు జాలరు. వారికితీరలేదు. కొని పంపుటకు ధనములేదుగాన కొద్దిమంది స్వతంత్రులును బిబరలుననే గాక యిట్టివీధిరైతులు హెచ్చునుండిగూడ కాంగ్రెసువదలి పోవలసివచ్చును. ఈ నియమమువలన కాంగ్రెసుకు చాల చిక్కులు కలుగును. కాంగ్రెసు కేవలము ఖద్దరువ్యాపార సంఘముగా మాఱిపోవును. నేను సభకువచ్చియున్నచో నూలుగ జాల చందాపరతునే యుంచవలెనుగాని నూలువరకు మంచ గూడదనియే ఓటు నిచ్చియుండునని ముకుందలాలు గారు వ్రాసిరి. (అ|| ప్రె||)

ముగ్గులీగుసభ

సన్మానసంఘము

భారత మహమ్మదీయ మహాసభ డిశంబరులో జరుగును. సన్మాన సంఘమునందు చేరి వారిలో యిదివరకు రాజకీయములను వివరించిన ప్రముఖులు చాలమంది కలరు. కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగునట్టి స్థలమున మహమ్మదీయ మహాసభను జరుగునగూడదని మహమ్మదాల్ జిన్నాగారు మున్నగువారు పలువురు తలంచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

రామదాసు గౌరుగారి హిందీ గ్రంథములు

అలహాబాదు హైకోర్టులో

గౌరుగారి గ్రంథములలో రాజద్రోహమున్నదిగానవానిని బహిష్కరించెనని సం॥ రా॥ దొరతనమువారు చేసిన ఉత్తరపుట రద్దుపరచవలెనని గ్రంథ ప్రకటనను వైద్యువాధ కేషియా (కలకత్తా) గారు అలహాబాదు హైకోర్టులో పిటిషను పెట్టెను. అతీదాపక్షమున ప్యాకేటాలు పెన్సన్ గారు వాదించిరి. దొరతనమువారు నిదర్శనమును చూపవలసినది. ప్రభుత్వవ్యాధివాది ఎల్.ఎం. హెర్బెర్ట్ గారు గ్రంథములో నుండి కొన్ని భాగములు చదివి వానిలో రాజద్రోహమున్నదని నుడివెను. ఆది రాజద్రోహము కాదని ఆర్జీవారు న్యాయవాది సమాధానము చెప్పెను. "126 భాగముల భాషాంతరీకరణమును మేము చదివినది. వానిని అజ్ఞానులగు చిన్నపిల్లలు చదివినచో ప్రభుత్వముపట్ల వారికినిరసభావము కలుగుట నిశ్చయము. బ్రిటిషు దొరతనమునకు ఆవహాన కరములును ప్రతిపాదనలును నగు వాక్యములు ప్రతి పుటయందును కలవు. ఈగ్రంథములు దురుద్దేశముతోనే వ్రాయబడెనని మేముదలచుచున్నాముగాన పిటిషను జాబ్బితేసితిమి" అని న్యాయమాటలు పిట్టలు, ముఖ్యగార్లు తీర్చిదిద్దిరి.

(అ. ప్రె.)

చైతన్య గ్రహము

కృష్ణాస్వామయ్యగారి తంతివార్త

"అప్రమి ఉత్సవము చైతన్యగ్రహమున ముగియవచ్చినది. దేవతావిగ్రహమును దేవాలయమునుండి యింకొకదేవాలయమునకు గొనిపోయి మరల తీసికొనివచ్చుట ఆచారముగ నున్నది. సత్యాగ్రహవలంబియులలో కొందరు నిమ్మజాతులగుటచే వారిచేతనుండి ఉత్సవవిగ్రహములను గొనిపోయిన ఆపవిత్రత కలుగనని పూర్వచారపరాయణులు తలచుచున్నారు. 17వ తేదీ మధ్యాహ్నము విగ్రహములను ఉత్తరద్వారముగండ మరల దేవాలయమునకు గొనివచ్చినపుడు వారాయుగారి వాయకత్వముక్రింద సత్యాగ్రహవలంబియులు, పోలీసుకమిషనరు పిట్టగారును చాలమంది పోలీసువారును, చాలమంది సవర్ణహిందూప్రజలును ఆచట నుండిరి. ఏనుగులును ఊరేగింపును బెట్టుటకు సత్యాగ్రహము దారినిచ్చిరిగాని దూరముగా పోవుట కంగీకరింపలేదు. విగ్రహములను ఏనుగుమీద నుంచి. చుట్టును నైనినీలును పోలీసువారును కావలి యుండిరి. ఆయాగోరింపు వచ్చినపుడు వలంబియుల కోడ్డు ప్రకటన దిగిరి. పోలీసువారు వరుసగా బాదదీరి నలంబియుల కోడ్డుమీదికి రాకుండ ఆడ్డునించిరి. అసలు పంచము లాచాయనే ఉండగూడదని పూర్వచారపరాయణులు ఏనుగులు వచ్చెడుదారి కడ్డముగా పండుకొనిరి. పులయాలను వెళ్లగొట్టినగాని ఊరేగింపు సాగగూడదని కొందరు కేసు వేసిరి." "మీరు నిష్పత్తో పరిహాసము జేయుచున్నారు. పండుకొన్నవారిని లేవదీసి ఊరేగింపును సాగింపుడని" పోలీసు నూపర్మెంటు దేవాలయము కమిషనరుతో చెప్పుగా అతడు అటులచేసి విగ్రహములను దేవాలయములోనికి గొనిపోయెను" అని కల్లికోటనుండి కృష్ణాస్వామయ్యగారు వ్రాసిరి. (అ. ప్రె.)

పారిసీక కేశవు రాచకేయన సేవలు

శ్రీశ్రీ, నవంబరు 17:—పారిసీక కేశవు ముఖ్యకట్టామను తేనూరనుండి బ్రిటిషు చుంట్రియగు సర్పెంట్లీలారేను గారు మహామ్మేగారు వచ్చి ప్రభుత్వమువారి మరతుల కంగీరింపజరిగినదని మహామ్మేరా మేమగారికి దెలిసిరి. (అ. ప్రె.)

సంస్థానాధీశ్వరుల వార్షికసమావేశము

రాజప్రతినిధి ప్రారంభోపన్యాసము

శ్రీశ్రీ, నవంబరు 17:—నేటిఉదయమున భారతసామ్రాజ్యకావనసభ గడియందు సంస్థానాధీశ్వరుల వార్షికసమావేశము జరుపబడెను. రాజప్రతినిధి ప్రారంభోపన్యాసము గావించెను. కార్యక్రమమునకు వార్తాప్రతినిధులు రానియున్నవలెను. తనఉపన్యాసమునందు మాంటేగుగారి మరణము విషయమున రాజప్రతినిధి విషాదమును దెల్పెనని తెలియుచున్నది. సుమారు నలువదిసంస్థానాధీశ్వరులు సమావేశమునకువచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

దేశీయులకు విజ్ఞప్తి

"1924 ఆర్థిక సంవత్సరమున రాజకీయ సంస్కరణములలో గల గొప్పలోపము లన్నియును పరిపాలనావిధాన మంతయును గూడ వెల్లడియైనది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి స్వభావము చాలచుట్టుముట్టులుకలమునం దెలులందెనో నేడును అటులే యున్నదిగాని ఏమియును మార్గతదని స్థిరపడినది. ఏమాత్రము కోపకాగణము కలిగినను వాటికరినకావనములను ప్రయోగించుటకు వెనుదీయరు.

ఇప్పుడు వారు స్వరాజ్య పక్షముమీదనే దాడివెడలిరి. ఈవిషయమును పరిశీలించుటకు మహాత్ముడు కలకత్తావచ్చి స్వయముగా పరిశీలించెను. ఈదాడి స్వరాజ్యపక్షమువైననే గాని ఆరాజకపక్షమువైన గాదని నిర్ణయించుటలో మహాత్ముడు గూడ స్వరాజ్యకార్యసంఘమువారితో నేకీభవించెను. ఆనగా నేమి? ఈదాడి ప్రకటనదోషమువైననే ప్రారంభింపబడినదనుటయే. ఇంతవరకు అరెస్టు చేయబడినవారిలో హెచ్చుమంది స్వరాజ్యపక్షమువారే, వారికి ఆరాజకపక్షములతో సంబంధము కలదని దొరతనమువారు బహిరంగశాస్త్రాధిపత్యములలో ధ్రువపరుచుటకు పూనుకొనలేదు గాన దొరతనమువారి ప్రకటనలు నిరాధారములని స్పష్టమగుచున్నది.

మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షము సాక్ష్యమిచ్చెను. కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్ష మొకముఖ్య భాగమని అంగీకరించెను. అన్నికావనసభలలోను కాంగ్రెసు పక్షమున పనిచేయుటకు స్వరాజ్యపక్షమున కధికార మిచ్చెను. ఈ బాధ్యతను నహింసగుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆనందమును అతిశయమును పొందుచున్నారు. కావనసభలలోను దేశీయులను చూపించుచున్న నిర్బంధపూర్వకకరిగమనమును ప్రతిపటింపబూనుచున్నారు. ఆంగ్లదేశమున కన్పర్యేటిపులు అధికముగా పార్లమెంటుకు ఎన్నుకొనబడినందున మనదేశమున నిసంస్కరణము చాలకాలమువరకును తీవ్రముగానే జరుగవచ్చును. అందుకు మేము సర్వసిద్ధులుగానే యున్నాము. కాని దేశీయులగు శ్రీమంతుల పురషులను మాకు ధన జనసహాయము సభిముగా చేయవలెను. మానసుతో దేశీయు లిదివరకే మాప్రయత్నముల సామోదించిరి. ఇక సంతమాత్రముతో పనిజరుగును. మనదేశమున కిప్పుడు గొప్పతరుణము తలపించినది. గాన దేశాభివృద్ధిగల వారందరును బహిరంగముగా స్వరాజ్యపక్షమున చేరి ధనసహాయము చేయవలెను. మేము ఆరాజకపక్షము గాము. దౌర్జన్యప్రియులముగు విప్లవకారులముగాము. రహస్యముగా కుట్రలు పన్నువారము కాము. దౌర్జన్యవిరహితులమును నియమ బంధములను సాధనములతో బహిరంగముగా మేము ప్రతిఘటింపచేదము. మా హక్కుల కొరకు పోరాడెదము. ఇప్పుడు దౌర్జన్యమువలయు మాపై దాడివెడలిన ప్రభుత్వపక్షముననే యున్నదిగాని మేము దానిని సరకు చేయకుండ సంపూర్ణ ధైర్య విశ్వాసములతో ముందుకు పోయెదము.

ఏయితరుడు మనకును పోటీగా ప్రచారము చేయుటకు మేమి విజ్ఞప్తిని ప్రకటింపలేదు. అన్ని పక్షములవారును ఏకీభవించి యీ ఆపద నెదుర్కొనవలెనని దేశీయులను కోరుటలో మాకార్జునీర్వాహకకర్తయవారి దివిరకే మహాత్మునితో కలసి ప్రకటించియున్నాము. ఏపక్షమువారైనను సరే మాతో చేకూరినచో వారికి స్వాగతమిచ్చి వీలై సంతకరకు వారి కను మలము కలిగించుటకు మేము సిద్ధముగా నున్నాము. ఇందులకే అన్నికావనసభలలో సభ్యులును బొంబాయిలో చేరి నిర్ధారణ చేయవలెనని ఆహ్వానములను ప.సి.సి. అన్ని పక్షముల వారును స్వరాజ్యపక్షమున చేరిననే దోరతనమునకు తగిన ప్రత్యుత్తర మిచ్చినవారగుదురు. తమకోరికను న్యతిరేకముగా యితరులు పరిపాలన జరుపుచున్నపుడు దొరతనమువారి కరిన కథానము ఎంతతీవ్రమైన ప్రజలకంత మంచి ఆవకాశము లభింపగలదు. ఇప్పుడు వంగరాష్ట్రమున ప్రయోగింపబడిన కరిన కావనము నాగరిక ప్రపంచమున గౌరవముగ తిరుగ గోరు ప్రభుత్వము చేయగల కరిన కావనము లన్నిటిలో మిక్కిలి కరి మనుట నిశ్చయము. భగవంతుడు మనకు కలుగజేసిన యీ అనకాశమును మనముగూడ పూరిగా ఉపయోగించుకొనవలెనని ఇప్పుడి దాడి స్వరాజ్యపక్షము చేసేగాన ఆపక్షమునకు మన మందరమును ఏకీభిక్షతో తోడ్పడుట ముఖ్యముకాదా? కావనములతోడ్పడవలెనని భారతదేశీయు లగు శ్రీ పురషుల కందరికిని విన్నవించుచున్నాము. ధనవంతులు విరివిగా ధన మొసగవలెను. బీదలు యథాశక్తిని ధనసహాయము చేయవలెను. ధనికులును బీదలునుగూడ స్వరాజ్యపక్షమున చేరవలెనని కోరెదముగ్గి అని భారత స్వరాజ్యపక్షము కార్యదర్శి పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు ప్రకటించిరి.

పంజాబు శాసనసభ

పంజాబు మనిలేండర్స్ డిజిస్ట్రేషను బిల్లు

హిందూసిక్కు సభ్యుల తీవ్రప్రతికూలము

లాహోరు, నవంబరు 18.— పంజాబు శాసనసభయందు ప్లేజికేషన్ సవరణబిల్లును నేడు ఆమోదముపడెను. అనధికార ఎన్నికసభ్యుడగు మాబూల్ మహమ్మద్ గారు ఆభ్యయిచ్యువాతందరిని రిజిస్టరు చేయవలయునని కోరుచు నొకబిల్లును ప్రవేశపెట్టెను. హిందూసిక్కు సభ్యులు తీవ్రముగ యందులకు ప్రతిఘటించిరి. రాష్ట్రమునం దిట్టి బిల్లుచే హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగమునకు భంగము వాటిల్లననియు నిదికేలము మహమ్మదీయుల బిల్లు అనియు చెప్పబడెను. ఈబిల్లువలన మహమ్మదీయుల కెంతమాత్రమును లాభము జరుగక పోవుటయేగాక శ్వేతసాయమునకు నష్టమువచ్చునని నూచింపబడెను. 46 వోట్లు బిల్లుప్రవేశపెట్టబడును 20 వోట్లు యందులకు ప్రతిఘటించునకు వేయబడెను. కార్యనిర్వహణసభ్యులైన ఓర్మరు ఒకమంత్రియు లెటస్సులుగ నుండిరి. ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు బిల్లు ప్రకటించవలసినదని విషయముగూడ ప్రతిపక్షులు ప్రతిఘటించిరి. కాని 42 వోట్లుబిల్లు ప్రకటించుటకును, 17 వోట్లు యందులకు ప్రతిఘటించునకు వేయబడెను. ప్రభుత్వపు సభ్యులలో ముగ్గురుతప్ప ఎల్లరను యాబిల్లున కనుకూలముగ వోటుచేసిరి. పిమ్మట అదనపు గ్రాంటు తీయబడినవి అక్రమవర్గమున సారాయిని దయ్యారుచేయువారిని బిల్లు కొనినవానికి బహుశుశ్రీయుటకును, నూతనము సిబ్బందిని నియమించుటకును రూ 8180 లు గ్రాంటు కాక్షునకావడెను. గురువారమునరకును శాసనసభ నిశ్చయమయెను. (ఆ. ప్రె.)

సెంట్రలు బాంకి వెర్చెస్ అలయంను బ్యాంకి

న్యాయాధికారి పి.దుర్గం నన్ గారి తీర్పు

కలకత్తా, నవంబరు 18.—అలయంనుబాంకి క్విట్టేటర్స్ మినీటర్ సెంట్రలు బ్యాంకింగు దెచ్చినకేసుపై నేడు న్యాయమూర్తి పియర్ సన్ గారు తీర్పుచెప్పిరి. సెంట్రలుబ్యాంకింగు అలయంనుబ్యాంకింగుకి సామ్యము వహించునని యిచ్చుటకు పక్షిబిల్లులనిచ్చిరి. అలయంనుబాంకి దివాలాయై తీరవచ్చును లిక్విడేటర్స్ చే నిలుబడిన సామ్యముగాక సెంట్రలుబ్యాంకింగుకి వారికి రూ 9188 లు రావలయునని వారివాదము. తీర్పునందు న్యాయమూర్తి అభిప్రాయము నీ ప్రకారము యిచ్చెను. “1928 సం॥ యేప్రిలు 27 తేదీన అలయంను బాంకి దివాలాయైతేను, అంతకు పూర్వమి బిల్లు ౧ వసూలు నిమిత్తము అలయంను బాంకువారి కీయబడినవి. అలయంను బాంకివారియొక్క కాశులందు ఆబిల్లులందు వసూరింప సామ్య వసూలుచేయబడెను. సెంట్రలు బ్యాంకింగు చిట్టాయందు యేప్రిలు ముప్పదియవ తేదీవరకు యెనిమిది బిల్లుల మొత్తము చేర్చబడలేదు. తేదీవరకు రెండుబిల్లుల మొత్తము మే 31 తేదీన చేర్చబడినది. యేప్రిలు 27 వ తారీఖునాటి కీపడిబిల్లుల మొత్తము సెంట్రలుబ్యాంకి చిట్టాలో చేర్చబడి ఉన్నయెడ వదులు మామూలుగా అప్పు యిచ్చినవారు అప్పు దీసికొనినవారు రీతిని ఉండెడివారు. అప్పుడు సెంట్రలు బ్యాంకువారి వాదము చెల్లదు. కాని కరంట్లు చిట్టానుందు సామ్య చేర్చబడువరకును వసూలుచేయువారి స్వాధీనములోని సామ్యుడుటచే సెంట్రలు బ్యాంకింగు దీసికొనుటకు పీయర్ తోపోయెను. కాన యేప్రిలు 27 వ తేదీన బాంకులపులు విగించి కప్పుడు యీసామ్య అలయంను బాంకివారిచేతులందు ధర్మన రుల్వద్ద సామ్య నిల్వయున్నట్లు గలదు. యేప్రిలు 27-వ తారీఖు అనంతరము పీరుచిట్టాలో పద్దులవ్రాయుటకు వీరకధికారములేదు. ఈవాదన సమయేపదిగాదని న్యాయమూర్తిగారు అభిప్రాయపడిరి. సెంట్రలు బ్యాంకింగు దీసికొనుటకు సామ్య యెప్పుడు సిద్ధముగనున్నదని గాదు. ప్రశ్న అలయంను బాంకు వారి కప్పు డీసామ్యుచెప్పెను అని ఆలోచించ వలయును. తలుపులు విగించుటకు బూర్జుమే యీసామ్య కాశులద్వారా బాంకునకు వచ్చిచేరెను. వసూలు అయినతేదీ లగాయకు సెంట్రలు బ్యాంకింగు బాంకుదర్శనలై యీసామ్య వారు ఉపయోగించుకొనవచ్చును. ఈసామ్య కేటాయింపుగా నుంచవలసిన బాధ్యత అలయంనువారిమీదలేదు. అడిగినప్పు డిచ్చుటకు వరకుపై అలయంను బాంకింగు యీసామ్యును వారియిచ్చుప్రకారముపయోగించుకొనవచ్చును. కాన యీసామ్యునకు వారుగర్వక కేటాన, కేటానములేదు. మామూలుగా అప్పిచ్చువారియు అప్పుదీయువారియు ధర్మమే యందును వర్తించునుగాన సెంట్రలు బ్యాంకింగు వాదము ప్రోత్సహింపబడెను. ఇరువులు దగ్గరగుదాడు లీయవలయును. (ఆ. ప్రె.)

ముద్రిక - నాటకము

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి

నవీన నాటక రాజము

అద్భుతకథా గుంఫితము! ఆమూలాగ్ర మధురము!!

అత్యంత నీతి బోధకము!! - వెల 0-12-0

వలయువారు:— పానుగంటి రాజారావు, విరావరం-
గోదావరిజిల్లా, అని స్వీయవలెను.

విజ్ఞాన ఆపొస్టలిక్

హెడాజి పరిస్థితి

ఎర్నాకులమునకు వచ్చిరి

వాహబీలదాడి

కొచ్చి, నవంబరు 17:— ఘనతపహించిన హెడ్డురిన రెండు ఎనిగ్గియన్ హాకరీ యం. విజ్ఞానయ్యగారు శనివారము రాత్రి ఎర్నాకులమునవచ్చిరి. అత్యుత్సాహముతో నగరవాసు లీయనను సన్మానించిరి. ఇట్టి సన్మానమెవ్వరికి నీవట్టాముం దీ యుండలేదు. పోవుగారి ప్రతినిధిని సందర్శించుటకు చాలమారమునుండి జనమువచ్చెను. మాజీరు శేషులము ప్రేక్షకులచే క్రిక్కిరిసిపోయెను. మహారాజుగారి ప్రతినిధిగా దివాన్ పి. నారాయణమూనగుగారువచ్చిరి. ఎర్నాకులము అర్చి వివస్వ, క్విలాను, కొట్టాయో, చంగనచేరి, ట్రీమారు బివప్పలు పోవు ప్రతినిధిని ఆహ్వానించుటకు వచ్చిరి. ఉత్సవముతో వీరిని యెడిస్కోపలు భవనమునకు తేర్చిరి. భవనము అతివశిష్టము మగ జలంకరింపబడెను. రాత్రి బాణాసంచా గాల్చబడెను. నిన్నను ఆగస్తైను కాండాలోగారు ఆర్చి వివస్వగా చేతులు డిరి. మతాచారప్రకారము పరేడియము యాయబడెను. పోవుగారి ఉత్తరపు జనువబడెను. ప్రాధనలు సల్పబడెను. పోవుగారి ప్రతినిధికిని, అర్చివివస్వగారికి సన్మానపత్రము లర్పింపబడెను. ఉచితరీతిని వారు జవాబిచ్చిరి. అతిథులకు విందుచేయబడెను. సంతానములోని పెద్ద ఉద్యోగస్తులు పెద్దగృహస్థులు విందునకు బిలువబడిరి. సంగీతము పాడబడెను. బాణాసంచా కాల్చబడెను. అత్యుత్సాహముతో చెమ్మ తేడుకలు సల్పబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కి॥ శే॥ బీ అమ్మగారు

నేలము సభ

నేలములో సుందర రాజులుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద 17 వ తేదీనాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది. సానుభూతి తీర్మానము లామోదింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

శికింద్రాబాదునందు క్రికెట్టుట

శికింద్రాబాదు, నవంబరు 18:— వికోహవారు ఆడుట నేటి ఉదయమున తిరిగి ప్రారంభించిరి. వారు 140 మాత్రమే సంపాదించ గలుగుటచే ఆడుటకు బంపబడిరి. వియనగురు ఆట గాండ్లు ఆయిపోయిరి. కాని 250 స్కోరు అప్పుడందును. మాసా అనువాడు 118-ను సాండ్లెస్ 98 స్కోరుచేసిరి. సాండ్లెస్ సన్న ఆయిపోలేదు. (ఆ. ప్రె.)

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

రాబోవు సంవత్సరములో యిండియా

ప్రభుత్వమువారిందుపాల్గొనరు

అలహాబాదు, నవంబరు 18:— ముందు సంవత్సరముం దు సామ్రాజ్యప్రదర్శనము గావించబడుచో యిండియా ప్రభుత్వమువారిందు పాల్గొనరని “వైసీఐ” ప్రతిక డెల్పుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కోహటు ప్రకటనము

అలహాబాదు, నవంబరు 18:— కోహటు విషయమై అధికారులు ప్రకటనము స్వల్పకాలములో ప్రచురించెదరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

కెయికో, నవంబరు 19.—వాహబీలు కెడ్డాకు దక్షిణమున నున్న కున్జీదా, రాబాహాగరముల నాక్రమించిరి తెలియుచున్నది. అమీరు ఆలీ గారు (హుస్సేను కుమారుడు) మెక్కా, టెయిపు ప్రాంతములందు పగతురపై తీవ్రచర్యచేసికొన సంకల్పతై యున్నారని హెడ్డాజీనుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

తృతీయ ప్రాచ్యకళా ప్రదర్శనము

మచిలీపట్టణము, నవంబరు 18:—ఆంధ్రవాతీయ కళాశాలయొక్క తృతీయప్రాచ్యకళాప్రదర్శనము నేడు యన్. హను మంతరావుగారిచే మచిలీపట్టణముందు జరుపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కోహటు నిధి

రాజప్రతినిధివిరాళము

పిషావరు- నవంబరు 18:—శర్మిషా తరఫరిహద్దు పరగణారాష్ట్రముయొక్క ఛీఫ్ కమిషనరుగారు యానిధిని యేర్పాటుచేసిరి. కమిషనరుగారు రూ 500 లు చందానిచ్చిరి. అన్ని తరగతులవారును ఉదారముగ చందానిచ్చుచున్నారు. రాజప్రతినిధి యానిధికి రూ 1500 లు విరాళమంపెను. (ఆ. ప్రె.)

శనివారం 22-11-24

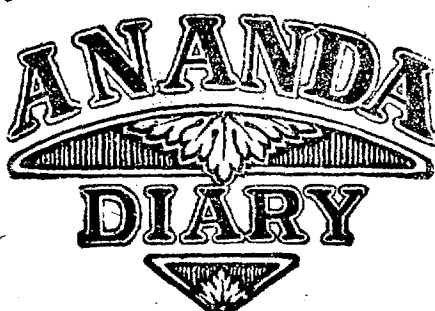
శ్రీకృష్ణవిలాససభ, తెనాలి

శాకుంతల

దువ్యంత పాత్రను బ్ర. శ్రీ. యడవల్లి సూర్య నారాయణరావుగారు ధరింతురు.

మేనేజింగు కమిటీ

అమృతమునకు తయారుగావున్నవి

‘అనంద పాపుల్ డైరీ’ సైజు 6 1/2 " X 4 1/4 "

మూత, బత్తాను, పెనలుతోటి వెల 12 అణాలు

‘జెం’ డైరీ - సైజు 2 1/2 " X 3 3/4 "

మూత, బత్తాను, పెనలుతోటి వెల 7 అణాలు

‘డిటో’ మూతలేనిది వెల 6 అణాలు

Apply to:—

R. Venkateshwar & Co.,

Loane Square, Madras

బెంగాలులో బందోబస్తు

(అందఱు టైమువారికి)

వంగరాష్ట్రమునందలి నిర్బంధవిధానమును కొనియాడుచు లండను టైమువారికి ప్రధానవ్యాసమును అక్టోబరు 29 వ తేదీన ఈదిగువవీధిగా వ్రాయుచున్నది:-

వంగరాష్ట్రమునందు ఎల్ల రహస్య విప్లవకారులను వారి సహకారులను బాగుగ కట్టిండుటకు తగిన కఠినచర్య దీనికొని నందులకు వైస్రాయిగారిని లిట్టకు ప్రభువుగారిని కొనియాడఁ జరిగియున్నది. ఒక్క కలకత్తానగరమునందే 50 మంది స్వరాజ్య పక్షములో ముఖ్యస్థులు - వారిలో కార్మికోద్యమ ప్రధాన కార్యనిర్వాహకులను నానుగారి ముఖ్యమంత్రులనును సుభాన చంద్ర బోసుగారు, ఇంపురు కాసనస్థులు గలరు. బెంగాలు గవర్నరుగారు కొంతవరకు రీడింగుప్రభువుగారును జరిపిన ప్రత్యేక నిర్బంధకాసనముక్రింద ఆ రెండు చేయబడిరి. ఇట్టి కఠినచర్యను దీనికొనుట కగత్యము గలదని దెలుపుచు వంగ రాష్ట్రప్రభుత్వము వారు ఒక ప్రకటన గావించిరి. ప్రస్తుతప్రభుత్వమును తిరుగఁద్రోయుటకై జ్వారన్యాయతమను రహస్య విప్లవము ప్రబలియున్నదని నిదర్శనములను దెలియజేయ బడెను. ఈ అంశములన్నియు టైమువారికి పాఠకులకు మంచి భోగ ట్టా తెలిసికొనుచుండు కలకత్తా విలేజుల వార్తలవ్యాసము, అక్టోబరు 1 వ తేదీన ప్రకటించిన ప్రత్యేక విలేజుల వ్యాసముల నను తేలికయి యుండును. జూలై 1 వ తేదీమొదలు బోసుకు తిర్చిగల కడతేర్పులకు రెండువలెలైనా యత్నములు జరిగెననియు, విప్లవకారులు ప్రమాదకరముగ నూతన చక్రపు బాంబులను తయారుజేసినని ఆ ప్రకటన దెలుపుచున్నయును నమ్మదగిన దగుటచే చాల విచారకరముగ నున్నది. అధికారులు తగిన సహాయమునకే యాచర్యదీనికొనిరిగాని తేటస్నుచో ఇంక నెక్కు గుఱుగోములు జరిగియుండును. వైటుహాలు (ఇంగ్లాండు) ప్రభుత్వమువారు ఈ కారణపరిస్థితుల నెదుర్కొనఁ అయిదవ జూలైటిగాని లేత నన్నచో నీ నిర్బంధ చర్య యిదివరకే మరుతుగా జరిగియుండెదని పదంతులు గలవు. ఈ పదంతులు రుజువు కాబాలవని నమ్మకము. కాని వంగరాష్ట్ర విప్లవకారులకు మాస్కా (రషియా)లో నెక్కువసంబంధమున్న వారగుటచే బాల్బివిక్కులతో స్నేహము కుదుర్చుకొన విశ్వప్రయత్నము జేయుచుండిన బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు భయపడ నవసరములేదని తలంచుచుండిరి.

నిర్బంధ చర్యలూపాడి మది కార్మికోద్యమని తెలిసి కొనగలిగిన అధికారులు కోపాద్ధిపికులయిరి వైస్రాయిగారిచే నామోదించబడి లిట్టకుప్రభువుచే అములు జరుపబడిన నిర్బంధ కాసనము, న్యాయమూర్తుల విచారణ లొలగించి ముప్పుకు కమావనకు విచారణకు తోబరచు కాసనమును బెంగాలు స్వరాజ్యపత్రికలు కఠినతను నిర్బంధచర్య యని నిండించుచున్నారు. రహస్య విప్లవము విరివిగ వ్యాపించుచున్నదని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని ఆర్. దాసు గార్ల బహుభాషిని యుండ ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధముతో నుండబాలవని యితరరాష్ట్రములలోని దేశభాషాపత్రికలు తలంచుచున్నవి. క్రొర్యములను, ఆరాజకముల నడచు నిర్బంధచర్యలు అవి యడంపకున్న క్రొర్యములకన్న భయంకరము లైనవని భావించుట హిందూదేశీయుల స్వభావము (ఇది మితకాద కాజీయ వేలలకపన్యాసములలో గన్పట్టును ఇట్టిస్వభావము ను బాను ద్వాత్రయ మిట్లు గారు చాలకాలముక్రిందటనే గుర్తించి విమర్శించి యుండిరి. హత్య జూచిన పుడుకన్న హంతకుని ఉరిదీయనపుడు భారతీయు లెక్కువ అసహ్యించుకొనెదరను విషయము ఇండియాలోని అధికారుల లెక్కకు నిర్బంధకాసనాధికార ముండనలెనని దెలుపుచున్నది. అని విల్లుగారు వ్రాసియుండిరి. వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వము నెదుర్కొనిన గొప్పవిక్రీడియే.

బెంగాలులో అములు జరుపబడిన అసాధారణచర్య అత్యవసర మైనది. ఈకాసనము పోలీసువారి చేతిలో గొప్ప అయుధముగా నిలచియుండగలదని భారతీయ రాజనీతిజ్ఞులు భయపడ నగత్యములేదు. న్యాయాధికారులచే విచారణ తాత్కాలికముగ నిలిపేయటకు ఇదివరకు నిదర్శనములు గలవు. కమావనకుల తీవ్రమైన బెంగాలు హైకోర్టును అపీలుజేసికొనుటకు నిర్బంధకాసనము అవకాశ మిచ్చుచున్నది. హైకోర్టువారి యజ్ఞ లేనిది ఉక్తితయేదయి అములుజరుగదు. ఉదారస్వభావులను, సానుభూతి గలవారు నగు లిట్టకుప్రభువే యిట్టికాసనము నిమురుచు పక్షతీరనదికాదనటయే వారి అగత్యమును జల్లడి జేయుచున్నది. సి. ఆర్. దాసుగారిపక్షమును సమాధానపరచుటకు నిర్బంధముగ ప్రయత్నించుచున్నాడని లిట్టకుగారిలో లోప

వజీరుస్థానమందు నైన్యము

ముఖ్య సేనాధిపతి ప్రకటన

అనులునందుగల నూతనవిధానము

వజీరుస్థానమందు 1923 సం॥ యేప్రిలు 21 తేదీమొదలుకొని 1924 సంవత్సరము మార్చి 1 వ తేదీవరకును నొర్రు బడిన నైన్యవిషయముగు బహులముగించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము రాల్సి సన్ ప్రభువుగారిచే బంపబడి ప్రకటించబడెను. ఈకాల మందు విశేషమైన బహుళమియును చేయటకు అవసరము కాన్పించలేదు. వజీరుస్థానమును వశమందుచుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటించబడిన విధానము అములులో బెట్టబడి అభివృద్ధి చెందుటకు క్రమమైనమార్గములపై బనిపల్చబడుచుండెను. బక్ష్మమైన సేనను రాజ్ మార్కలో నుంచుటయు, టకీబాముఖులు లచే నాక్రమించబడుటయు, గుండ్రనిరోడ్డువేయుటయు స్వల్ప కాలములో ప్రాధాన్యమును కాలముననుసరిం భవన్యమును లేకుండ జూండోలగునుండు గర్వేజే స్థానమునకుబోవుటకు రోడ్డువేయబడుటయు నూతనవిధానములోనివి. ఈ నూతన విధానము వివరములను అనుసరించుటకు చేయబడిన ప్రయత్నము లీప్రకటనమందు విపులముగా వర్ణింపబడినవి. రోడ్డువేయుట యందు గల కష్టములు దెల్పబడినవి. ప్రభుత్వమువారి నైసికుల విూదను భలలవిూదను ప్రతిపక్షులగు గుంపులవాకు తుపాకులను క్రేల్చుచుండిరి. పాచిభోల్ మాపుద్దుఅను తెగవారు యీ బహులను జేసినట్లు లోచుచున్నది. కొండలలోని తెగలవారిలో గల మనస్ఫర్లను, రోడ్డులనువేయుటకు కంట్రాక్టులనిచ్చుటచే వారిలో పాటిబుట్టిన యూర్వర్వయు విరోధమునకు కారణముల. ఈ విరోధకావములచే ప్రభుత్వమువారియొక్క మాలిజరము లోనివారు తుపాకులచేక్రేల్చబడి జనిపోవుటకు కారణము. విమానములనుండి బాంబులు విసరబడునని యాకొండెలలోని తెగలవారికి తీవ్రమైన హెచ్చరిక నీయబడుటచే వారలొంగిరి. కాల్కోభూనుండి జూండోలకు వీడుట దిశించు 1-వ తేదీన ప్రాగంభింపబడెను. ఎవరియొక్క నిరోధమును లేకుండ దిశించు 5-వ తేదీకాటికి పూర్తియైనది. రాయల్ వైమానికదళము అతిసామర్థ్యముతో సహాయము చేసెను.

రిగ్యులరు నైన్యలమును రాజ్ మార్కలో నుంచుటకు గావసరపడుటచేయుట 1924-25 ఆర్థిక సంవత్సరములో ప్రారంభింపబడును నైసిక ఆర్థికపత్రమునందు యిందుకొరకు సామ్యు ప్రత్యేకింప బడెను.

స్వల్పముగు విరోధకృత్యములు కొండలవా రప్పడర్పుడు ఒనరించు చున్నారు. ఇవిగాక వజీరుస్థాన పరిస్థితులు గడచిన 12 మాసములనుండి క్రమముగా చక్కబడుచున్నవి. అనతికాలములో యూభాగమంతయు కారంభయతమై ప్రభుత్వమునకు లొండరలకు గలగజేతు కుండునని తలచవచ్చును. నైసికులయొక్క నడవడియు, సామర్థ్యములను సాంప్రదాయము ప్రకారముగను అధికారులెలంపు ప్రకారముగను నున్నవి. నైసికుల చురుకదనము ప్రతి పక్షులగుండె లనిజుచేసి బాగిగొనుటకై సాసమిచ్చుటలేదు. కావున వైమానికదళము భూమిమీది నైన్యమున కమితముగ సహాయము నిచ్చెను. వారికప్పగించిన ప్రతిపనియు సంతృప్తికరముగ నెరవేర్చబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బొల్లువిన్ను కాచివెట్టు

రంగూను, నవంబరు 17:- బొల్లువిన్నుగారి కాచివెట్టులో సర్ జాన్ సన్ హిక్కుగారు దేశీయంగ కార్యదర్శిగను, గర్ లావింగు వర్తింతుటకు యావాన్సుగారు యుధ కార్యదర్శిగను నున్నారని "రంగూను గెజెట్"కు ప్రత్యేక తిలివార్త వచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

మొంచబడెను. అసాధారణచర్య అనుచితముగా గావించుట లేదనియు అధికారము అసాలోచితముగ దుర్వినియోగ మొనర్ప లేదనియు నమ్ముటకు రీడింగుప్రభువుగారి ప్రత్యేక సూచనయే సాక్ష్యము. వైస్రాయిగారును లిట్టకుగారునుకూడ ఉదార బుద్ధితో మెలంగిరి. "ప్రభుత్వాధికారమునందున్న గౌరవనీయుడైనాడును విప్లవముతో సమాధానపడబాలకు. ఆయన విప్లవము నెదుర్కొనవలెను, లేదా ఉద్యోగము వీడి పారిపోవలెను. వేరుమార్గము లేదు" అను మింట్ ప్రభుని యాదేశము నములు జూప, వంగరాష్ట్ర అధికారుల క్రూరపు అసాంభావమే, వైస్రాయి లిట్టకుగార్లను, లిట్టచివరకు తురకొల్పెను.

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ నవంబరు నెల 19-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గర్వ 24 గంటలలో అత్యధిక స్వీమము	గర్వ 24 గంటలలో అత్యల్ప స్వీమము	గర్వ 24 గంటలలో వర్షము	గర్వ 24 గంటలలో వర్షము	గర్వ 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	...	...	...	...	44.96
విశాఖపట్టణము	84.7	76.2	0.01	14.57	87.09
కాకినాడ	86.6	73.4	...	15.82	89.09
మచిలీపట్టణము	84.8	71.2	...	9.78	41.59
కర్నూలు	86.8	63.2	...	8.45	26.01
బళ్లారి	87.1	62.5	...	2.44	20.51
కడప	87.5	65.0	...	6.51	81.28
నెల్లూరు	90.8	69.4	...	15.51	87.98
మద్రాసు	88.4	69.9	...	15.68	50.74
కడపూరు	89.2	69.2	...	20.89	52.94
నీలము	84.5	62.8	...	5.52	89.80
కోయంబతూరు	82.7	60.1	...	10.29	22.29
తిరుమనాపల్లి	88.8	66.8	...	7.07	88.18
నాగపట్టణము	87.1	70.8	...	19.04	54.98
మధుర	91.2	68.8	...	4.65	88.58
పాంబన్	89.8	78.4	...	8.48	87.00
తిరునల్వేలి	...	...	...	15.05	28.84
తిరువేండ్రము	83.4	71.7	...	11.02	64.51
కొచ్చిక్	88.5	69.7	...	18.20	114.51
కాలికట్టు	88.0	68.7	...	19.11	117.16
మంగళూరు	86.8	69.9	...	8.44	125.68
బెంగళూరు	82.2	57.8	...	2.90	85.87
మేరకార	74.0	55.6	...	4.94	125.46
కొడైకనూర్	62.6	42.8	...	8.09	62.18

విశాఖపట్టణములో కొద్ది వర్షము కురిసినది. కాకినాడలో విశాఖపట్టణములలో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు హెచ్చుగానున్నది కడప, బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువగానున్నది. కర్నూరుకునుండు పగటి వేడిమి హెచ్చుగను రాత్రివేడిమి. తక్కువగను యున్నది. వాతావరణము మొత్తమువై బాగున్నది.

ఆర్. ఎన్. సామూరు, వాతావరణకామ్రజ్ఞుడు.

వర్ష పాలము

సిద్ధా, నవంబరు 18:- కాకినాడకు తూర్పున 280 మైళ్లలో బంగాళా ఘాతములోని తుపానుయొక్క కేంద్రము జేడుదయమున గలదు. నిన్నటినుంచి అదిపోవుచున్నది. ప్రస్తుతము ఈ కాన్యములగ బోవుచున్నది. కాక్కిరము నుండి తూర్పుగా పడమటికాలియందలి చలనము బోవుచున్నది. అస్సాము, వంగదేశము, ఉత్తరము, బోటా నాగపురములందెల్ల సామాన్యముగ వర్షముపడెను. పల్లపు బర్మాయుండు ఉత్తరపు మదరాసునందును వర్షము అగ్గుటచ్చుటకు నెను. ఉత్తరబర్మాయుందును, వీశానుందును స్వల్పముగ వర్షముపడెను. పిలాంగులో 2, ఛిరపంజిలో 3, సాగరద్వీపముందు 2, రద్దవానుగా 1, జరంపురము, మైసూరుసింగు, బోగ్రా, జగన్నాధము, కళింగపట్టణములందు 1 1/2 అంగుళములు, గోపాలపురములో 1 అంగుళము వర్షము కురిసెను.

నూచన:- అరఖాషలోను, దక్షిణ వంగరాష్ట్రముందును వర్షముధికముగకురియ వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దులయందలి వరినితలు

ధిల్లీ, నవంబరు 17:- పోరాలములు తటస్థించు నూచనలేమయు గానరావు. సురేసునుఖేల్ అను గుంపువారిలో బాలముంది జేరాయిక్సేల్ ఖాను, మన్ను ప్రాంతములకు జేరిరి. మామూలుగా దీనికొను కట్టుదిట్టపు యేర్పాట్లకంటె అధికమైన యేర్పాట్లు చేయబడెను. ఆఫ్ గను ప్రభుత్వమువారిలో బోరా దుటయందు ప్రీరు హైందవప్రాంతము అండగా చేసికొనకుండ చేయుడును. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి కార్మికేషను

ఎన్నూరు లెవిల క్రాసింగు

బీదలకు గృహనిర్మాణము

చెన్నపురి కార్మికేషను సాధారణ సభ నిన్న సాయంత్రము భాగ్యలక్ష్మి హాలులో సామాజికంగా యాజమాన్యము క్రింద రివ్యూను జరిగినది.

శ్రీ రైల్వే మంత్రిగారి మాటలను గూర్చి

కార్మికమైన ప్రాంతానికి ప్రభుత్వం వారు ఏర్పాటు చేసిన గృహనిర్మాణము చాలావరకు సాధారణమైనది. ప్రభుత్వం వారు ఏర్పాటు చేసిన గృహనిర్మాణము చాలావరకు సాధారణమైనది.

ఎన్నూరు లెవిల క్రాసింగు

కె. వ్యాసరావుగారు:—ఎన్నూరు లెవిల క్రాసింగును దక్షిణ ఇండియా రైల్వే కంపెనీ వారు మూసివేసినందున ప్రభుత్వం వారు ఏర్పాటు చేసిన గృహనిర్మాణము చాలావరకు సాధారణమైనది.

డా. వి. రామకృష్ణమూర్తిగారు:—ప్రతిపక్షమున బలపరుచుచు కార్మికేషను వారు ఏర్పాటు చేసిన గృహనిర్మాణము చాలావరకు సాధారణమైనది.

అధ్యక్షుడు:—ఈ విషయము గురువారము చర్చకు వచ్చును. అంతవరకు చర్చ నాపవలెనని ఏ సభ్యుడైనను ప్రతిపాదించవచ్చు.

కె. వ్యాసరావు:—అంతవరకు మార్గము తెరచియుండును. ఆరోగ్య సేవ మూసివేసినది తెలియదా? ఆరోగ్య సేవ మూసివేసినది తెలియదా?

ప్రతిపక్షమున కార్మికేషను వారు ఏర్పాటు చేసిన గృహనిర్మాణము చాలావరకు సాధారణమైనది.

ప్రశ్నోత్తరములు

డి. బి. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు ఈ క్రింది ప్రశ్నల నడుగుగా సభ్యులకు ప్రత్యుత్తరముల నొసగెను.

ప్ర:—కార్మికేషను అధికారులకు బంగారాలకు నీటిమిట్టల పెట్టకపోవుట నిజమేనా? అనుచో కారణమేమి?

జ:—రివియూ రిజిస్టరులపై మూడు బంగారాలు కార్మికేషను అధికారులకు ఉంటున్నది. ఇందుకొకటి మామూలు కేసులు ఉన్నాయి. మిగిలిన రెంటికిని, ఆయా ప్రదేశములలో మిట్టలుపెట్టిన ప్రదేశాలపై సభ్యులు, మిట్టలు కేసులు ఉన్నాయి.

ప్ర:—అక్కింగు ఇంజనీరు ఇ. ఆర్. శ్రీనివాసాచారిగారి గృహమునకు మిట్టలు పెట్టిన తరువాత తొలగించిన విషయము నిజమేనా?

జ:—అత్యధికమునకు మిట్టలు పెట్టినట్లు.

ప్ర:—ఇల్లి మల్లు రోడ్డులో నెన్ని ఇండ్లకు మిట్టలు పెట్టబడినవి. ఎన్ని దీకింగు పెట్టబడినవి.

జ:—16 గృహములకు మిట్టలు పెట్టబడినవి. 18 గృహముల దీకింగు పెట్టబడినవి.

ఒకసభ్యుని తిరిగి జేర్చుకొనుట

కార్మికేషను సభ్యులలో నొకరు హెచ్. ఎస్. శ్రీనివాసాచారిగారు, మూడు నెలలు పర్యటించి కార్మికేషనునకు

హాజరు గావాలని కోరుతున్నాడు. ప్రాంతానికి తిరిగి సభ్యునిగా జేర్చుకొనవలసి దని కె. వ్యాసరావుగారు ప్రతిపాదించగా సభవారీచే నామోదించబడినది.

చెన్నుల స్థాయి సంఘము

చెన్నుల స్థాయి సంఘమునందు, ఖాళీ బిల్డ్ ఉన్నాక సామాజికంగా భారీచేసిన స్థానమున శ్రీరాములు నాయుడుగారు సభ్యుడైన సెన్సు కొనబడినది.

హార్వరు ట్రస్టు లెవిల గుంట

హార్వరు సర్వే మొదలియ్యగారు:— ఖాళీ మొత్తం దరి హార్వరు ట్రస్టు వారి గృహములకు పడగొట్టుటకు తీర్మానించినది. విషయమును సభవారీ యెదురుబట్టె దెచ్చెను.

ఆర్. ఎస్. కె. నరసింహ మొదలియ్యగారు:— ఈ విషయమును గురించి ముఖ్యమంత్రి, ఆ గృహములు హార్వరు ట్రస్టు వారివనియు, అవి అపాయకరమున శిథిలమైయుండునట్లుచేసి వానిని మరమ్మత్తు జేయవలసినదని కార్మికేషను ఇంజనీరు, ట్రస్టు వారికి నోటీసు నొసగినదియు, వానిని మరమ్మత్తు జేయుటకు ఒకటివేల రూపాయలకు పడగొట్టుటకు ట్రస్టు వారు యిష్టించినదియు తెలిపెను. ఈ గృహములందు ప్రస్తుతము 21 కుటుంబములవారు నివసింపచున్నారు. వీరందరకు కడుపేదలు. హార్వరు ట్రస్టులో పనిజేయువారు 100 సంవత్సరములుగా నచ్చట నివసింపచున్నారు. ఆ గృహముల శిథిలమొనర్చినందులకు వారందరకు తుదామ:— ఒకటివేల రూపాయలకు పడగొట్టవలసి వచ్చును.

డా. నరేంద్రమొదలియ్యగారు:— ఈ గృహములకు పడగొట్టుటకు విషయము నిర్ణయించినది. వీరికి వేయవలసినదని కార్మికేషను వారు ట్రస్టు వారిని గౌరవనీయము కోరిరి.

కె. వ్యాసరావుగారు:— నరేంద్రమొదలియ్యగారు మాచన నెదుర్చుచు ఇండ్లయజమానలకు తమ గృహముల పడగొట్టుకొన హక్కుగలవనియు, కార్మికేషను వారు ట్రస్టు వారిని ప్రార్థించుట గౌరవమునకు భంగకరమనియు నుడిచిరి.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:— నరేంద్ర మొదలియ్యగారు మాచన నెదుర్చుచు, అందు నివసింపచుండి పోకర్మములకుంటే వారి ప్రాణములకు ముప్పులులనియు, ప్రాణాపాయకములగు ప్రదేశములందు వారి సంచారమనియు అని సరకును వారికి ప్రత్యేకముగా నేర్పాటు లొనర్చవచ్చుననియు నుడిచిరి.

ఈ విషయము చర్చను గురువారమునకు నావీయుండుననినదని ఎస్. జే. ఎం. పాల చెట్టిగారు ప్రతిపాదించగా సభ సభ్యులకు నంగీకరింపబడినది.

ప్రత్యేక వ్యక్తులకు బహు నిర్బంధములు

సాకర్మములు

ఎ. ఎం. మాణిక్యం చెట్టిగారు రాష్ట్రపతి పీఠమున కుమార్తెను నిర్బంధములకు కలసింపజేసినందున అందరికీ గా ను మెం 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

చ్యాసరావుగారు:—ఈ దరఖాస్తును నిరాకరింపవలసినదని నావీయుంచెను. కార్మికేషను వారు, కార్మికేషను క్రింద తమకొసగబడి అధికారములను ప్రత్యేక వ్యక్తుల లాభముకొరకు దుర్వినియోగ మొనర్చారు. అంతయుగాక దరఖాస్తుదారు కోరినది ట్రస్టులపై. అందుచే నీది మరింత ఆశ్చర్యకరము.

జి. ఎ. సతీశమూర్తిగారు:— గ్రంథాలయమునకో, పాఠశాలలలో భూమి గౌరవించబడుట నది వేరు విషయము. ప్రస్తుతము మార్కెటు నిర్బంధములను లాభములకై నొకవ్యక్తికి పోవును. అట్టి నిర్బంధమును ఈ దరఖాస్తు నంగీకరించుట అధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చుట యగును.

ఈ విషయము చర్చను ఒక నెలవరకు నావీయుంచవలెనని ఒక సభ్యుడు ప్రతిపాదించగా సభవారీచే నంగీకరింపబడినది.

బీదలకు గృహములు

కమిషనరు, ఈస్టర్న రాయల్ వ్యయవ్యక్తికలలో బీదలకు ఇండ్లకు నిర్మించుటకు ఒక లక్ష రూపములు ప్రత్యేకింపబడినవియు, ఈ క్రింది డివిజనులందు రు. 457000 ల ఖర్చుతో 481 గృహముల నిర్మించుటకు ఒక స్కీము తయారు జేయబడినదియు నుడిచిరి. (1) పశ్చిమ గోదావరి (2) కోస్తా గోదావరి (3) జగన్మోహనపురము (4) లాంబాపురము (5) దక్షిణ గోదావరి (6) పశ్చిమ గోదావరి (7) పశ్చిమ గోదావరి (8) పశ్చిమ గోదావరి (9) పశ్చిమ గోదావరి (10) పశ్చిమ గోదావరి (11) పశ్చిమ గోదావరి (12) పశ్చిమ గోదావరి (13) పశ్చిమ గోదావరి (14) పశ్చిమ గోదావరి (15) పశ్చిమ గోదావరి (16) పశ్చిమ గోదావరి (17) పశ్చిమ గోదావరి (18) పశ్చిమ గోదావరి (19) పశ్చిమ గోదావరి (20) పశ్చిమ గోదావరి (21) పశ్చిమ గోదావరి (22) పశ్చిమ గోదావరి (23) పశ్చిమ గోదావరి (24) పశ్చిమ గోదావరి (25) పశ్చిమ గోదావరి (26) పశ్చిమ గోదావరి (27) పశ్చిమ గోదావరి (28) పశ్చిమ గోదావరి (29) పశ్చిమ గోదావరి (30) పశ్చిమ గోదావరి (31) పశ్చిమ గోదావరి (32) పశ్చిమ గోదావరి (33) పశ్చిమ గోదావరి (34) పశ్చిమ గోదావరి (35) పశ్చిమ గోదావరి (36) పశ్చిమ గోదావరి (37) పశ్చిమ గోదావరి (38) పశ్చిమ గోదావరి (39) పశ్చిమ గోదావరి (40) పశ్చిమ గోదావరి (41) పశ్చిమ గోదావరి (42) పశ్చిమ గోదావరి (43) పశ్చిమ గోదావరి (44) పశ్చిమ గోదావరి (45) పశ్చిమ గోదావరి (46) పశ్చిమ గోదావరి (47) పశ్చిమ గోదావరి (48) పశ్చిమ గోదావరి (49) పశ్చిమ గోదావరి (50) పశ్చిమ గోదావరి (51) పశ్చిమ గోదావరి (52) పశ్చిమ గోదావరి (53) పశ్చిమ గోదావరి (54) పశ్చిమ గోదావరి (55) పశ్చిమ గోదావరి (56) పశ్చిమ గోదావరి (57) పశ్చిమ గోదావరి (58) పశ్చిమ గోదావరి (59) పశ్చిమ గోదావరి (60) పశ్చిమ గోదావరి (61) పశ్చిమ గోదావరి (62) పశ్చిమ గోదావరి (63) పశ్చిమ గోదావరి (64) పశ్చిమ గోదావరి (65) పశ్చిమ గోదావరి (66) పశ్చిమ గోదావరి (67) పశ్చిమ గోదావరి (68) పశ్చిమ గోదావరి (69) పశ్చిమ గోదావరి (70) పశ్చిమ గోదావరి (71) పశ్చిమ గోదావరి (72) పశ్చిమ గోదావరి (73) పశ్చిమ గోదావరి (74) పశ్చిమ గోదావరి (75) పశ్చిమ గోదావరి (76) పశ్చిమ గోదావరి (77) పశ్చిమ గోదావరి (78) పశ్చిమ గోదావరి (79) పశ్చిమ గోదావరి (80) పశ్చిమ గోదావరి (81) పశ్చిమ గోదావరి (82) పశ్చిమ గోదావరి (83) పశ్చిమ గోదావరి (84) పశ్చిమ గోదావరి (85) పశ్చిమ గోదావరి (86) పశ్చిమ గోదావరి (87) పశ్చిమ గోదావరి (88) పశ్చిమ గోదావరి (89) పశ్చిమ గోదావరి (90) పశ్చిమ గోదావరి (91) పశ్చిమ గోదావరి (92) పశ్చిమ గోదావరి (93) పశ్చిమ గోదావరి (94) పశ్చిమ గోదావరి (95) పశ్చిమ గోదావరి (96) పశ్చిమ గోదావరి (97) పశ్చిమ గోదావరి (98) పశ్చిమ గోదావరి (99) పశ్చిమ గోదావరి (100) పశ్చిమ గోదావరి (101) పశ్చిమ గోదావరి (102) పశ్చిమ గోదావరి (103) పశ్చిమ గోదావరి (104) పశ్చిమ గోదావరి (105) పశ్చిమ గోదావరి (106) పశ్చిమ గోదావరి (107) పశ్చిమ గోదావరి (108) పశ్చిమ గోదావరి (109) పశ్చిమ గోదావరి (110) పశ్చిమ గోదావరి (111) పశ్చిమ గోదావరి (112) పశ్చిమ గోదావరి (113) పశ్చిమ గోదావరి (114) పశ్చిమ గోదావరి (115) పశ్చిమ గోదావరి (116) పశ్చిమ గోదావరి (117) పశ్చిమ గోదావరి (118) పశ్చిమ గోదావరి (119) పశ్చిమ గోదావరి (120) పశ్చిమ గోదావరి (121) పశ్చిమ గోదావరి (122) పశ్చిమ గోదావరి (123) పశ్చిమ గోదావరి (124) పశ్చిమ గోదావరి (125) పశ్చిమ గోదావరి (126) పశ్చిమ గోదావరి (127) పశ్చిమ గోదావరి (128) పశ్చిమ గోదావరి (129) పశ్చిమ గోదావరి (130) పశ్చిమ గోదావరి (131) పశ్చిమ గోదావరి (132) పశ్చిమ గోదావరి (133) పశ్చిమ గోదావరి (134) పశ్చిమ గోదావరి (135) పశ్చిమ గోదావరి (136) పశ్చిమ గోదావరి (137) పశ్చిమ గోదావరి (138) పశ్చిమ గోదావరి (139) పశ్చిమ గోదావరి (140) పశ్చిమ గోదావరి (141) పశ్చిమ గోదావరి (142) పశ్చిమ గోదావరి (143) పశ్చిమ గోదావరి (144) పశ్చిమ గోదావరి (145) పశ్చిమ గోదావరి (146) పశ్చిమ గోదావరి (147) పశ్చిమ గోదావరి (148) పశ్చిమ గోదావరి (149) పశ్చిమ గోదావరి (150) పశ్చిమ గోదావరి (151) పశ్చిమ గోదావరి (152) పశ్చిమ గోదావరి (153) పశ్చిమ గోదావరి (154) పశ్చిమ గోదావరి (155) పశ్చిమ గోదావరి (156) పశ్చిమ గోదావరి (157) పశ్చిమ గోదావరి (158) పశ్చిమ గోదావరి (159) పశ్చిమ గోదావరి (160) పశ్చిమ గోదావరి (161) పశ్చిమ గోదావరి (162) పశ్చిమ గోదావరి (163) పశ్చిమ గోదావరి (164) పశ్చిమ గోదావరి (165) పశ్చిమ గోదావరి (166) పశ్చిమ గోదావరి (167) పశ్చిమ గోదావరి (168) పశ్చిమ గోదావరి (169) పశ్చిమ గోదావరి (170) పశ్చిమ గోదావరి (171) పశ్చిమ గోదావరి (172) పశ్చిమ గోదావరి (173) పశ్చిమ గోదావరి (174) పశ్చిమ గోదావరి (175) పశ్చిమ గోదావరి (176) పశ్చిమ గోదావరి (177) పశ్చిమ గోదావరి (178) పశ్చిమ గోదావరి (179) పశ్చిమ గోదావరి (180) పశ్చిమ గోదావరి (181) పశ్చిమ గోదావరి (182) పశ్చిమ గోదావరి (183) పశ్చిమ గోదావరి (184) పశ్చిమ గోదావరి (185) పశ్చిమ గోదావరి (186) పశ్చిమ గోదావరి (187) పశ్చిమ గోదావరి (188) పశ్చిమ గోదావరి (189) పశ్చిమ గోదావరి (190) పశ్చిమ గోదావరి (191) పశ్చిమ గోదావరి (192) పశ్చిమ గోదావరి (193) పశ్చిమ గోదావరి (194) పశ్చిమ గోదావరి (195) పశ్చిమ గోదావరి (196) పశ్చిమ గోదావరి (197) పశ్చిమ గోదావరి (198) పశ్చిమ గోదావరి (199) పశ్చిమ గోదావరి (200) పశ్చిమ గోదావరి (201) పశ్చిమ గోదావరి (202) పశ్చిమ గోదావరి (203) పశ్చిమ గోదావరి (204) పశ్చిమ గోదావరి (205) పశ్చిమ గోదావరి (206) పశ్చిమ గోదావరి (207) పశ్చిమ గోదావరి (208) పశ్చిమ గోదావరి (209) పశ్చిమ గోదావరి (210) పశ్చిమ గోదావరి (211) పశ్చిమ గోదావరి (212) పశ్చిమ గోదావరి (213) పశ్చిమ గోదావరి (214) పశ్చిమ గోదావరి (215) పశ్చిమ గోదావరి (216) పశ్చిమ గోదావరి (217) పశ్చిమ గోదావరి (218) పశ్చిమ గోదావరి (219) పశ్చిమ గోదావరి (220) పశ్చిమ గోదావరి (221) పశ్చిమ గోదావరి (222) పశ్చిమ గోదావరి (223) పశ్చిమ గోదావరి (224) పశ్చిమ గోదావరి (225) పశ్చిమ గోదావరి (226) పశ్చిమ గోదావరి (227) పశ్చిమ గోదావరి (228) పశ్చిమ గోదావరి (229) పశ్చిమ గోదావరి (230) పశ్చిమ గోదావరి (231) పశ్చిమ గోదావరి (232) పశ్చిమ గోదావరి (233) పశ్చిమ గోదావరి (234) పశ్చిమ గోదావరి (235) పశ్చిమ గ

నూలు పంపిన జాతీయ విద్యాలయములు

వరుస నెం.	పాఠశాల పేరు	జిల్లా	బాల్య సంఖ్య	1 వ వాయిదా	2 వ వాయిదా	3 వ వాయిదా
1	నీతానగరం జాతీయ పాఠశాల	గోదావరి	తెలియదు	7800	12884	30,000
2	పంగలపూడి జాతీయ పాఠశాల	"	"	2000	10,000	20,000
3	రాజుపాలెం జాతీయ పాఠశాల	"	"	"	4000	8000
4	రాజమండ్రి జాతీయ పాఠశాల	"	"	"	2000	16,000
5	కాకినాడ బాలికా హిందీ పాఠశాల	"	"	7181	"	6200
6	" మహిళా జాతీయ విద్యాలయ బాలికలు	"	"	"	1070	900
7	బ్రాహ్మణిగూడ జాతీయ పాఠశాల	గుంటూరు	"	"	10,180	10,940
8	గుంటూరు జాతీయ పాఠశాల	"	బాలురు 25 ఉపా. 3.	"	8,847	18,958
9	తెనాలి జాతీయ పాఠశాల	"	ఉపాధ్యాయుడు	"	10,080	14,180 } 20,000
10	కారవానికేతనం-గుంటూరు	"	తాలికలు 5	"	2500	5705
11	కొల్లూరు జాతీయ పాఠశాల	"	తెలియదు	"	2100	2520
12	అనంతవరం జాతీయ పాఠశాల	"	"	"	"	8566
13	శ్రీకృష్ణాత్రయం-పెదపాలెం (8 వ వాయిదాగాను పంచమ బాలురు 10 కి X 5050 లు ఉపాధ్యాయులు 2 కి X 3210 లు పంపిరి	"	"	"	"	"
14	కావూరి జాతీయ పాఠశాల	"	"	"	"	8790
15	వోలేరు జాతీయ పాఠశాల	"	"	"	8866	10,792
16	బందరు జాతీయ పాఠశాల	తూ.కృష్ణ	బాలురు 6	"	"	13,120
17	" కమ్యూనిస్టులు	"	తెలియదు	"	8240	6,600
18	తిరువూరు జాతీయ పాఠశాల	ప.కృష్ణ	"	"	"	9317
19	కనూరిదేవి జాతీయ పాఠశాల	నెల్లూరు	T. 1, s 21	"	18,799	19,180
20	హిరమండలం జాతీయ పాఠశాల	కంభం	ఉపాధ్యాయులు 3	"	8013	5060
21	హనుమాన్ నైటుస్కూలు-నారాయణవరం చిత్తూరు	"	తెలియదు	"	9705	7480
22	విజయనగరం జాతీయ పాఠశాల	విశాఖపట్నం	విద్యార్థులు 8	"	11,599	12,665

వృత్తాంత లేఖలు

ఆకిరిపల్లి

ఈ గ్రామమునందు కడచిన పూర్వమునాడు రథోత్సవము జరిగినది. ఈ గ్రామమునందలి వేదకాస్త్ర పాఠశాలలో పాఠ్యాయులు రథమునకును రాత్రియు గూడా నాలుగువీధులలో తిరిగినారు. మధ్యమధ్య ఉన్నత స్థానమునందు రాత్రియు తిరిగి పేతుకుల సంతోషమును కలుగజేసిరి. ఉపనిషత్తులను జేయుచు యాత్రికుల దృష్టిని ఆకర్షించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

తెనాలి

(ఒకవిలేఖరినుండి)

శ్రీకృష్ణవిలాసనగర

ఈనగరము రామదాసుసాగమును 12.11.1924 తారీఖున తెనాలిలో వారిస్వంతవారును బహుజనప్రదముగా ప్రదర్శింపగలిగిరి

ఇటీవల ఈ గ్రామమున బళ్లారి రాఘవాచారిగారు రామదాసుపాత్రను ప్రదర్శించి రామదాసుపాత్రయొక్క ప్రాధాన్యమును బయలుపరచిరి. ఈ ప్రదర్శనమున బహుశ్రీ యదవల్లి నూర్యనారాయణరావుగారు రామదాసుపాత్రను అభినయించి పేతుకులను నలకు బాతులైరి.

వీరు భక్తిరసప్రధానమున పాత్రను యభినయించుట యందు సంజేహము కలిగియుంటిమి. కాని వీరు నాటిపేతుకులను భక్తిరసములో ఓలలాడించిరి. పూర్వమువలెగాక ఇప్పుడు వీరు పద్యములను పుటకుంచేమి కీర్తనలనుంచేమి రంగస్థలమున సంగీతమును చాలవరకు తగ్గించి కేలము భావప్రకటనమునకే ప్రాధాన్య మిచ్చినందుకు మిక్కిలి సంతోషము.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు

నవంబరు, 18:—ఈ నెల 18 వ తేదీ సాయంత్రము మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు మీటింగు జరిగినది. బెజవాడ పౌరుల బాగుబాటు కొరకు విశేషసాధనములను మొదటి కాకాగారమునకు తీర్చి ప్రయత్నములు ఆయ్యదేవరకాశేఖరరావువారు, అద్దేపల్లివారి కాకాగారమునకు తీర్చి మిక్కిలి సంతోషము.

మీటింగునకు వెళ్లుటకు ఇదియే ప్రథమపర్యాయముగలదేనని చాలమంది పురప్రముఖులు ఈసభకువచ్చియుండిరి. నూతనముగ నెమ్మదిగావడిన కృష్ణులు ప్రమాణముచేసినపేర్లు శ్రీశ్రీప్రాతకాన్నిలర్ల నుగూర్చి చేరుకొని డాక్టరు రామచంద్రరావు గారు ప్రశంసించిరి. మరియు మ్యూనిసిపాలిటీ అభివృద్ధినిగూర్చి పౌరులెల్లరును అందుముఖ్యముగ కాన్నిలర్లను పాటుబడవలెనని యుగోద్ధులగుచేయించి ప్రభుత్వమును, జలచారులను బాగుచేయించుటయందు భేదాభిప్రాయములకు తావులేనని యు, ఈపనులను నెరవేర్చుటయే కాన్నిలర్లవిధియగుటవలన కాన్నిలర్లలో తగాదాలకు కారణములేదనియు అందువలన అందరు కాన్నిలర్లు ఐకమత్యముతో మెలంగిపట్టుకొనుకొని అభివృద్ధి కై పాటుబడవలయునని కాన్నిలర్లనుకోరిరి. తరువాత ఎంపెడాలోనున్న విషయములను గూర్చి చర్చజరిగిరి. ఇందులో ముఖ్యమైనవియు విద్యుచ్ఛక్తి చే ఈపట్టణములోని దీపములను వెలిగించుస్కీమునుగూర్చి. ఈ విషయమై ఆలోచించి స్కీమును తయారుచేయుటకై క్రియలుతులు ఆయ్యదేవరకాశేఖరరావు, అద్దేపల్లి రామశేషయ్య, దిగవణి వెంకటరామమంతరావుగార్లతో ఒకసభకుమిటిని ఏర్పాటుచేసిరి. అన్నివర్తములవారు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్లో నడచుటకును, మ్యూనిసిపల్ బావులలో నీళ్లు తోడుకొనుటకును పాక్షకులగుటని తీర్మానించిరి.

శ్రీకాక దుర్గదేవాలయపరిపాలన:- సుప్రసిద్ధమైన ఈ దేవాలయమునకు ఈతాలాకాలో ప్రతిగ్రామమునను ఈనామము గలవు. ఈయనదాయముంతయు ఆర్చకులు అనుభవించుచున్నది. అవ్వవారికి చక్కగపరిపాలించబడుటకై కొద్దిలో వ్యాజ్యమువేయబడెను. ఆవ్యాజ్యము అనేకసంవత్సరములు గ్రంథము జరిగి చివరకుగడిచినవారమునందు హెక్టార్లవారినే పరిష్కరించబడెను. ఈ యావదానీ బ్రస్తీలపరచుచేయబడెను. ఆర్చకులు నెల 1 కి ఒక్కొక్కరు 25.0.0 లు పుచ్చుకొని బ్రస్తీలను తృప్తికరముగా పూజలుజరుపవలయును.

భరతపుర సంస్థాన సూతనసభ్యుడు

తంజావూరు ప్రభుత్వమునందు వ్యవసాయశాఖమంత్రిగా ఉండిన చౌదరి లాల్ చందుగారు భరతపురం స్టేటు కౌన్సిలు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. తంజావూరు జిల్లాలోని మిక్కిలి విద్యుత్తును పట్టికను నివారణయందు వీరు సభ్యత్వమును సాగింపబడిరి. (అ. శ్రీ)

"ఆంధ్రదేవాంగమహాజనులకు" విజ్ఞప్తి

"ఆంధ్ర దేవాంగమహాజన సభ" ప్రథమ సమావేశము 1925 సం॥ జనవరి 21, 22, 23, తేదీలలో, గోదావరి జిల్లా పేద్దాపురమున జరిగింపుటకు ఏర్పాటులు గావించుచున్నాము. ఇది, సామల్ కోట స్టేషన్ కు రూరము, 2 మైళ్ళ దూరమున నున్నది. సరియైనకోడ్లుగలదు. బండ్లు, తెట్టలు, మోటార్లు, గూడ ద్వాపురమునకు దిరుగుచున్నది.

ఆంధ్రదేవాంగులు చెన్నరాజధానియందేగాక, యితర రాష్ట్రములందుగూడ నున్నాడు. సంవత్సరమున కొకతూరి, అన్ని ప్రదేశములందుండిన మనకులసోదర లాకాచో సమావేశమై కులాభివృద్ధికి తమ తమ, అభిప్రాయములు వెల్లడించి అమలులో పెట్టించుటయే యేర్పాటు గావించిన మనకులమనకు గౌరవము వాటిల్లగలదని వేరగ జెప్పనక్కరలేదు.

తమ, తమ గ్రామములందు స్థాపితమైన దేవాంగసంఘములతరపున సంఘమునకు 2, 3, గురు ప్రతినిధులను బంపిన వారికి ఉచిత భోజనసౌకర్యాదు లొసగబడును. తక్కినవారు ప్రేక్షకులుగా రావచ్చును. ఈసభలో - కులాభివృద్ధియనునకు గావలసినతీర్మానములు గావించబడును.

గతమాసములో బెంగళూరులో జరిగిన దేవాంగసభను ఆధ్యక్షులుగ నెమ్మదిగావడెన, రాయలపేటపై క్రియకభయడతల హంపయ్యగారిని జనవరిమాసములో యీపునము జమ్మబోవు "శ్రీ ఆంధ్రదేవాంగ మహాజనసభ" ఆధ్యక్షులుగ నెగ కొనినట్లు అనేక దేవాంగసంఘములవారు తెలియజేయుచున్నారు. ఇప్పుడు మావెద్దాపురపుసంఘము యీకాన్వీకృతపార్లమెంటో సమావేశమున, క్రియత హంపయ్యగారికి ఆధ్యక్షులుగా నెమ్మదిగా నిలి. ఇందుకు తదితర ప్రదేశముల నున్న మనసంఘముల వారామోనితులని నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్రదేవాంగులెల్లరు, యీసమావేశము యచేసి సభలో పాల్గొని జయప్రసముగా జరిగింపకోరుచున్నాను.

మువ్వన సోమరాజు

ఆచార్యసంఘాధ్యక్షుడు.

నక్సన్ దంతచూరము

నోటిలోని పకలవా.

ధులను మాన్యును

పండ్లనొప్పలు, ఇసుకలో నెత్తురు చీముకాంటలు వాచుట దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ మాలికల ఔషధముతోను జీవప్రవృత్తులతోను చేయబడినది 1 డబ్బీ 0.2.1, డబ్బు 1.4.0. టి.ఎస్. స్వామినాథకాశ్రి, 1191 నెం. 1 ఎ. అలంకా విక్రీడి తిరువల్లి తేడి మృదాను.

శ్రీమదాంధ్ర విద్యార్థి సేవ సమాజము

కంసిద్ధము మూల్యము రు. 5-0-0 లు

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామా యోగము

అయ్యలలో నున్న.

హోలాగ్రహహోర్వ్యయము. స్వాంధ్రరాజములో హోగ్రామము. ఇందు మధుర మిశాక్షి సోమకుండశేఖర తిలలలు కల్పదియొకటి విశిష్టముగ వర్ణించబడి యున్నది.

కన్యకలు మూడువేలు నెల 0-12-0 అణాలు.

ఆంధ్రులతోపాఖ్యానము. ఇందు లలితభండారుని సంపుట మొదలగు కథల సేకరణ యున్నది.

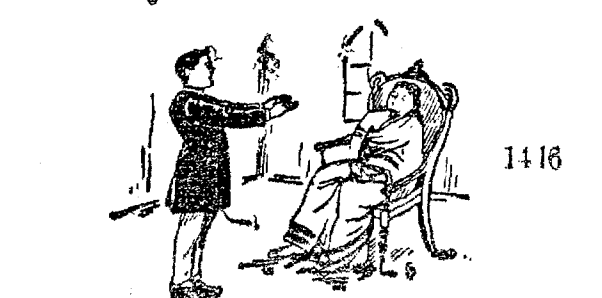
మంచి లెండు నెల రూ. 1-8-0.

శిఖర పాదకావ్యభిక్షము. నలుగురు నాటకము నెల 0-12-0 అణాలు.

సాంజ్జాపాతవాసము క్రయము 0-12-0 అ.

జనమంచి శేషాదిశిర్కె, శివశివమందిరము, హైదరాబాద్, 1924

మెన్దరిజము నేర్చుకొనుడు

మెన్దరిజము, హిప్పటిజము, తాటో రీడింగు, కాకో నెక్ (శ్రీమన్), ఆత్మశక్తి, మారదప్పి, మూర్తినామము, మెన్దరిజమోయమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్కట హితముగ, మహాభక్తముగ, లక్ష్యమునిర్వహణగ, గురువులతో ఆఖ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచించబడినది.

నెల ప్రతి 1.5 రు. 1.0.0 పాస్తే 0.4.0

ప్రాసెసర్, సెక్టర్, మెన్దరిజ్మ విలూరి

REMOVAL NOTICE. HAMILTON & Co., has been removed from Villivakkam to 158-A, Broadway, MADRAS.

ఉత్తరాలు వ్రాయడానికి తెలియక ఎందుకు దీర్ఘలోచన చేస్తావు
జగత్ ప్రసిద్ధమగు కే. యమ్. జనకిగారి ఆంగ్లలెఖావళి

అను గ్రంథమునందు ఉత్తరములు వ్రాయుటకు కావలసిన అన్ని విషయములు పూర్తిగా
యన్నవి. ఆ గ్రంథమును చదివిన నీవు నేర్చుకొనుము.

ఆ గ్రంథమునందు ఉత్తరములను వ్రాయుటగూర్చి వ్యాకరణము, లోకోక్తులునున్న గువానిని గూర్చియు అవసరమై
చంత విషయములను తెలుపు ప్రకరణములు చాలగలవు. అనేక విషయములనుగూర్చి సమావాక్య ఉత్తరములు కూడా విస్తారముగా
నున్నవి. వర్తకమునకు, వ్యాపారమునకు, దావాఅకు, కేసులకు, ఇతరవిషయములకు సంబంధించిన అనేక ఉత్తరములును అనేక
ద్రవ్యములకు ఛారములును ఉన్నవి. విద్యార్థులకు కూడా చాల ఉపయోగకరము. వెల పోస్టేజి గాక 1-12-0

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును.

Industry Office (Book Depot) Shambazaar, CALCUTTA

Now Ready for Sale:

1924-25 Edition

Published for the mutual Benefit of the

Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers
Firms, Factorie, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal
Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy.

V. P. charge Re. 1 extra

AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all
interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon,"
published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the princi-
pal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while ther-
are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India.
Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariff.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume
in stout covers, suitably arranged for reference.
The Kanara Press has certainly shown very strong
enterprise in the production of the Directory. The
lists must be of the greatest use to business people
in the enormous districts covered, as also to export
houses in this country. The volume is well support-
ed by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business
houses in India, Burma and Ceylon. It affords a
useful reference book, and the manner in which the
index of products is compiled makes it simple to
place finger on the right place for the goods.
The printing is clear and distinct, and the volume
serviceably bound.

Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of
reference useful for businessmen of every descrip-
tion, including traders and merchants. It is a
directory of Banks, Firms, Associations and Busi-
ness houses in all important towns and cities of
India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabe-
tical order. The description of these cities is brief
and interesting. The names of Foreign Bank- and
Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers
on this very useful publication. Every business
firm will encourage this first Indian enterprise of
the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a com-
prehensive list of the different trades, not only in
the principal cities of the Indian Empire but also in
various mofussil centres. The publication should
prove of great use to merchants and tradesmen of
the look-out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a
mine of information. It not only gives a detailed
list of business firms in order of subjects of almost
all the important towns of India, Burma and
Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed
with similar information. Every business man and
public institution should possess a copy

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get-
up and it offers a good medium of advertisement.
It contains valuable information for businessmen.
Some prominent features are exchange values and
money equivalents, ready reckoner tables, Indian
Customs duties and tariff valuations, together with
brief descriptive notices on important business
centres. Occasional photographs of special attrac-
tions of cities give some relieving interest. Some
tips to salesmen are also given. The volume is a
welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work
dealing with the businesses of about 200 principal
places. In the foreign section is given a list of
firms in the United States of America interested
in trade with India and the Far East. On the whole
this Directory should prove a useful work of refer-
ence to businessmen.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and
Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press,
Madras, is a useful work of reference. It has an
Indian as well as a foreign section and the
information given is of a kind that will be
appreciated not only by businessmen in this country,
but also by manufacturers, merchants and exporters
in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for
businessmen and a very good medium of advertise-
ment. Chief towns of India have been treated under
different sections, sometimes with short introductory
notices about their origin and objects of interest. The
book deserves a good circulation among the public
taking an interest in commerce, industry and trade
of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only
of the Business houses of this country but also of
some representative firms of Shanghai, (China);
Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a
new diversion for which the directory should be
liked by merchants wishing to extend their trades
in oriental seas. It is neatly printed, decently
bound and cheaply priced.

PUBLISHERS:

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,
2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.

చెన్నపురి బజారుధరలు

నవంబరు 19-వ తేది బుధవారము

(1) ఖాన్దములు

దనియాలు బా 1-కి	రు 80.0-0	మొదలు	42.0-0	వరకు
బియ్యము : పొలు		మొదలు		వరకు
కుసుమ తెనాలిని	ప 48 గలది	రు 14.0-0		14.8-0
నెలూరిని	,, డిటా	,, 15.8-0		16.0-0
డిల్లీని	,, డిటా	,, 16.8-0		17.0-0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8.12-0		9.0-0
నవ్వులు	,,	,, 20.0-0		24.0-0

(2) పప్పు ఖాన్దములు

కందులు	బస్తా 1-కి ర 205	రు 11.0-0	రు 12.0-0
నెనగలు	,, డిటా	,, 11.8-0	12.4-0
నెపలు	,, డిటా	,, 11.8-0	12.4-0
మినుములు	,, డిటా	,, 18.0-0	16.0-0
ఉలలు	ర 164	,, 9.4-0	11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు 170.0-0	175.0-0
నెయ్యి	ప 1-కి	,, 14.0-0 26.0-0
కొండాపురం శేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	,, 60.0-0	65.0-0
ఇతర ప్రదేశము	,,	,, 55.0-0 58.0-0
శేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	రు 150	మి. 4.5 ను 145
ఆముదము బా 1-కి	రు 175	0 0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 190.0-0	195.0-0
కురపసుపు	,,	రు 125.0-0 180.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరిని) బా 1-కి	రు 120.0-0	188.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు	1-కి	రు 50, 55
కాళహ పిపాయకట్టు	,,	రు 70, 75
తెల్లము బా 1-కి	రు 85.0-0	60.0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 80.0-0	49.0-0

(5) ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి	రు 81.0-0	82.0-0
చదగం	,,	81.0-0 82.0-0
రవుండు	,,	81.0-0 84.0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 కులంబు	రు 76.0-0	79.0-0
బంగారము, కులము 1 కి	రు 22.8-0	28.0-0
పరక 1-కి		15.0-6
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 249.0-0	255.0-0
రాగి డిటా	రు 280.0-0	285.0-0
అస్కాచక్కెర బా 1-కి	రు 86.12-0	87.0-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అల్పకృష్ణము	20 డిగ్రీలు	రు 74.0-0
కొట్టికృష్ణము	డిటా	,,
సింహం	డిటా	,,
గురం	డిటా	,,

(8) దూది

బోండా చెట్టు బా 1-కి	రు 820.0-0
----------------------	------------

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 9.0-0
వధూర నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 8.6-0
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 8.12-0
అహమదాబాదు నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 9.8-0
డిటా నెం 14 డిటా	రు 10.0-0
నూళియేనుగ నెం 20	రు 11.4-0
జపాన్ నెం 20	రు 11.12-0
,, ,, 40 ఏ తేలియ ఆయినను	రు 14.4-0
గోకాకు నెం 12 $\frac{1}{2}$	రు 9.8-0
పద్యాక్ నెం 24 $\frac{1}{2}$	రు 11.14-0
14 $\frac{1}{2}$ క్వింక్ పత్తి	రు 9.8-0

కంపెనీని మరియొక స్థలమునకు

మార్చుట

మద్రాసు, బ్రాడ్వేలో నెం 9 రు గృహమునకుండిన
మా కంపెనీ, బ్రాడ్వేలోనేయుండు నెం 23 రు గృహము
నకు మార్చబడినది. గాన మా కారాదారులందరూ దీనిని గమ-
నించి, యికముందు వారి ఆర్డరులకు సరదు విలాసమునకు పంప
పార్శ్వములు.

ఇంగ్లీషు పైకిల్ అందు మోటారు ఇంజనీరింగు

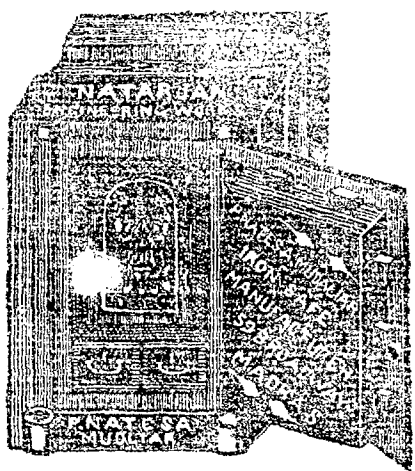
కంపెనీ, 23 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అన్నతాంజనము

న ర న ము

దృ డ మై న ది

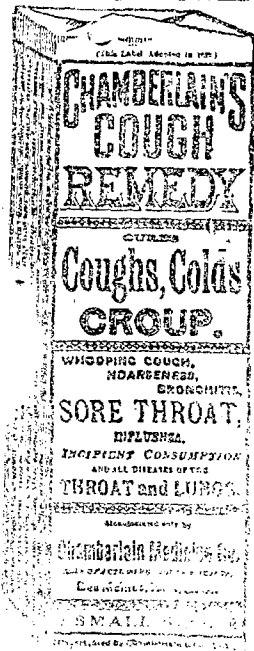
న మ్మ క మై న ది

యిచ్చటి మోక్షరూపము కాగుగా తయారుచేయుచున్న ఇందుపైట్టె...
ఈదిగుని తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది.
బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాచ్య) పర, 59, (బ్రాచ్చీ, మద్రాసు.
నలురాజన్ ఎంజినీరింగు వక్కును. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు
అయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషిన్ గములు, మొదలగునవి రిపేర
చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైనుమిల్లులు, పలస్ట్రీ సిలండర్లు, సాప్స్, గు
నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. ముచ్చరామప్ప, విధి, పెద్దనాయకన్ శేట, మద్రాసు.
మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు లాంగ్వి
రియారుచేసి యివ్వబడును. శ్రీ భీరమూర్తి (వాసివ బిరుదు) వాయుదేవ.

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా
యువు అను బిడ్డలకు వచ్చు
రోగము, గొంతుపుండు
గొంతురాపు, రొమ్మువడి
పెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని
రకముల గొంతు వ్యాధులు
మొదలగునవి వటా వంచ
త్రై పోవును, అన్నిజాను
లలో విక్రయించ బగా
చున్నది. (88-3)

అన్ని కేవిస్టులకు, ఔషధశాలలకు, వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుమమ్, సెనెగె మొదలగు వైకమును గలి
గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్ట
బడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే
ప్రీటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిట్రాండు టిస్కెరులకే వ్రాయుండు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల
జాబితా పంపబడును. 1587

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.
Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL
Branches: Esplanade, Phone 37
Phone: 225 Vepery 102
P. B. No. 314 Ootacamund

రోగ మయహార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మౌలికము మొదటిరకం కస్తూరి, మంచుపువ్వు, పచ్చకమ్మరమా, అతిగుణకారులకు వు
నూరికలు కట్టె లియూనుచున్నది. ఆక్షేపణమును ఏవముకాని యందులో చేరుటలేదు. కనీశిద్దా, బాం
కు, బాణిశా, బుక్కములు రి. బుబు, మువలివారు ప్రతిముక్కయ నీటిని సాధారణరోగము అన్నిటిని ఆను
వారు షేడముతో జాడరిగిడి విశేషత, వాలింతత ఇది సంతోషపరిచి. కేసు శేల బుబులు భుక్తి అనుచున్నది
కిరిసిపోయి చూకలు గలబుడి 1 కి 0.4-0, 6 బుబులు 1.4-0 పోవుచున్న కేసు. ఈ దినుక కేసువలన బొడిగ
ములు అది నీ యొక్కది గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినది అందుకు యోజి సంతోషపాటుతు. రెవ్వర జాడి
నూటాను. 2)

పొరస్మతోవం:—రక్తస్పర్ధి, బుద్ధిశూని, భావశక్తిని హస్తించును. బుడి 1 కి ధర 1.0-0.
బొలసుభోదయ:—పిన్నపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యమిది. శిశుగానుండును. నిద్ర మర్చియుండు 0-12-0.
భావనబిరిక రిసాయనం:—డిప్రెషన్ బంధుమైన బాధలు, బాంతులు, అశక్తి పటామంబలపోవును. రు 1.0-0
వారోజుకేవల లేవ్యాము:—పూర్వనాగములకు ఆరోగి మందగించుట మలబద్ధము నుంచుటకా కి పెట్టినది దివ్యము రు. 2.
ఈ బొడిగముల నుండు ఒకపాటి రొవనముకే లెలియును. ఒకకళా మావద్ద కొని పిన్న పును మావద్ద కి గొరవరి
మావద్దపెట్టకము.
పాశ్చిమకటావలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,
శ్రీ శివరాజువైద్యశాల, మైసూరు.

రత్న వాసుల లేవ్యాము

కుక్కనమ్మనుపోగొట్టి బలముగలగజేయు అద్భుత లేవ్యాము.
ఏకారణముచే సంభవించిన కుక్కనమ్మమైనను పారదోలు
వని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేవ్యామువల్ల మేహము
నల్ల పచ్చిన దగ్గు మొదలగు రోగములు మాత్రరోగములు మాడ
తగ్గును. డబ్బీ రు. 3.4.0.

మహాద్రాక్షాది మార్గము

ప్రీల పాలిటి సంతోషిని
కాస్త్రసమ్యక్తముగా ఆర్థికభస్మము మొదలగు విలువగల
వస్తువులతో తయారుచేయబడినది. కుసుమబ, ఋతుశూల,
వంశ్యత్వము మొదలగు ప్రీల సమస్తరోగములను వారదోలి
సంతానము కలుగజేయును. ఒకమనిషికి నెలరోజులకు సరిపడు
మాత్రము గల డబ్బీ రు. 4.0.0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

శ్రేష్ఠతరమైన పెంటుకల

తైలము "మరినూనె"

మిక్కిలి మనోహరమైన మనాసనగలది. వైట్ ఆ
యిల్ యితర అపాయకరమైనవస్తువులు చేరుటలేదు. ఇది
చాలకాలమునుండి మంచిననముకలిగి, వాడుకలోనున్న
ది. బుడి 1 కి ధర రు. 1.0-0.
దీనిని వాడుటచే పెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను
నల్లగాను, బలముగాను యుండును. మందును రానీయక
పెంటుకలను వాగుగా పెంచును. యితరవివరములను మా
క్రొత్త క్యాటలాగుకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపెదము.
ఆతింకని గ్రహ సార్వ సి,
26, (బ్రాచ్చీ, మద్రాసు

రోమహరి డబ్బా 1-కి రు. 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములుమా
దునిమిషములలో మొదలంటి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము
నలు పెక్కును, మంటయిండును. రోమములు రాలిపోవును
అవస్థతొంబనం దిబో, మదరాసు - బొంబాయి